Thomas Rudd Liber [illegible] Tho: Rud 1701

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis

Interrogationibus & Reſponſionibus.

Cui adjicitur

Græca ejuſdem Metaphraſis à CHR. WASE Regalis Coll. *Cantab.* unà cum Obſervatiunculis in Græcam Metaphraſin ad calcem appenſis.

Quibus acceſſit

PRAXIS in Græcam Metaphraſin per BARTHOL. BEALE, cum Græcis Teſtimoniis ex Sacra Pagina.

Et Indice Locupletiſſimo.

LONDINI,

Typis *J. Redmayne* Jun. & proſtant venales apud *Gulielm. Crook*, è Regione S. *Clementis*, extra locum vulgò dictum *Temple-Bar*, 1682.

This curious volume contains the Autograph of the celebrated Edinburgh Printer, Thos Ruddiman Grammarian &c.

Thomas Ruid (1668-1733)
headmaster of Newcastle grammar school

Thomas Rudd Sen. Fra: Rud 1701.

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis

Interrogationibus & Responsionibus.

Cui adjicitur

Græca ejusdem Metaphrasis à CHR. WASE Regalis Coll. *Cantab.* unà cum Observatiunculis in Græcam Metaphrasin ad calcem appensis.

Quibus accessit

PRAXIS in Græcam Metaphrasin per BARTHOL. BEALE, cum Græcis Testimoniis ex Sacra Pagina.

Et Indice Locupletissimo.

LONDINI,

Typis *J. Redmayne* Jun. & prostant venales apud *Gulielm. Crook*, è Regione S. *Clementis*, extra locum vulgò dictum *Temple-Bar*, 1682.

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Aliorsis.

Interrogationibus & Responsionibus.

Cui additur

Græcè eadem Metaphrasis à CHR. WASSE
Regiis Coll. Cantab. una cum Observationibus
in Græcam Metaphrasin ad calcem appositis.

Editio nova.

PRAXIS in Græcam Metaphrasin
per BANCHOL BEALE, cum Græcâ Te-
stimonis ex Sacra Pagina.

Et Indice Locupletissimo.

LONDINI,

28345 Kraus

To his Loving and Beloved Scholars FRANCIS GOLDSMITH of *Gray's-Inn*, Esquire, many years since of Merchant-Taylors School, and CHRISTOPHER WASE of Kings College *Cambridge*, lately at *Eaton*.

this Catechism was translated into King Cat. hence by Gyth years by Christo. Wase. *Fran. Goldsmith*

YOu remember what you have heard from *Seneca* and me, That the three Graces (those Poetical Goddesses of Courtesie and Kindness) were painted holding their hands round in a Ring, to shew that Benefits ought to run round in a circular endless motion. The Moral I desire to make good: You (in your Ingenuity) will confess, that you have received something from me; and therefore, out of your gratitude, refund this; which by the same obligation, I return to you, although without your desire or knowledge. But I presume upon the old Relation, that you will pardon me this one fault. For the first piece, that in Latin, the name of the *Author* will carry it over the world, especially being approved by the most grave Censors, to be herein most orthodox; for what you have added, I dare say the great and famous *Hugh* would account it no disparagement to see himself march in equipage with two such supporters. Neither (I hope) will any that doth but pretend to Religion or Learning, be offended to find them here lovingly meet together, and kindly kiss each other. This I speak in our Mother-tongue, that all, who do but read it, may know, that even in these unhappy times, *some* Scholars do still love goodness, with their old Master, but

Ever assured Friend,

N. G.

23545 Rawl

Dn. JOANNI HALESIO.

QUo nil *candidiùs*ve, *doctiùs*ve,
Hunc non *pellepidum*, novum libellum
Sed *cultum* simul, & *pium* libellum
(Tersum pumice sed *Tua* meáque)
Mittit
Summus & *infimus* Clientum

N. G.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Πῶς ταῦθ' Ἑλλήνων ἔφράξατο γλῶσσα δίμυθλας,
Κατίγαν Ἑλλὰς, ἠδ' ἀληθίας μεμαώς,
Αὐτὰς ἀλήθειαν μὲν παθοῦσα ὁδηγεῖ.
Πεφύτευον μαθὼν ἐσθ' μαθοῦσ').

N. T.

Add to the Englisſo, Greek and Latin Tongues,
To Engliſſo, Latin, Greek, the Truth belongs.

H. E.

Quem docti pueris viri libellum,
Sinceræ probitatis integrârunt
Felici ſtudio patentiorem;
Ut Græcus, Latialis, Anglicanus,
Ambiret vario trilinguis ore.
Grandis pondere plurimos doceret,
Parvus pondere neminem gravaret
Succinctus PIETATIS inſtitutor:
Sic gratus meritò probat, petitque,

Jo. Langley.

Nov. 4. 1647.

Inclytis

Inclytis admodum Viris D. *Joh. Smythe*, & D. *Barthol. Beale*, Armigeris; & inter Amicos ejus in primis observandis.

QUam summè equidem utrisque vobis devinctus sum immemor essem, & turpiter ingratus, si publicè & palam id profiteri, quamprimùm potero, ullatenùs me puderet. Verumtamen non eo animo hæc prima juvenilis Artis Rudimenta vobis offero, quasi tantorum Virorum Patrocinio digna essent, sed quia indigent, mihique aliter fortè apud nonnullos in opprobrium cederent: Dumque debitum gratitudinis & observantiæ vobis solutarus sum, auctiùs accedit persolvendum. Miremini forsan cur ego investis admodum Puer, qui tum Annorum, tum Acuminis omnis expers sum, in Publicum prodirem, aliisque immaturos præcoci ingenii fructus apponerem; Grave crimen agnosco, vestrâque non indignum Censurâ, nisi hoc etiam mihi similibus facerem coactus: Non arrepta, sed imposita est hæc mihi Ansa satis difficilis; mihique non aliis hoc Aratrum sustuli: Vobis hoc vel narrasse sufficit, quorum Candor satis inter omnes percrebuit. Non me latet quanto in Honore apud omnes fermè sint Græcarum Literarum Fontes, à quibus tum Pallas, tum Minerva, tum Musæ omnes & Gratiæ [absit verbo invidia] *oriuntur; Quique tot Philosophis, & Oratoribus, tot Medicis, Virisque insignibus obstetricarunt: Hinc Artes & Scientiæ fermè omnes sua prima acceperunt primordia, si non incrementa: Quæ quùm mihi in animum subeant, nollem utique ut à me Græcarum Literarum honos vel tantillùm minuatur. Dabitis ergo veniam mihi (Viri Gravissimi) quùm in hanc Provinciam invitus accessero, neque id mihi à vobis vitio vertatur, quod feci virtutis vestrique favoris studiosus, Quos humili semper observantiâ colit, velitque in æternum colere,*

Nepotum vestrûm indignissimus
Barthol. Beale.

Primis

Primis Græcarum Literarum Candidatis.

QUanquàm Imperitiæ meæ satis mihi conscius sum, non tamen usque adeo impositus sum, ut existimem tam leve opus ullis fructui futurum, nisi qui Græcas literas jam primùm sapiunt, sacrosque hosce Fontes primoribus labris vix attigerint.

Quum in Castris Græcorum primùm merui, Literisque Græcis operam dedi, in Metaphrasin Grotianam Catechismi, à Domino *Wyso* (Viro omni Literaturâ instructissimo) adornatam feliciter incidi: (Hanc ille Militiam jam recens ab *Leona*, in gratiam Præceptoris evocatus, militavit:) Ibi verba rebus inveneram in Progressus meos optimè conspirare. Quid multis? Inflammantur mihi Animi, quum in hanc Fabricam tam pulchrè concinnatam oculos conjicio, meque Artificem fore brevi polliceor, si perelegantem hanc structuram dextrâ manu vel diruere possim: In partes ergo minutissimas, opus usquequaque splendidum, resolvendum esse judicavi, primaque à me Fundamenta penitùs eruenda; Quibus ego dum intentus fuero, non mihi fraudi futurum spero, Commilitones Charissimi! si in Syntaxeos Analysi, vocibusque à prima stirpe deducendis, more antiquo, non semel lusito: Quemadmodum enim Græciæ Populares & incolæ frustra se Αὐτόχθονες esse gloriantur; ita & voces, quæ utplurimùm à Græcia peregrinari debent, si Parentum visendi studio teneantur: Semel itaque monendi estis, mihi dilectissimi, origines omnes, quæ ab eâdem petuntur lingua, sive Græcas, sive Latinas, nisi in Conjugatis & Derivatis, esse omnino ludieras & otiosas. *Maternæ Linguæ* quæ proprium Genus jactant, non multæ numerantur: Græcia ab Orientalibus primùm culta est, Literisque instructa: Non hæc peritis, sed imperitis loquor; Quibus solummodo hosce primos Tirocinii mei fructus consecro: Quorum proventui, si quid forte subministrent, præmium habet laboris exoptatissimum.

Qui

Vobis est Addictissimus,

BARTHOL. BEALE.

In

In Clavem *GROTIANI CATECHISMI* Græcis Versibus expressi, à *B.B.* factam.

De Erudito Juvene apud Lectorem φιλόλλων.

Quisquis prima jacit Græcæ fundamina Linguæ,
Hoc juvenis culti non leve munus amet:
Sive senex; dedit hic collata viatica canis:
Sive Puer; pueris idem elementa dedit.
Ne tamen accepto plures ignoret in uno,
Munere de vario pauca monendus erit.
Gratius hæc docuit patrio sacra carmine *Belgas*:
(Qualia *Judæos* Legifer ante Senex)
Jusserat & toto jactatos æquore Cives
Nocte diéque pios ferre sub astra modos.
Hinc Pax, hinc Pietas, hinc merces certa laborum
Defluet; hinc Nautæ non rude vulgus erit.
Nequicquam dixit, *Batavi* repulêre Magistrum:
Scilicet inter opes non sapuisse vacat.
Mox dedit & *Latio*, quæ gratus ut hauserat *Anglus*,
Hic Patrio; Graio reddidit ille sono.
Sed *Pandionias* rarus petit hospes *Athenas*,
Hellas ad eloquium barbara facta suum est.
Quis numeros, apices, & tot divortia vocum
Prænotet, & toto carmine pandat iter?
Cinnama sunt cortex; pingues opobalsama succi:
Heliadum ramis vitrea gutta cadit.
Sin electra manus terat, aut opobalsama tractet,
Cinnama si tundat, latiùs exit odor.
Autor adest juvenis, doctæ nec tædia Linguæ
Nec Musæ turpem passus adesse situm.
Europen, studiisque *Asiam* permensus, & inter
Quæ jacet immissis Insula sparsa fretis,

Ille regit gressus, & cæca per avia certum
Tironi monstrat ferre, referre pedem.
Me tibi, flos juvenum, carmen persolvere fas est,
Cui cordi pietas, & mea Musa fuit:
Ergo Cecropias adducto pollice ceras,
Et premis arcanis Attica mella favis.
Illa quidem pueris absinthia tetra fuerunt:
At reliquis pueris, Tu Vir es ante diem.
Plurimus en! Lector jam ceu sua carmina novit,
Et tenet ætherio nectare corda fatur.
Quid tibi pro meritis optem? Studiosa juventus
Te pariter, per quem me minus odit, amet.

Christophorus Wasius.

HUGONIS

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis

Interrogationibus & Responsionibus.

---

[1] Ἡ τοῦ ὑγιεινοῦ γρωτίου
Τῶν [2] παίδων [3] βαπτιζομένων
[4] Μυσταγωγία,
[5] Μεθ' [6] ἐρωτήσεων καὶ [7] ἀποκρίσεων [8] ἀμοιβαίων,
[9] Περὶ τῆς
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΘΕΑΣΙΟΥ.
[10] Μεταφέρης [11] σοὶ τί [12] Ἀναγνώσω.
[13] Εὖ με [14] μεταφέρεται [15] μὴ φαίης· ἓν μεταφέρει
[16] Ὅσις ταῦτ' [17] ἀναγνὰς ὃν [18] βίον ἓν [19] διάγει.

In Inscriptionem.

[1] Ἡ Articulus est præpositivus, Nom. casus, Gen. fœm. num. sing. cujus masc. ὁ, neutr. τὸ. Interdum ornatûs tantùm causâ ponitur. Aliquando cum Genitivo, idemque valet quod θυγάτηρ & κόρη filia; ut Ἑλένη ἡ Διὸς, Helena Jovis filia. Interdum καθ' ἑξοχὴν; ut ἡ ᾠδὴ, ipsa oda, i. e. oda excellentissima.

[3] Παίδων Puerorum, gen. plur. à παῖς filius: à quo fiunt παιδεύω instituo, propriè pueros, παίδευσις vel παιδεία institutio.

[4] Βαπτιζόμενος Baptizatus, Part. præſ. τῦ βαπτίζομαι immergor, baptizor; quod fit à βάπτω mergo: quòd olim infantes immergebant aquis: hinc βάπτισμα & βαφὴ Baptiſma.

[5] Μυσαγωγία Manuductio ſive initiatio in ſacris, à μύσης myſta (quod à μυέω ſacris initio) & ἀγωγὴ ductio (quod ab ἄγω duco) ſignificat etiam Puerorum Inſtitutionem.

[6] Μετὰ ſequente conſonante (ſed μεθ' ſequente vocali cum ſpiritu leni) cum Genitivo Poetis atque Oratoribus (Cum) ſignificat, atque cum Dat. frequenter Poeticè pro cum, in, uſurpatur.

[7] Ἐρώτησις Interrogatio, ἐρώτημα, ἀναίρεσις, ſecund. Decl. Contract. ut πόλις. Apud Anteſig. pag. 36. ver. 19. fit ab ἐρωτάω Interrogo, à cujus ſecund. perſon. præt. paſſ. ἠρώτησαι, ſublato augmento atque αι converſo in ις, fit ἐρώτησις. Ubi diſcipulus ſciſcitatur, Doctor verò reſpondet, dicitur Λόγος κατὰ πῶσιν καὶ ἀπόκρισιν.

[8] Ἀπόκρισις ἡ, Anſitheton eſt τῇ ἐρωτήσεως, eſtque Reſponſio: fit ab ἀποκρίνομαι ſeparor; item rejicio, ſed frequentèr neutralitèr reſpondeo; fit à 2. perſ. præt. paſſ. ſicut ἐρώτησις.

[9] Ἀμοιβαῖος, i. e. καταλλήλος mutuus, alternus: fit ab ἀμείβω vel ἀμείβομαι (activa ſignificatione) permuto, alterno, vices ſermonis reddo, i. e. reſpondeo, reſponſum do. Sæpe ſic ab Hom. uſurpatur.

[10] Παρὰ (Poeticè παρ' per Apocopen, per Ectaſin παρὰ) præpoſ. eſt, & cum variis caſibus juncta, varia ſignificat; nam cum Gen. à loco motum, & Per ſignificat, ut παρ' ἐμῦ per me; ſed cum Accuſ. contra ad locum motum ſignificat.

[11] Μεταφράσης Interpres, Tranſlator: formatur à μεταφράζω in aliud orationis genus ſive in aliam formam muto, in aliam orationem alius linguæ transfero, interpretor: à cujus 3. perſ. præt. paſſ. μετατέφρασται, ſublato augmento & mutato αι in ης, fit μεταφράσης.

[12] Πρὸς, Præp. cum Gen. juncta, jurandi nota eſt, ut πρὸς θεῶν per deos; cum Accuſ. Ad ſignificat, ut hìc, μεταφράσης πρὸς τὴν ἀναγνώσην.

[13] Ἀναγνώσης Lector, Qui aliorum ſcripta perlegit: fit ab ἀναγινώσκω lego; à cujus 3. perſ. præt. paſſ. fit ſicut μεταφράσης.

[14] Εὖ, καλῶς, ὀρθῶς, Benè, rectè, facilè, felicitèr, commodè: fit

fit ab ἐὸς, & Pleonasmo ἐοδς, pro quo dicitur ἠὺς bonus.

[14] Μεταφρέλωμι, Infin. Aor. 1. (duplicato σ Poeticè) τὸ μεταφρέζω interpretor sup.

[15] Μὴ, Particula Indicativis modis juncta; idem quod οὐ significat: jungitur & hæc particula Optativo, ut μὴ γένοιτο; necnon Subjunctivo, ut μὴ εἴπῃς.

[16] Ὅστις, ἥπις, ὅπ, Gen. ὅτπ, &c. Quis, Quisnam, Qui, Quicunque: componitur ex ὅς qui & τίς.

[17] Ἀναγνὺς Legens, aor. 2. act. part. τὸ ἀναγινώσκω lego, sup.

[18] Βίος, ζωὴ, vitam significat, etiamque res ad vitam necessarias, sive materiam quâ vita humana sustinetur; Vita & Victus in noto carmine.

Βίος βίᾳ δρόμῳος ἐκ ἔστι βίος.

Vita victu carens est planè βίος ἀβίωτος, Vita minimè vitalis. Huic opponuntur θάνατος, μοῖρα, ἢ τὸ βίᾳ τελευτᾶν, καταλυσις. Sed hîc notanda est differentia inter βίος vita, & βιὸς arcus: Illud accentum habet in penultima, hoc in ultim.

Ὅν, Pronomen Possessivum 3. personæ: ὅς, ἥ, ὅν, per Poeticam Aphæresin pro ἑὸς, ἑὴ, (Ionic.) ἑόν.

[19] Βίον διάγει, Vitam degit: 3. sing. præs. Indic. act. τὸ διάγω trajicio, traduco, quod à διὰ & ἄγω componitur, ut Latin. Dego.

---

1. SCis mi nate! sacro quondam te flumine lotum?
Istud recordor sæpe narratum, pater.
Sciscine etiam ritus tali quis voce notetur?
Perfudit artus purus undarum liquor.
2. Quis fuit ille autem sacrum qui tale peregit?
Præco supernæ legis, interpres Dei.
Quis locus antiquo vidit te more piatum?
Gens pia sacratis quem celebrat cœtibus.
Quod sonuit carmen? quæ nomina dicta lavacro?
10 Summi Parentis, Filiique & Spiritûs.

---

1. Τέκνον ἐμῦ! ἱερᾷ ποτῇ σε λελυμένον οἶδα;
Πολλάκις ἀκούσας τῦτο μέμνημαι, πάτερ.
Οἶδά τε κἀπὶ πόλῃ μυσηεῖον ὅ, τι τοι εἶπεν;
Ἀγνῆς ἐκλύδων ὑδάτων ῥοιῆς λέμας.

Τίς δ' ἀρ' ἐὼν ἠχὼ πόντου καὶ κόσμου ἔφηκε;
Κήρυξ ἀντιπάτρου νόμιμος, μαίσιος Θεῦ.
Τίς σε τόπος δεσμῷ κατεδήσατο δῖα παλαιῶ;
Ἐκκλησιάζει ἁγιοσύνης λεὼς ἱερός.
Τίς δ' ἐποιδὸς ἔλιξ; Τίνος ἔκλυεν ὄνομα λέξον;
Πατρός τε, καὶ Υἱοῦ, Πνεύματός τε παναγίου.

Teſtimonia Sacra.

[1] Matth. 28. 19. Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς.

[2] 2 Cor. 5. 20. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν.

[3] Matth. 28. 19. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Sectio prima.

1 ΤΕκνον, ου, τὸ Proles tam parvula quàm adulta, tam animalium quàm hominum; Puer, filius: 3. Declin. ſimplic. ut ξύλον. Fit autem à τίκτω pario, hinc τόκος, idem quod τεκνον.

Ἐγὼ, Atticè ἔγωγε, Doricè ἐγών, Gen. ἐμοῦ, per Aphæreſin μοῦ, Ego, Pronomen Primitivum primæ perſonæ. Ponitur Genitivus Primitivi loco Poſſeſſivi, Πάτερ ἡμῶν Pater noſter. Græcæ Grammaticæ Rudimenta, pag. 131. Inde ἐμὸς meus, τὸ ἐμὸν, & τὰ ἐμὰ res meæ.

Ἱερὸς, ὰ, ὸν, ὅσιος, ἅγιος, ſanctus, ſacroſanctus. χλῶες ἱεροὶ ſacri anſeres. Interdum cum Gen. ut κύκνος ἱερὸς ὄρνις τοῦ Ἀπόλλωνος Cygnus ſacer eſt Apollini. Martinius ab ἵεμαι Cupio, derivari vult; quia (inquit) ſacra appetenda ſunt. Hinc ἱερεὺς Sacerdos, ἱέρεια, & ἱερεύω Sacrifico. Huic opponuntur ἀνίερος, βέβηλος, Profanus.

Πηγὴ, ῆς, ἡ, 2. declin. ſim. ut μέση, τιμὴ, Camden. Idem ſignificat quod πίδαξ fons, ſcatebra; cum quo eandem originem habet, viz. à πηδάω ſalio, ſalto.

Λελυμένος Lotus, perf. paſſ. part. ex λύω vel λύομαι Lavo. Propriè

Propriè dici traditur de corpore, ſicut νίπτω de manibus, πλύνω de pannis. Abhinc derivatur λεκάνη Pelvis, Λεκηδὼν Lavacrum, λεκηδὼν ipſa aqua in quâ abluti ſumus.

Οἶδα Noſti, ab εἴδω ſcio, εἴσομαι, præt. med. οἶδα, ſecunda perſona οἶδας, Æolicè οἶδασθα, deinde per Syncopen οἶδα, ut Hebraicè יָדַע Eſt & in fut. ἴσομαι ſemoto ε, ſed futurum εἰδήσω formatur ab εἰδέω video, cujus præt. εἴδηκα.

2 Πολλάκις, θαμινὰ, Multoties, ſæpe (huic antitheton ὀλιγάκις paucies, rarò.) Inter Adverbia Quantitatis locum habet. Poetæ per Æolicam Apocopen ϝ σ dicunt πολλάκι. Fit à πολὺς multus, & legitur cum Gen. apud Xen. πολλάκις ϝ μηνὸς ſæpe in menſe.

Ἀκούσας, aor. 1. part. act. ϝ ἀκούω audio, ἀκούσω, ἤκουκα. Quod, ſi Martinii ſententiam ſequamur, ab ἀκὴ acies derivatur: inquit enim acutus eſt audiendi ſenſus. Cum Gen. conſtruitur Perſonæ, ut ἀκούσᾶς βασιλῆος: cum Accuſ. rei, ut ἀκούω φωνήν τινος: etiam cum præpoſit. ut περὶ ἀκούω περί σε.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, hæc, hoc, Pron. demonſtrativum.

Μέμνημαι, 1. perſ. præt. perf. τῦ μνάομαι, μνήσομαι, memini, memoro, commemoro, mentionem facio. Cum Gen. conſtruitur, ut μνήσαιδ παιδός, filii mentionem facere: Interdum additur περὶ, ut μνήσαιδ περὶ μῦ mentionem facere mei. Pro Infinitivo crebrius uſurpatur Participium conſentiens plerunque cum Nominativo verbi præcedentis, potiſſimùm poſt Verba ſentiendi, cognoſcendi, recordandi, &c. ut μέμνημαι ποιήσας memini feciſſe. Gr. Gr. Rud, pag. 179, 180. Sic μέμνημαι ἀκούσας.

Πατὴρ, Gen. πατέρος, contractè πατρὸς. Idem ſignificat γονεὺς Parens, Pater. Hinc πατρὶς Patria. Incertum eſt hujus Etymon; alii deductum eſſe à σπείρω ſemino, ut dicatur πατὴρ quaſi σπατὴρ, tradiderunt; alii à πρέω, quaſi παῖδας πρέψαντα. Certiſſimum autem Etymon eſt à Syriaco Ἀββᾶ, per Aphæreſin τῦ Ἀβ, & Paragogen τῦ τὴρ, ut & in Μήτηρ ab Ἐμμᾶ. Cætera ſunt umbrarum ſomnia.

3 Τὲ Conjunctio Copulativa Enclitica; plerumque ponitur ſequente καὶ, frequenter etiam otioſa eſt.

Τίς ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ τί, Interrogativ. Quis, quæ, quid; ſed τὶς, τινὸς Indefinit. & ſignificat aliquis, quidam.

Πέλει. 3. perſ. præſ. τῦ πέλω ſum, Verbum in præſenti tantum Indic. & particip. itemque in præt. imper. uſitatum ſignificat ſum, & Poeticè ſumitur pro εἰμὶ.

Μυστήριον Mysterium, arcanum ad aliqua sacra pertinens, res arcana & paucis cognita, neque communicanda nisi Initiatis: Fit à μυέομαι sacris initior, instituor doctrina quæ ad res sacras pertinet, & generaliter doceor, instituor: hoc autem à μύω claudo, quoniam τοῖς μύσαις necesse est μύειν τὸ στόμα: hinc μυστικὸς mysticus.

Ὅ, ἥ, τι Quod, ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, Relativum, cum distinctione ad differentiam Adverbii ὅπι Poeticè pro ὅτι quòd, i.e. quia, ne alterum pro altero sumatur.

Τοι, Dictio Enclitica quæ Adverbiis vel Conjunctionibus cohæret: Interdum ornamentum est tantùm, ut πάντ τοι: hìc τοι est Pronomen pro σοὶ.

Εἶπον, aor. 2. Indic. τῦ ἔπω dico, quod nunc præsenti non usurpatur; aor. 1. εἶπα. Poeticè ἔννεπε: ἔπω verò aspero cum spiritu, operor, ago, tracto.

4 Ἁγνὸς, ἡ, ὸν, καθαρὸς, ἁπλοῦς, Purus, sincerus, pudicus, castus: elegantèr cum Genitiv. ut ἁγνὸς γάμων purus à nuptiis: ab ἁγάζω, inde ἁγανὸς, à quo per Syncopen ἁγνὸς, quasi scriptum esset cum spiritu leni: Alii ab ἁγὸς veneratio, res veneratione digna (quod ab ἄζω veneror) deduci volunt, abhinc ἁγνῶς purè, ἁγνόω castus sum.

Ἐκλύσθην, aor. 1. pass. à κλύζω abluo, κλύσω, κα, σμαι, inde κλύσμα & κλύσις ipsa actio abluendi, κλυστὴρ id quo alvus eluitur, medicamenti genus liquidum.

Ὕδωρ, Gen. ὕδατος, Aqua, pro quo apud Poetas occurrit ὕδατος & ὕδος, derivatur ab ὕω pluo, per Epenthesin literæ δ: Apud Medicos dicitur de aqua intercute.

Ῥοὴ, Dorice ῥοὰ, fluentum, 2. Dec. sim. propriè dicitur de aqua, metaphoricè de verbis: fit à ῥέω fluo, ῥόσω, ἔῤῥυκα. Dissyllabæ enim sex in έω fut. formant in όσω (viz.) δέω, νέω, πνέω, πλέω, ῥέω, χέω. Gr. Gr. Rud. pag. 57. Hinc ῥεῦμα fluentum.

Δέμας, τὸ, indeclinabile, Corpus. De Etymologia lis est apud Grammaticos: Eustath. vult à δέμω extruo deduci, quasi domicilium animæ: Alii malunt à δέω ligo; corpus enim est animæ δεσμὸς sive vinculum. Idem valet σῶμα, nisi quòd δέμας corpus animatum, σῶμα inanimatum apud Hom. significet.

5 Ἄρα, Collectiv. & Illativ. in posteriore ratiocinationis parte positum, Devar. frequenter otiosum est apud Poetas: Budæus etiam in prosâ aliquando vacare docet. Interdum significat utique, sed ἆρα an, utrum; ἀρὴ verò preces, imprecatio, noxa.

Aliquando

Aliquando Poetæ loco ἄρα utuntur ἄρ, & ῥὰ per Aphæresin & Apocopen τῆς α.

Ἰὼν, Ionicè pro ὤν, part. præs. ab εἰμὶ sum; ἰὼν verò (ab εἶμι eo) vadens.

Τόσσ-, Poeticum pro τόσος tantus; cui respondet πόσος quantus, ab ὅσος, Poeticè ὅσσ-, quantus.

Κατὰ κόσμον Ritè, aptè, ordine, ἐκφρηματικῶς hìc sumitur: fit à κόσμ- ordo, à κομῶ significante ἐξησκῆμαι, significat & mundus ab ordine.

Ἔοργε fecit, peregit, 3. sing. præt. med. à ῥέζω facio, sacrifico, fut. ῥέξω, inde pass. ῥέζομαι fio, in præt. med. ἔοργα, & per Metathesin ἔοργα, ας, ε.

6 Κήρυξ, υκος, ὁ, Præco. Est & piscis Latinè Buccinum vel Murex; item avis. Eustath. à γῆρυς vox derivari vult: alii malunt à κράζω clamo, βοάω: abhinc fiunt κήρυγμα Præconium, quod à Præcone edicitur, κηρύσσω vel κηρύττω prædico, præconio, pronuncio.

Τἀπέρτατος, per Syncopen ὕπατος, summus, supremus, Gradus superlativus Præpositionis ὑπὲρ: apud Græcos enim comparantur & Præpositiones. Compar. est ὑπέρτερος superior. Comparantur Περὶ, ὑπὲρ, ὑπὸ. Vide Gr. Gr. Rud. p. 33.

Νόμος, υ, ὁ. Θεσμὸς, Lex; τὸ νόμιμον idem: dicitur νόμος ἀπὸ τῦ νέμειν à tribuendo, quòd hujus beneficio suum unicuiq; tribuitur: vel à νέμω administro, quòd omnia administret vel jubendo vel vetando: abhinc νομίζω lege sancio, moribus instituo, νόμισμα mos receptus, δύσνομος illegitimus, εὔνομος legitimus.

Μύστης, ὁ, Qui sacris initiatur, qui ad sacrorum arcana admissus est, à μυέω sacris initio, sup.

Θεὸς, ῦ, ὁ, Deus, Θεὰ, ἡ, Dea dicitur, Cui θεῷ favente Deo, Deo duce, Dei instinctu, contra ἄνευ Θεῦ. Fit ut alii volunt à θέω curro, quòd Veteres Planetas qui mundum circumvolitant deos nominabunt: alii malunt à δέω metuo, quòd Deus formidabilis est: potius verò fit à θεάω intueor, quòd omnia intuetur: hinc θεῖος divinus.

7 Τόπος, υ, ὁ, Locus, pro opportunitate χαιρὸς, Medicis est morbi locus: In oratione etiam dicitur Argumentum vel Thema quod tractatur. Ignoratur hujus Etymon: abhinc fit τοπικὸς Localis.

Θεσμὸς, ῦ, ὁ, Lex, Consuetudo, νόμος; significat etiam strues lignorum: fit à τίθημι pono; θεσμοὶ enim sunt leges

positæ & consuetudine diuturna confirmatæ: abhinc ἄθεσμος legis expers, ἀθεσμία iniquitas, ἔνθετος legitimus. Occurrit etiam pluraliter & Neutrum apud Poetas, ut Musæus—θεσμὰ θεαίνης.

Κεκαθαρμένος Purgatus, κεκαθαιρόμενος, part. præt. pass. τῦ καθαίρω purgo, ἀρῶ, ἄρκω, construitur cum duplici Accusativo, ut Φοῖβε κελαινεφὲς ἕρμα κάθηεν ἰλάων ἐνβαλέων Σαρπήδονα· ex χ & ἄρω tollo, derivatur; purgatio enim sordes tollit: abhinc καθαρὸς purus, κάθαρμα purgamentum.

Εἶδε vidit, Poeticè ἴδον. 3. sing. aor. 2. ϓ εἶδω video, oculis percipio, etiam scio, sup.

Πάλαιος, ἀρχαῖος, verus, antiquus, ut παλαιὸς λόγων; sed πάλαι sine adjectione pro πάλαι διαδύκη sumitur: fit ab Adverbio πάλαι olim, quondam, Compar. παλαιότερος vetustior, pro quo interdum παλαίτερος, superlativ. παλαιότατος vetustissimus.

8 Ἐκκλησάζει Conventum celebrat, 3. sing. præs. Indicat. activ. τῦ ἐκκλησάζω concionor, quod ab ἐκκλησία cœtus, concio; quod fit à 2. perf. sing. præt. pass. τῦ ἐκκλήω evoco, ήσω, ab ἐκ & καλέω voco, ήσω, κέκλημαι, ήσαι, per Syncopen κέκλησαι, unde κλῆσις vocatio, & compositum ἐκκλησία, mutato σς in ια. hoc autem à voce Chald. קָל kal. vox.

Ὅσιος Pius, εὐσεβὴς, εὐλαβὴς, θεοσεβὴς, pro quo Ionicè ὁσιώτης: fit à θεὸς Deus, & σέβομαι colo, quasi dicas, Dei cultor; contra, ἀνόσιος qui Deum non veneratur, impius, irreligiosus: hinc εὐσεβέω veneror.

Λαὸς, ῦ, δῆμος, Populus: fit à λᾶας Lapis, Gen. λάα Crasi λάος, λᾶος, unde λαὸς populus (ut à Gen. μάρτυρος fit ὁ μάρτυρος) fingunt enim Poetæ post Cataclysmum homines iterum ex lapidibus projectis procreatos: simpliciùs tamen qui derivant λεὼν à לְאֹם populus. Attici loco λαὸς legunt λεὼς, ut νεὼς pro ναὸς.

Ἵνα ut, Conjunctio causalis: si autem adjungimus π, ut ἵνατί, significat interrogativè: frequenter etiam apud Poetas pro Adverbio loci ponitur, ut abhinc planè appareat.

9 Ἐπωιδὴ, apud Poetas frequentèr pro ἐπῳδὴ usurpatur; significat Incantatio, Carmen: fit ab ἐπάδω, Poeticè & in prosa ἐπάδω, quod fit ab ὄπι & ἀείδω, Poeticè pro ᾄδω cano; quod ab εἴδω scio.

Ἦεν Erat (subaudi φεραζομένη editum) 3. sing. imperfect. Indic.

Indic. τὸ εἰμὶ sum, Poeticè pro ἦ vel ἦν cum circumflex. sicque ab ἦ 3. sing. imperfect. Indic. verbi εἶμι eo, distinguatur.

Ἤκλυεν Audivit, 3. sing. aor. 2. Indic. activ. τὸ κλύω audio, ἀκούω πυνθάνομαι. In constructione cum Gen. invenitur, Il. Hom. α. κλῦθί μευ ἀργυρότοξ' &c. & cum Accus. ut βοὴν ἤκουον, Euripid. abhinc fit κλυτὸς, cujus vox audita est; cui opponitur ἄκλυτος, cujus vox non auditur.

Ὄνομα, Poeticè ὄνυμα, Æolice ὄννυμα, Nomen, καθ' ὄνομα nominatim, τὄνομα nomine. Quidam hoc παρὰ τὸ νέμειν sicut νόμος deducêre; alii à juvando, quasi ὀνόμα dicatur: abhinc fiunt ἐπώνυμος qui cognominatus est, συνώνυμος idem significans, ἐπώνυμος respondens nomini suo; cui opponitur ἀνεπώνυμος non respondens suo nomini. Sed hic notandum est, quòd in iis quæ componuntur ab ὄνομα, prius ο vertitur in ω, & alterum in υ, ut ex verbis præcuntibus appareat.

Λοῦτρον Lavacrum, sivè aqua sordida in qua lavit aliquis.

10 Χ', ob sequentem vocalem asperam Doricè ponitur pro χ vel κὶ, sæpe pro κι vel χι.

Υἱὸς, Atticè ὑεὺς, Filius, natus: hìc autem sumitur pro secunda Trinitatis persona. Eustath. hoc ab ὕω deducit, διὰ τὴν ἀπορρωγικὴν ἐκ πατρὸς φύσιν: sed potius fit à φύω gigno, quia υἱοὶ vel filii à parentibus φύονται gignuntur.

Πνεῦμα, ατος, τὸ, Flamen, flatus, plerunque ventorum; sed hìc sumitur pro divino & cœlesti illo spiritu qui & tertia Trinitatis persona nominatur: fit à πνέω & Poeticè πνείω, fut. πνεύσω, spiro, flo: abhinc πνευματικὸς spiritualis, πνευματικῶς spiritualitèr.

Παναγὴς, Omnino sanctus, & purus: fit à πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, & ἁγὴς sanctus; quod alii deducunt ab ἅγος sacram rem significante, alii verò ab α privativa particula & γῆ, quasi à rebus terrenis segregatus: abhinc ἁγιότης sanctitas.

Tréfne Deos igitur tingendi ritus adorat?
Quin noster *unus*, nescit *æqualem*, *Deus*.
At quibus indiciis agnoscitur ista potestas?
Sermo, loquentem: *mundus*, auctorem docet.
15 Quid Deus est tenta brevibus mihi dicere verbis?
Mens recta, simplex, perpes, immutabilis.
Cur Deus hic unus *ternâ* tibi voce notatur?
Papyrus illum sacra sic nosci jubet.

Quæ

Quæ ratio iubet tres ut credantur in uno?
20 Distat carere fine quod fines habet.

Τρεῖς τρεῖς βαπτίσατε λαοὺς ἐμοὺς εἰς ἕνα θεόν.

1 Θεὸς μὴ εἰς ἡμέτερος οὐκ ἴσον πιστόν.
Τὸν δ' ἐξ ἑνὸς βαπτίσθε, τί μοι σύμμορον ἐλέγχεις;
2 Λόγος λαλήσῃ, πνεῦμα θεραπεύσει λόγον.
15 Τίς δ' ὁ θεὸς πάλιν, βεβηκὼς κατέλεξον ἑπτὰ ἐν;
4 Νῦς ὁρᾷ, γλῶσσα λαλεῖ, αἰὼν μετρεῖ.
Τίνα θεὸν φατὸς περιφὼς ἔφα τυπῶν ἐλέγξεις;
6 Οὕτως πίστευε ἐν δυοκαίδεκα χαρᾶς.
9 Ἡ ῥα λόγος πάλιν, τρεῖς εἰν ἑνὶ πνεύματι;
20 Πέρας λαχὼν μὴ λαχὼν διασπεῖ.

Testimonia Sacra.

1 Deut. 6. 4. Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι. 1 Cor. 8. 14. Καὶ ἐδεὶς Θεὸς εἰ μὴ εἷς.

2 Eph. 6. 17. Καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ.

3 Rom. 1. 20. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥτε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους.

4 Matth. 19. 17. Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός.

5 Joh. 4. 24. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. 2 Cor. 3. 17. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν. Jacob. 1. 17. Παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. Psal. 102. 26, 27. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. 27. Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 1 Sam. 15. 29. Καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐκ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτόν.

6 1 Johan. 5. 7. Καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Matth. 28. 19. 2 Cor. 13. 14. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Sectio

Sectio secunda.

11. Τοὔνεκα & τὔνεκεν (factum ex τῦ ἕνεκα pro τύτε ἕνεκα) Quapropter, idcirco, quamobrem: ex ἕνεκα causâ, gratiâ; quod cum Gen. construitur, ut ἕνεκα τύτε & ἕνεκα τῆς δικαίας.

Τρεῖς Tres, Plurale communis generis, inter Numeralia Cardinalia locum habet. Ordinalia sunt quæ ad interrogationem πόσος quotus aptè respondent, ut πέμπος tertius. Ex his manant Dialia ἐφήμερα quæ respondent ad quæstionem ποσῦ quoto die, ut τριτῖ tertio die. Gr. Gr. Rud. pag. 29.

Βάπτισμα Baptisma: à βαπτίζω, quod à βάπτω mergo, sup.

Εἴωθε Consuevit, 3. sing. præt. med. τῦ ἔθω consuesco, soleo, præt. med. εἴωθα, Pleonasmo τῦ ω. Gr. Gr. Rud. pag. 82. Fit ab ἔθος mos, consetudo, à quo etiam ἐθίζω assuefacio, & contra ἀποθίζω desuefacio.

Σέβεθος, Infin. τῦ σέβομαι colo: hinc σεβάσμιος venerandus.

12 Εἷς, μία, ἕν, Unus, una, unum, ex Numeralibus Cardinalibus: abhinc fiunt ἑνόω aduno, & ἕνωσις adunatio, & ἑνότης unitas.

Ἡμέτερος, pro quo apud Poetas ἧμος, pro quo scribitur Dor. ἄμος noster: fit ab ἐγὼ, Gen. ἐμῦ, à quo ἐμὸς meus.

Ἴσος, τυχὸν. ἴσος, Gen. [à verbo τυγχάνω regitur] τῦ ἴσος vel ἴσος, Poet. ἶσος, Par, æqualis: abhinc ἴσως æqualiter, item, fortè (cui opponitur ἀνίσως inæqualiter) ἰσότης æqualitas, ἰσόω adæquo, ἰσάκις pariter.

Τυχὸν Consecutus, aor. 2. part. verbi τυγχάνω sum, etiam assequor, consequor, fut. τεύξομαι (quasi à τεύχω) item τυχήσω (quasi à τυχέω) unde præt. τετύχηκα. In hac postrema significatione cum Gen. construitur. ut abhinc appareat: Interdum cum Accusativo, vide Gr. Gr. Rud. pag. 148. In priori cum Nom.

13 Βασιλεὺς Rex, ἄναξ, 3. Declin. Contract. à βάσις basis sive fundamentum, & λεώς Atticè pro λαὸς populus, formatur: abhinc βασιλεύω regno, & βασιλεία Regnum.

Σημεῖον Signum, nota, τεκμήριον, ἀπόδειγμα: fit ἀπὸ τῦ σῆμα quod idem valet; à quo etiam fiunt σημαίνω signum do, significo, & σημειώδης significans, σημειόω noto.

Ἐλέγχω Arguo, argumentis probo, ut ἔργα ὃ χεῖρες ἐλέγχει opera

opera verò manus arguunt : abhinc ἔλεγχος argumentum, ἐλεγκτικῶς refutantis more.

14 Λόγος Sermo, etiam ratio : à λέγω lego, colligo, doceo, quod etiam dico, loquor significat : abhinc ἀνθρέγω colligo, ἐκλέγω eligo, ἄλογος irrationalis, brutus.

Λαλέων, contractè λαλῶν, part. præs. act. ✠ λαλέω loquor ; sed plerumque ponitur pro temerè loqui : abhinc λάλος loquax, Compar. λαλίστερος loquacior, Super. λαλίστατος loquacissimus. πρὸς λαλέω opponitur σιγάω taceo.

Ἐργάτης Operarius, ἐργασήρ ; constituitur interdum cum Gen. ut ἐργάτης τῆς τέχνης Artifex : fit ab ἔργον opus, quod ex præt. med. ἔοργα originem habere videtur : abhinc derivantur ἐργάζομαι operor, ἐργασία operatio, cum aliis non paucis.

15 Βραχέως Brevitèr, paucis verbis, idem διὰ βραχέων ἐν βραχέσι, quibus opponitur διὰ πλειόνων pluribus verbis : adverbium est, fitque à βραχέων Gen. plur. ✠ βραχὺς brevis, mutato ν in ς.

Καπάλεξον Dic, Imper. aor. 1. ✠ καταλέγω adscribo, conscribo ; quod ex κατὰ & λέγω dico, sup.

Ὁείζων Definiens, Part. præs. act. ✠ ὁείζω definio, ἴσω, quod ab ὅρος finis, terminus ; à quo ὅρισμα terminus, ὁρισμὸς definitio, ὁριστικὸς finitivus, & contra ἀόριστος infinitus.

16 Νῦς, contractè pro νόος, Mens, animus, φρὴν ; significat etiam prudentiam & sententiam, ut κατὰ νῦν ex sententia mentis. Eust. vult à νέομαι significante πορεύομαι hoc derivari, quòd nihil celerius mente moveatur ; idem sonat VIII moveri : abhinc νοέω cogito, νόημα cogitatio, νοήμων prudens, μετανοέω pœniteo, μετάνοια pœnitentia.

Ὀρθὸς, ὴ, ὸν, Rectus εὐθὺς ; significat etiam metaphoricè sincerus, æquus. Ignoratur hujus Etymon : abhinc ὀρθῶς rectè, ὀρθότης rectitudo, ὀρθόω erigo.

Ἁπλῶς, contractè pro ἁπλόος, Simplex (cui opponitur διπλόος duplex) etiam ἁπλῆς ἀνὴρ vir candidus, ingenuus. Eust. originem ab α significante μόνωσιν, i.e. solitudinem, & πέλω sum, habere credit, quasi dicas ἄπελος. Sed hic notanda est differentia inter ἁπλόος simplex & ἄπλοος navigatione carens, quæ in punctuatione tantùm constat.

Ἀΐδιος Æternus, sempiternus, ut ἀΐδιος δόξα gloria immortalis ; etiam τὸ ἀΐδιον substantive pro æternitate ; idem valet αἰώνιος : fit ab ἀεὶ semper, pro quo Poetæ αἰὲν & αἰὲν ututuntur ; à quo etiam fiunt ἀϊδίως in perpetuum, & ἀϊδιότης æternitas

Κἀμε-

Κἀμεταβόλως, contractè pro καὶ ἀμεταβόλως, Et immutabiliter, ἀμεταβλητος, ἀμετάθετος: verbum est decompositum ex α privativa particula, μετὰ & βάλλω, à quo μεταβολὴ mutatio, & μεταβολεὺς qui merces mercibus aut pecuniâ commutat.

17 Τίπτε, Poeticè & per Syncopen pro τίποτε, Cur: fit à πότε quando, quod ab ὅτε idem, pro quo Poet. ὄπτε, Dor. ὄκτα.

Φωνὴ, ῆς, ἡ, Vox, rumor, sonus. Quidam qui in explorationè verborum Etymologiæ versantur, dictum esse φωνὴ quasi φῶς ἐν νῷ tradiderunt; alii à φάω dico deduxêre: abhinc φωνέω vocem emitto, & φώνησις vocis emissio, σύμφωνος unanimus.

Τειῶνς, Atticè τεῖς, Ternus, triplex & tertius: fit à τρεῖς tres. Ἕνα, Accus. ἑνὸς unus, sup.

Δείκνυμι, vel δεικνύω, fut. δείξω, aor. 1. ἔδειξα, ας, ostendo, monstro: à quo fiunt δεῖγμα documentum, δεῖξις argumentum, δεικτὴς demonstrator, δεικτικῶς demonstrativè, παράδειγμα exemplum.

18 Οὕτως, (sequente vocali) οὕτω (sequente consonante) Ad hunc modum, ita: fit ab οὗτος hic, à quo etiam τουτὶ hic. Sed ταὐτότης identitas, non est ab οὗτος vel τοῦτο hoc, sed ab ὁ αὐτὸς idem, τὸ αὐτὸ, unde ταὐτὸ.

Πέφηνεν, 3. sing. præt. med. ἐκ φαίνω appareo, φανῶ, πέφαγκα, in præt. præd. πέφηνα, ας, ε. significat etiam activè ostendo: fit à φάω luceo: abhinc φαντάζω ostendo, φάντασμα spectrum, visum quod oculos nostros deludit.

Θεόπνευστος, ὁ ὑπὸ Θεοῦ ἢ θεόθεν πνευσθεὶς, à Deo vel divinitùs inspiratus: fit à 3. sing. præt. pass. πέπνευσται τὸ πνέω πνεύσω, πέπνευκα, πέπνευμαι, πέπνευσαι, πέπνευσται à quo, sublato augmento, & verso αι in ο, & præfixo θεὸς, fit θεόπνευστος, ut à πέμπω fit θεόπεμπτος, à Deo vel divinitùs missus.

Γραφὴ, ῆς, ἡ. Συγγραφὴ. Scriptio, scriptura; item pictura, accusatio: fit ἐκ γράφω scribo, ψω, γέγραφα (quod à γράω significante ξύω) à γράφω autem fit γράμμα litera, γραφεὺς pictor, γραφεῖον penicillus.

19 Ἦ, Interrogativum Adv. Circumflexum, An? Ἤ Disjunctiva Conjunctio, vel Oxytona.

Πείθει Suadet, 3. sing. præs. act. ἐκ πείθω persuadeo, σω, κα præt. med. πέποιθα (ubi ει præs. in præt. med. in οι vertitur) à quo fit πεποίθησις persuasio; πίστις etiam fides, & πιστεύω credo, à πείθω derivantur; item πιστὸς fide dignus, fidelis, πιστόω fidem exigo.

Ἐν & ἐσί, Poeticè pro ἐν In.

Πεπίθμαι, Infin. nor. in. pass. τῦ πείθω credo, πεπίθω, πεπίθης quod à πείθω persuadeo, originem suam habere creditur, sup.

20 Πέρας, ατος, Terminus, meta, ἔρος, ἔσεως exponitur etiam ὑπερβατικῶς pro tandem, denique: abhinc περατόω finio, περάω idem, ἄπειρος infinitus, terminum non habens, immensus.

Λαχὼν, ὄντ⊙, aor. 2. part. act. τῦ λαγχάνω sortior, consequor, fut. λήξομαι, λάξομαι & λαχησόμαι, perf. εἴληχα & λέλοιπα, aor. 2. ἔλαχον, particip. λαχὼν hoc autem fit à λήχω, mutato ω in άνω, correpta penultima, & ν post eam assumpto. Gr. Gr. Rudim. pag. 87. Verba sortiendi Genitivo vel Accusativo junguntur, Gr. Gr. Rud. pag. 148. ut ἔλαχε τῆς ἡμικλήρε sortitus est hæreditatem ex semisse. Demosth. τὴν πρώτην ἕδραν ὁ θεὸς ἔλαχε primam sedem Deus sortitus est. Arist.

Διαστατὸν Disto: abhinc διάστημα interstitium, intervallum, διαστὰς interjecto spatio, & contra ἀδιαστάτως sine intervallo: hoc autem ex διὰ & ἵστημι sto. διὰ in compositione dis significat, & hoc pro diverso.

Artificis nusquámne sui spectatur imago?
Sol, lux, calorque *trina* sunt, *unum* tamen.
Nil hominum natura jubet nos tale tueri?
Vigere, sapere, velle in *uno* sunt *tria*.
Súntne *pares* genitor natúsque & spiritus insons?
Commune regnum est, unus æternus vigor.
Quid proprium summo fas est ascribere Patri?
Quod capit ab ipso quicquid est exordium.
Quid Deus ante sui fecit primordia mundi?
Ut nil sit extrà sufficit numen sibi.

Οὗ ποθὶ δ' ἀσεράπῃ λαμπρῦ Παντέχνου⊙ εἰκών;
Τεί ὅζιν ἀλλ' ἐν ἥλι⊙, φῶς, δερμότης.
Ἦ ἐκ ἔς' ἀνθρῆσαι κ) ἐν ἀνθρώπῳ παρόμοιον;
Αὐξειν, φρονεῖν τε, κ) θέλειν, ἑνὸς τέλα.
Ἦ Πατεί, κ) Υἱῶ, κ) Πνεύματι μοῖρα μάλ' ἴση;
Ξύνοιν⊙ ἀρχὴ, πάγχρονον ξωὴν κράτος.

Ψάλτ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Testimonia Sacra.

[1] Johan. 5. 17, 18, 19, 20, 21, 22. Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. [18] Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ, &c. Johan. 10. 30. Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν.

[2] 1 Cor. 8. 6. Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα.

[3] Johan. 17. 5. Νῦν δόξασόν με σὺ Πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

Sectio tertia.

21 Ὄπω Nondum: ex ὅ & πω Enclit. pro ὅπως correctior Editio substituit Οὔπω. Οὐ πω nusquam, ab ὅ & πω Encl.

Ἀστράπτει, 3. sing. præs. indic. act. τὸ ἀστράπτω fulguro, fulgeo, mico, ἀστράπτει Ζεὺς fulgurat iter. ἀστράπτειν lecundum Eustath. videtur fieri παρὰ τὸ ἀστεροπὰς ἱέναι, i. e. ἀστεροειδεῖς δέας πέμπειν emittere fulgorem instar astri: abhinc ἀστραπὴ fulgor. Sunt tamen qui ἀστεροπὴ factum dicunt à στεροπὴ idem: hoc autem παρὰ τὸ στερεῖν τοῦ ὄπας τὸ ὁρᾶν, quod oculos visu spoliat: vel παρὰ τὸ ἀναστρέφειν ποιεῖν τοῦ ὄπας, quod avertere cogat oculos.

Λαμπρὸς, ὸν, ὁ, Splendidus, ἀγλαὸς, φαεινὸς. etiam magnificus, illustris: abhinc λαμπρῶς splendidè, λαμπρότης splendor: sed λαμπρὸς fit à λάμπω luceo, splendeo, quasi λίαν φῶ abhinc λάμψις splendor, λαμπὰς fax fulgens, λαμπὰς lampas, quæ manifestè fit ex לפיד fax, tæda, lampas; unde constat vice versâ λάμπω ab hac radice ortam.

Παντέκτων, ονος, ὁ, Omnium artifex: fit ex πᾶν & τέκτων Faber, sed plerumque Faber Lignarius; quod à τεύχω fabricor, struo,

ſtruo, originem habet; à quo etiam τέκτηρ fabricator, τέκτος fabricatus.

Εἰκὼν, ὀνος, ἡ, imago, effigies; pro quo etiam εἰκώ uſurpatur apud Apoſtrophi derivatur ab ἔοικα ſimilis ſum, etiam cedo, indulgeo, non reſiſto; à quo etiam ἐοικὼς ſimilis; ἐοικότως ſimiliter, εἰκάζω aſſimilo.

22 Ἥλιος, ὁ, Sol; pro quo per parenthesin τὸ ε & verſo ſpiritu ἥλιος· alii deducunt ab εἱλέω circumago, quòd circa mundum circumagitur: nonnulli ab ἕλη calor, ut ſit quaſi ἕλιος· alii à ἅλς mare, quòd ex mari ortum habere videatur.

Φάος, τὸ, Lumen, contracte φῶς ſed φὼς, φωτὸς, ὁ, apud Veteres erat vir, homo: fit à Poetico φάω luceo, ſplendeo, dico, occido.

Θέρω, fut. θερῶ, Æolicè θέρσω, Calefacio; item medeor, ſano: abhinc θερμὸς calidus (ut θερμὰ λόετρα Thermæ, ſed θέρμος lupinus) hinc etiam θερμῶς calidè, θερμότης calor.

23 Ἀθρῆσαι, Infin. aor. 1. act. ἀθρέω video, cerno: fit ſecundum alios à θεωρῶ, per Syncopen præfixo α epitatico; vel ut alii malunt à ὁράω cerno, præfixo α, & ρ verſo in θ· verè fit ex Chald. ברא perluſtrare in Aphel.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, Homo. Plato putat ἄνθρωπος dici, quaſi ἀναθρῶν ἃ ὤπωπε contemplans quæ vidit: Alii quaſi ἄνω ῥέπων ſurſum vergens: Alii ab ἄνω ſupra, ἀθρέω aſpicio, & ὤψ vultus.

Παρόμοιος, Poeticè παρομοίϊος, non abſimilis, prope ſimilis: fit ex παρὰ & ὅμοιος ſimilis, quod Atticè ponitur pro ὁμὸς, idem à quo ὁμόω unio, ὁμαδὸν ſummatim.

24 Αὔξειν, Infin. præſ. act. ἀέξω vel αὔξω augeo, creſco, αὐξήσω, Poeticè ἀξήσω, ηὔξηκα, ηὔξημαι. Euſtath. ab ἔχω, ἕξω, pro ἐσχω, ἀέξω, contractè ἄξω, deducit, & addit υ Pleonaſmo Æolico: abhinc αὔξησις augmentum, αὐξάνω idem quod αὔξω.

Φρονεῖν, Infin. præſ. act, τὸ φρονέω, quaſi φρενέω, ſapio, etiam faveo, ut φρονῶ σοὶ faveo tibi: fit à φρὴν, ενος mens, idem quod νῦς, διάνοια.

Θέλω Volo, ἐθέλω. Tempora à θελέω ſumit: abhinc ἐθελημῶς voluntariè, ἐθελήμιος voluntarius, contra ἀνεθελητὸς involuntarius, θέλημα voluntas.

25 Μοῖρα, idem quod μέρος, Pars, etiam locus ſecundum Viger. item pro θάνατος mors, fatum ſumitur: fit à præt. med. μέμοιρα ἀπὸ μείρω (mutata ε in ο) divido, partior, μερίζω. ἐν

μοίρᾳ

ἄοκεν μεγάλην, ἢ ὃν μέγ' ἄριστον ἔμεν, ἢ πάντας, ἢ ἔχειν, i. e. magni momenti loco aliquid habere; εὖ μοῖραν πάσης πάσιν, æstimare: abhinc ἄμοιρος expers, cum Gen.

Μάλ' (Compar. μᾶλλον, Superl. μάλιστα) sequente vocali per Apostrophium, μαλλα sequente consonante; significat Valdè, admodùm, multùm.

26 Ξύνοιν Communis: fit ex ξυὼ Atticè pro ζυὼ, & κοινὸς Communis, tralatitius, etiam profanus, pro quo Atticè ξυνὸς huic opponitur ἴδιος proprius: abhinc κοινωνία communio, κοινόω communico.

Ἀρχὴ, ῆς, ἡ, Principatus, dominium, aliquando principium, ✝ ἄρχω, τὸ καθ' ἀρχὰς initio, Adverbialiter & interdum ἀρχὴν sine artic. Viger. p. 27. Etymol. aliqui petunt ab ἀεὶ & ἔχω· ἀεὶ autem est vocula epitatica, & ἔχω possideo: inde ἀρχαῖος antiquus; quia quo propior res est initio rerum omnium, eo antiquior.

Πάρεχρον pro παράχρονον, idem quod ὑπέρχρονον, omne tempus exuperans, & consequenter æternus: fit à χρόνος tempus, temporis spatium; inde χρονίζω inveteratco, longo tempore duro, χρονία vetustas, τὰ χρονικὰ libri in quibus annotantur quo tempore quicquid evenerit. Κρόνος autem Saturnus.

Ξυνὲν Unum, Compositum ex ἓις & συὼ Att. ξυὼ· hisce duabus vocibus intima notatur unio: convenit cum Substant. κράτος.

Κράτος, εος, τὸ, Robur, vigor, item victoria, κράτος καταθέσθαι victoriam comparare: à quo & πᾶν fit παγκρατὴς omnipotens, πάντων κρατῆρ', solius Dei Epitheton; & inde κρατερὸς validus, viribus potens, per Metathesin κάρτερος & κάρπιμος, fortior, issimus, non rarò apud Hom.

27 Ὕψιστος Summus, supremus, altissimus, Superlat. ✝ ὑψὶ altè, ὑψοῦ, quod ab ὕψος altitudo: hoc autem ab ὄπτομαι, ut fit ἀφ' ἕ ὄπτιν ὁρᾶν, unde patet prospectus: hinc ὑψόω extollo.

Ἰδίῳ Proprius, peculiaris, sui generis; nam ab ἰδία deducitur: abhinc ἰδιότης proprietas, ἰδίως peculiariter, ἰδίᾳ privatim, dat. adverbialiter.

28 Δίδωσι Dat. 3. sing. præs. act. ✝ δίδωμι dono, δώσω, δέδωκα.

29 Πρὶν, Adverbium temporis, Antequam, priusquam; frequenter jungitur cum particulis ἂν, δὴ, γὲ, μὴ & ἢ, ut πρὶν ἂν priusquam, πρὶν δὴ donec, &c. etiam omnibus modis nisi Imperat. jungitur, sed elegantius cum Infinit. ut hìc.

Καββάψαι pro κατακάψαι τ enim Præpositionibus

κατ quando a finali dependito præponitur Consonantibus, ante aspiratas φ χ, mutatur in τ, ut ἐπ' ἐμοί ἐφ' ἑαυτῷ; ἐπ' ἀκτῆς ἐφ' ἵππου. Ἐπίσταμαι etiam pro κεφαλὴ ἔχειν, Doctè enim loco ait, ἐπίσταται ἰθύνειν: fit ex ἐπὶ & ἵστημι jacio, pono.

Ἐμμέλεν αὐτῷ Curæ erat illi, præt. imperf. sive aor. 2. Poeticè Verbi Impersonalis μέλει curæ est, pro ἐμέλησε duplicato ε abhinc fiunt μελέτημα curo, μελέτη cura, ἀμελὴς negligens, ἀμέλεια negligentia, μεταμέλεια pœnitentia.

30 Μηδείς, μηδεμία, μηδέν Nullus, nulla, um; item nihil: fit ex μηδὲ & εἷς unus, ne unus.

Ἐξω Extra; at ἔξω cum spiritu aspero est fut. ἕξω habeo. Construitur cum Gen. ut ἔξω λόχμης extra propositum, cum artic. οἱ, ut οἱ ἔξω externi, cum τὰ externa significat: fit ex Præpos. ἐκ vel ἐξ ex, ὁ, ex quo ἔκτος extra.

Μοῦνος, Poeticè pro μόνος, Solus, unicus, item singularis; μοῦνον adverbialiter pro solummodo sumitur, μόνως idem; abhinc μοῦναχος Monachus, quòd per se & ab aliis segregatus vivit.

Αὐτάρκης Sibi sufficiens, etiam contentus sorte sua: abhinc αὐταρκέως sufficienter: fit ab αὐτὸς ipse & ἀρκέω sufficio, propulso, opitulor.

Ede mihi cœptis fuerit quæ rebus origo?
Cœlum, solúmque fecit ex nihilo Deus.
Materiam duplicem quæ distinxêre figuræ?
Herba, arbor, aqua, lux, sidera, animantes, humus.
35 Quo genus humanum lucem conspexit ab ortu?
Terrestre corpus, mens data est divinitùs.
At quos ille opifex hominem produxit in usus?
Deum colens beatus ut semper foret.
An facile hoc homini divina capessere jussa?
40 Certè, creato quippe ad exemplum Dei.

Εἰπ' ἄγε μοι φύσιος πίνα πρῶτα γενέθλια πεδήσῃς;
Γαῖη, κεφαλὴ τε κέλευθα ἀθανάτων Θεός.
Ἀμφοτέρων ὕλαν τίνα διαλλάξαι φερέσπορα;
Κόσμον, πυκὰ, νυκτὸς, ζῶ, ὕδωρ, φῶς, ἀστερες.
35 Ποίας δ' ἐκ γενεᾶς μερόπων βροτοὶ ἐκγεγάασι;
Γεωδὲς σῶμα, νόος δ' ἐκ θεοῦ.

Ἀνθρώπων

ἄνδρωπος ἢ Παιδὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
Εἰ δικαιοσύνην αὐτὸν ἐπιστήσατο νῦν.
[4] Ἢ ὃς ἐν ἀνθρώποις θεὸς ἐπιστήσατο ἐπιστήμην;
46. Καὶ μετὰ τὸ ἐμπεσεῖν τὸν θεὸν.

Testimonia Sacra.

[1] Gen. 1.
[2] Gen. 1.
[3] Gen. 2. 7. Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.
[4] Gen. 1. 27. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. Eccles. 7. 29. Πλὴν ἰδοὺ τοῦτο εὗρον, ὅτι ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ.

Sectio quarta.

31. Ἐΐπ' pro εἰπέ, quod Atticè pro εἶπον ponitur, aor. 2. Imper. ϓ ἔπω dico, sup.

Ἄγε Age, agedum, etiam ἄγετε & ἄγεθ' agite, adverbium hortantis factum ex Imper. verbi ἄγω duco, etiam rego: videtur etiam in hâc voce demonstrare priscam & simpliciorem vocis significationem, quæ est eundi. Par habetur hortandi formula in primâ plurali Subjunctivi Imperativam vim exhibentis, Johan. 14. 31. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Videtur deducendum à נָחָה Nahag, cadente Pe Nun. Sic ἔρχομαι (ἔρχω) ab אָרַח proficisci. Martinio rectissimè. Siquidem ea est apud Homerum non semel vis vocis. Il. 1. Ἔρχεο πάτρ τε σὴν, Proficiscere, patet tibi via; & passim — χαμαὶ ἐρχομένων ἀνθρώπων, Humi incedentium hominum.

Φύσις, εως, Atticè pro ῐ Θ, Natura, vis, ortus, generatio: fit ἀπὸ ϓ φύω gigno, pario, ύσω, πέφυκα· abhinc φῦμα verruca, φυσικὸς naturalis, φυσικῶς naturali ratione, &c.

Πρῶτος, Dor. πρᾶτος, Primus, primarius. τὰ πρώτεια principia. Contrahitur à πρόατος pro πρόαπτος, superlat. ϓ πρὸ ante, coram: abhinc adverb. πρῶτον primùm, πρῶτα &

πρώτως idem, πρωτεύω in primo vel summo honore habeo, πρωτεῖον principatus, dominium, imperium.

Γενέθλια τὰ Natalitia, & γενέθλιος natalitius, à γενέθλη brotus, origo: hoc autem à γείνομαι, γίνομαι vel γίγνομαι nascor, orior, γενήσομαι, γεγένημαι, præt. med. γέγονα ab hoc autem fiunt γένεσις origo, γενετὴς genitor, γενέτης idem.

Τυτθὸς Parvus, pusillus, idem quod τιτθίτης, qui est sub mammilla, qui adhuc è mammilla pendet & lactet: fit ἀπὸ τῆς τιτθῆς mamma (μαζὸς) à quo πτῦα nutrix, πτυΐς idem.

32 Γῆ, ῆς, ἡ, quasi à γέα inusitato, in prosa pro γαῖα sive γαῖη, Terra, tellus: abhinc γεώδης, ὁ χὴ ἡ, Terrestris, ut infra σῶμα γεῶδες terrestre corpus, γήϊνος idem.

Οὐρανὸς, ὁ, ὁ Cœlum, Dor. ὠρανὸς: fit ab ὅρος Ion. pro ὅρος terminus, limes; quòd cœlum terminat aspectum nostrum: abhinc ἐπουράνιος cœlestis, οὐρανίδης idem, οὐρανίων cœlicola. I. ὁ

Κτίσιον Creavit, aor. 1. Indic. act. pro ἔκτισιον, abjecto augmento & duplicato σ Poeticè: fit à κτίζω, σω, κτῶ, creo, condo; à quo κτίσμα opus conditum, κτίσις creatio, κτίστης Creator.

Οὐδενόθεν Ex nihilo, Adverbium factum ex οὐδεὶς, μία, ἕν, nullus, a, um, quod ex οὐδὲ & εἷς unus, quasi dicas non unus.

33 Ἀμφότερος, α, ον, Uterque, utraque, utrumque: abhinc ἀμφοτέρως & ἀμφοτερόσε utroque modo, ἀμφοτέρωθι utrobique: fit ab ἄμφω ambo, ambæ, quod ab ἀμφὶ vel ἀμφὶς circa, utrinque.

Ὕλη, ης, ἡ, Materia, propriè, dicitur de lignis: abhinc ὑλήεις opacus arboribus, ὑλαῖος sylvaticus.

Δαιδάλλω Magna arte elaboro, vario, artificio, distinguo: fit à Δαίδαλος Dædalus, Faber ille Athenienſis etiam artificiosus; hoc autem à δάω scio: abhinc δαίδαλμα opus summâ arte elaboratum.

Πρόσωπον, τὸ, Vultus, facies, etiam persona tum realis, tum hypocritua vel ficta: fit ex πρὸς & ὤψ, oculus, item aspectus; hoc autem ab ὄπτομαι video; ὀπτάνομαι autem assor: ab ὄπτομαι etiam nunt ὄμμα oculus, visum, ὄψις visus.

34 Χθὼν, ονὸς, ἡ, Terra, humus, idem quod γαῖα: abhinc χθόνιος terrestris, item subterraneus; item χθόνιος ἄνθρωπος est fraudulentus & subdolus homo.

Ποιὰ vel ποὴ, Ion. pro πόα herba. βοτάνη. abhinc diminut. ποάσιον herbula, ποάζω herbas noxias eradico, ποάσιον falx, ποήεις herbosus: fit à ποὰ annus; quia singulis annis crescit & arescit herba.

Δένδρον,

Δένδρ⊙, εος, τὸ, Arbor: abhinc δενδρήεις arboribus abundans, δενδρώδης arboreus, δενδρῶν arboretum vel arbustum; fit à δίνδεον, idem quod δένδεος.

Ζῶ pro ζῶα Animalia, plur. τὰ ζῶον animal; quod à ζωὴ vita: hoc autem à ζάω, Poeticè ζώω, vivo, fut. ζήσομαι à quo ζωὸς vivus, ζωπικὸς vivificus, ζωπικῶς, ζωπικῶς ἔχων vivere volens.

Ὕδωρ Aqua, vide sup.

Ἀστὴρ, έρος, ὁ, Stella unica; ἄστρον verò signum ex multis compositum stellis, constellatio: fit ex ἀ priv. & ἵστημι sto, ὁ ἄστατον δρόμον ἔχων, instabilem habens cursum. Sed hic notanda est differentia inter ἀστὴρ stella & ἄστρον Astur urbs; illud acuitur, hoc penacuitur.

35 Ποῖος, α, ον, Qualis: fit ab ποῖος qualis; sed οἷος solus.

Γενεὰ, ᾶς, Ionicè γενὴ, ῆς, ἡ, Ortus, generatio, ætas, ut εἰς γενεὰς γενεῶν in omnes ætates, Hebraismus: fit ἀπὸ τοῦ γίνομαι, sup.

Μέροψ, Epitheton propriè hominis: fit à μερίζω divido, & ὄψ vox, quod ab ἔπη dico: hinc homines μέροπες dicuntur, quòd linguâ articulatâ loquuntur; vel quod hic aliâ, ille aliâ linguâ & dialecto loquatur.

Βροτὸς Mortalis, (βρότος autem ertior) ut hic μέροπες βροτοὶ mortales homines: deductum est à βρέω fluo, quasi ῥοτὸς, quòd nihil magis sit fluxum quàm homo.

Ἐκγεγάασι, 3. Plur. præt. med. ab antiquo ἐκγέομαι, in perfecto (forsitan) medio ἐκγέγαα· tamen vide Gr. Gr. Rud. pag. 57. Grammatici enim tanquam Activum ex γέγονα refingunt.

36 Σῶμα, ατος, τὸ, Corpus. δέμας. Fit vel à δῶμα, ut dicatur σῶμα quasi δῶμα τῆς ψυχῆς, domicilium animæ; vel à σῆμα, quòd anima in eo quasi sepulta est; aut ἀπὸ τοῦ σώω vel σώζω, quòd anima in corpore quasi in carcere servatur: abhinc σωματώδης corporeus, σωματικὸς corporalis, σωματικῶς corporalitèr.

Θεόσδοτ⊙ à Deo vel divinitùs datus: fit à Θεὸς Deus & δίδωμι do.

37 Ἀνὴρ, Gen. ἀνέρος, per Syncopen ἀνδρὸς sumitur δ, quia ν non ponitur ante ρ fit ab ἀνύω perficio, quia omnia virilitèr perficit: abhinc ἀνδρεία fortitudo, quia virum decet; ἀνδρεῖ⊙ virilis.

Εἵνεκα, pro ἕνεκα, Gratiâ, causâ, sup.

Πλάσσεν, aor. 1. Indic. act, Ionicè & Poeticè pro πλάσε quod etiam pro ἔπλασε τοῦ πλάσσω fingo, σω, ξω, σομαι à quo πλάσμα figmentum, πλάστης fictor, πλαστὸς fictus.

38 Εὐδαιμονίη Beatus fuit, seu ut abhinc εὐδαιμονία beatitudo, εὐδαίμων beatus. Fit à δαίμων Deus, numen (quasi δαήμων peritus & sciens animæ) quasi à δαίω scio.

39 Αἶσιμος Pius, justus, æquus; ab ἄισα oblatum: est & αἴσιμος latinè: hinc autem ab ἄισα fatum, quod dicitur quasi δεῖ ἔσα, vel quasi ἑ δεῖ ἴσα par tempori: vel ut alii à δαίω dividō, quasi δαίσα, abscido ?.

Φυλάσσω, Atticè φυλάττω, Custodio, servo, conservo; etiam caveo: abhinc φύλαξ custos, φυλακὴ custodia, φυλακεῖον præsidium.

40 Ναί, Adverbium affirmantis & concedentis, Næ, quidem, immo, sane.

Ἐφυλάχθη, 3. pers. aor. 1. pass. τῦ φυλάσσω quod fit ex φύλαξ vel ἔω & πλάσσω fingo, supra.

Unde igitur labes ægrotis mentibus hæret?
Pinna Satoris oritur, at nostro quoque.
Réne Deus lapsu volvi permittit inani?
Extat, manétque nil nisi ejus numine.
45 Cur mala committi patitur si cuncta gubernat?
Bonus, atque *sapiens* utitur recte *malo*.
Estne Deo quid vis facienti plena facultas?
Quidquid *decorum* est, inde *omnipotens* vocant.
Vera Dei soboles die quando duxerit ortum?
50 *Homo* ille in ævo natus, *ante* ævum *Deus*.

Ἀμπλακίη πόθεν ἦν δειλοῖς κατὰ φρεσὶ πάσχει;
Πρωτογόνοιο μὲν αἵματος, ἡμεῖς δ' ἅμα.
Ἦ θεὸς αὐτοτελὴς πάντων κρατέει φρένας;
Πάντ' μὲν ξυὶ αὐτῷ καὶ φύει καὶ σώζεται.
45 Ἦν πάντων κρατίῃ, τί κακὰς πάτε τοσσὰς ἀνέτλη;
Εὖ καὶ σοφῶς τὸ ἀμεινότερον τὸ δύσκαμον.
Ἦ θεὸς ὑμμέας ἢ δύσα; ῥέα πάντα τελέσσαι;
Γ ρ ὀντα πάντα, Παλαιφάτης ὅδ' ἔειν κλύει.
Γνῆσι Ἀθανάτου Παῖς εἶσι πότ' ἤματος ἀρχῆς;
50 Ἄνθρωπος ἐν χρόνῳ, θεὸς φὼς πρὶν χρόνου.

Testimonia

Testimonia Sacra.

Rom. 3. 12. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. Job 14. 4. Psal. 51. 7. Rom. 3. 9.

Matth. 10. 29, 30. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. [30] Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί.

Gen. 50. 20. Ὑμεῖς ἐλογίσασθε περὶ ἐμοῦ κακά· ὁ δὲ Θεὸς ἐλογίσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν ἡμῖν θῇ σήμερον, καὶ ῥύσηται λαὸν πολύν. Act. 4. 27, 28.

Tit. 1. 2. Ὁ ἀψευδὴς Θεός.

Isa. 9. 6. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν. John. 8. 36. 58. Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. [58] Εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί.

Sectio quinta.

41 Ἁμαρτία, ας, Peccatum, erratum, labes. ἁμάρτημα. fit à ἁμαρτάνω error, delictum, quod à ἁμάρτω, ἁμάρτω (addito γ euphonicæ) errare facio: sunt verò qui non à ἁμάρτω, sed à ἁμέρτω deducunt; quòd laquei instar homines implicet.

Πόθεν, Interrogativ. Unde, ut πόθεν ὁ Σωκράτης φαίνῃ Unde ò Socrates appares? fit ab ὅθεν Indefinit. unde, quod ab Articul. ὅς.

Δειλαῖς, Poeticè pro δειλαῖς, Dat. plur. fœm. ἡ δειλὸς debilis, infirmus, ut δειλὸν γῆρας etiam timidus, miser. cum Gen. pro Superlat. ponitur, ut δειλὲ ξείνων abhinc δειλία timiditas, debilitas. Hinc δείλη vesperi, cui oppon. πρωΐ vel quia tunc dies debilis est; vel quia tunc homines timere solent. Speciosiùs deducunt à δείδω cùm verius dubio procul sit à Chaldaico ירא Timere.

Φύσει, Poeticè pro φύσει, Dat. plur. τὸ φύλλον Mens, sup.

Πέφυκα, 3. perf. præt. Activ. τὸ φύω Gigno, nascor, supra. Observare licet in vocib. Tmesin, ὡς φύσει πέφυκεν pro ὡς πέφυκε φύσει, adhæsit præcordiis: sic ἀμφιπέφυκε apud Aristo-

telem notatur significare Agnatus sum, item annexus sum, adhæreo; apud quem reperitur πεφυκέναι τινί simplex, pro inhærere, concrescere alicui. Notatur vitium insitum.

42 Πρωτοσπόρος Activè, Primus sator, qui primus serit; sed πρωτόσπορος Passivè, Qui primus seminatus est: fit à πρῶτος primus & σπορέω semino, spargo, ἐκ, ἐπί, ἐν, περί, κατά.

Αἴτιος Causa rei alicujus, Autor: fit ab αἰτία (incertum, an vice versâ αἰτία ab αἴτιος) causa, ratio, ut αἰτίαι πρῶται, causæ primæ; etiam culpa, crimen. αἰτίαν ἔχω τοῦ πολέμου, culpatus fui ob bellum: dicitur & αἰτίαν ἔχω διὰ τοῦτο, & αἰτίαν ἔχειν ὑπό τινος, accusari ab aliquo.

Ἅμα Simul, unà cum, Adverb. Temporis: elegantèr cum Dandi Casu conjungitur, ut ἅμα τῷ ἔαρι commodè, ἅμα τῷ ἔαρι, δίκει, χειμῶνι, primo vere, prima æstate, prima hyeme: etiam cum Infin. nominis Instar jungitur, ut ἅμα τῷ αἰδίῳ τὸ σκληρήματος ut primùm fraudem sensit: etiam eum duplici Particip. sequente ᾧ, ut ἅμα τι χέρσον καὶ λάχνῃ ἀκμῶν simul & scribens & dicentem audiens. Vide Viger. de Idiotismis Græcæ dictionis.

43 Αὐτομάτως Sponte, ultrò. αὐτοματίᾳ, αὐτομάτει seu αὐτομάτῃ. ἑκουσίᾳ. ἐκ προαιρέσεως. ἐκ προνοίας. fit ab αὐτόματος ultroneus, spontaneus; etiam αὐτόματος θάνατος est mors naturalis. Αὐτόματος fit vel ab αὐτὸς & μάομαι excitor; vel ab αὐτὸς & μάτην.

Πρόεικα, Ionica dissolutione τὸ η pro προῆκα, Aor. 1. act. Indic. τὸ προΐημι, fut. προήσω (ex inusitato προέω) quod ex πρὸ & ἵημι mitto.

Φέρεσθαι, Infin. Pass. τὸ φέρω fero, fut. οἴσω, tanquam ab οἴω, aor. 1. ἤνεγκα, tanquam ab ἐνέγκω: sæpe conjunguntur φέρειν καὶ ἄγειν pro diripere & populari. Interdum usurpatur pro pertinere, ut πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα quæcunque ad beatitudinem pertinent: item cum νύκτα vel ἡμέραν, ut νύκτα καὶ ἡμέραν φέρειν, i. e. traducere: item Imper. φέρε adhortantis est, ut φέρε δή agè verò: etiam φέρε cum Infin. ἰέναι redditur, verbi causa, ut ita dicam, exempli gratiâ. Vide Viger. abhinc φόρος Tributum.

44 Σώζω Servo, σω, σώσω, σέσωκα, σέσωσμαι, ἐσώθην, excluso Sigma Præteriti, σέσωμαι fit à σῶς, contractè σῶς, salvus; à quo σωτηρία salus, σωτὴρ servator, σῶφρον merces, quod datur Medico ob sanationem, σωφρων sobrius, ex σως & φρὴν.

45 Κεκρίκη, 3. pers. præs. subjunct. act. τὸ κρατέω Impero, guberno,

guberno, ήσω, κυβέρνης construitur hîc cum Gen. verba enim Imperandi Genitivo gaudent. Fit à κράτος potentia, supra.

Τί, Poeticè τίν, Cur? quid? à τίς quis Interrogat.

Κακὸς, ὴ, ὸν, Malus, nequam; item pauper, vilis: dictum est quasi χακὸς à χάζω recedo; quòd omnes malum fugiant: abhinc κακόω nam ab Adjectiv. in ος formantur Verba in όω. Vide Antesig. pag. 91. v. 33.

Τόλμη, ης, ἡ, Audacia, fiducia; plerunque in malam partem accipitur: abhinc τολμάω audax sum, audeo; etiam comminiscor, ut τολμᾷ δὴ τοιῆτο tale quid comminiscitur; etiam sustineo, ut τολμᾷ θ' ἃ μὴ χρὴ sustinet quæ non decet: abhinc etiam τολμητὴς homo audax.

Ἀναλλάω, vel ἀνάτλημι, Perfero, perpetior: ex ἀνὰ & τλάω, per Syncopen pro ταλάω sustero, τλῆναι, τέτληκα· abhinc τλήμων patiens, τλῆσις patientia, Aor. 2. ut ἔστλην.

46 Σοφῶς Sapienter, Adverbium Qualitatis, ex Gen. plur. Adject. σοφὸς, mutato ν in σ, formatum.

Εὐθετέω Aptus sum; etiam idem quod εὐθετίζω, concinnè vel aptè disposo: ex εὖ benè & τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, pro τέθηκα.

Δύσνομος Illegitimus, & τὸ δύσνομον peccatum: ex δὺς quod vim contrariam habet, & νόμος Lex; peccatum est enim Legis transgressio. De νόμος vide supra. Abhinc δυσνομία mala legum institutio, licentia. δυσνόμῳ opponitur εὐνομος.

47 Ὑμμέδων In alto regnans: fit ex ὕψος, de quo supra, & μέδω, idem quod μεδέω. impero; à quo μέδοντες Principes.

Δώσαμαι, ήσομαι, δεδώνημαι, Possum. Interdum δώσα Impersonaliter usurpatur, ut δώσα ἀρετὴν γενέσθαι καὶ μεθεῖν ἄνδρα fieri potest ut virtus sit, &c. Interdum jungitur Dativo, ut δώσασι τῷ σώματι bene valere, firma esse valetudine; etiam δώσασι æstimari: abhinc δώσαμις potentia, δώστος possibilis, cum sequente Infinit. potens; cui opponitur ἀδώστος impotens, impossibilis.

Ῥέα Facile, Poet. ῥεῖα quasi ῥέϝα, à ῥέζω facio, ut facile à facio; ῥέξω, per Metathes. ἔρξω. Potiùs deduxeris à Chald. צוה: Velle; nisi etiam ῥέζω facio, ab Hebr. עשה Velle: de Deo enim dignum est dicere, Modò volueris, feceris; è contrà. Nil tam facile, quin difficile fiat, invitus si facias. Abhinc ῥηκτὴς actor, ῥάων, Compar. ῥᾶσσον, Sup. ῥᾷστος.

Τελέσαι, Poeticè pro τελέσαι, Aor. 1. Infin. τὸ τελέω Perficio, ad finem perduco; hoc autem à τέλος finis, exitus, τέλος ἔχειν

Jam filium habere; certum signum, Coloremve significat, & Vectigal. τὰ θεῖα mysteria, sacra. οἱ ἐν τέλει magistratus.

48 Πρέπω Decorus sum, excello; πρέπει decet, convenit: πρέπουσα quæ decent, πρεπόντως decenter.

Παντοκράτης Omnipotens: ex πᾶς omnis (à quo πανὸς omnis) & κρατέω impero, supra.

Κλύω Audio: construitur cum Gen. ut κλῦθι μευ ἀχνυόεντος, Il. α. hinc κλυτὸς inclytus.

49 Γενεή, ῆς, ἡ, Legimus, minime sparsis, ut γενεοὶ mihi etiam germanus: dictum est quasi γενεή vel γενεά, quod à γένομαι nascor, supra.

Ἀθάνατος, ν, Immortalis: fit ab α particulâ privativâ & θνητὸς, ὴ, Ionicè ὸς, Mors: hoc autem ἀπὸ τοῦ θνήσκω (fut. θανέομαι & τεθνήξομαι, pret. τέθνηκα, Poeticè & Ionicè τέθνεα) morior. θνητὸς & βροτὸς mortalis τῷ ἀθανάτῳ opponuntur.

Παῖς, Poeticâ dialysi pro παὶς Puer, supra.

Ἔμμορεν, 3. pers. Poet. pret. med. τοῦ μείρω Divido, de quo supra: construitur hîc cum Gen. ἔμμορεν ἀρχῆς, pro Duxerit ortum.

50 Φὺς, Aor. 2. part. act. verbi φύω vel φύω Gigno.

Quid fuit ille Dei priùs omni filius ævo?
Imago, ratio, sermo, consilium Patris.
Estne aliquid Nati quo sit testata potestas?
Factus *per ipsum* mundus, *absque* ipso nihil.
55 Unde animam humanam, mortalésque induit artus?
Foecunda *virgo Spiritûs* peperit satu.
Quod tulit, ede mihi, divina Puerpera nomen?
Stirps ABRAHAMI, *Mariæ* DAVIDIS genus.
Ergò Deo diversus homo binique fuere?
60 Erat unus idem, quísque *homo*, quísque & *Deus*.

Θεσπέσιον φύτλην, τί ποτ' ἦν πρὶν ἢ χρόνον εἶναι;
Βουλὴ, καὶ σοφίη, καὶ ἐνδιάθετος λόγος Πατρός.
Ἦ ῥά τι καὶ μεγάλου δύναται σθένος υἱὸς ἑοῖο;
Κτίζει δὴ ἰδίην ὁ κόσμος, ἄτερ δ' ἴδεν οὐδὲ ἓν ἓν.
55 Ἀνθρωπείην ψυχὴν πόθεν ἔσσατο, σπέρμα τε σῶμα;
Ἐκ Πνεύματος ἁγνῆς καὶ παρθένου ἦτορ ἀπουρῆς.

Εἰπὲ

Εἶτ' ἄγε, τῦτο, μάχης ἐπὶ κοινὸν ἔγωμαι ἑλέσθαι
Μαεία [6] Ἀλεξάνδρῳ ἢ [7] Δαβὶδ Θεόν.
Ἀνθρώπῳ Θεὸς ἀλλ' ἢ ἴσως; ἀλλὰ τί μᾶλλον;
Εἷς ὢ υἱὸς ἦν [8] ὢ ἄνθρωπος ὢν τε καὶ Θεός.

Testimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 1. 24. Χριστὸν Θεῦ δύναμιν καὶ Θεῦ σοφίαν.

[2] 2 Cor. 4. 4. Τῦ Χριστῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τῦ Θεῦ. Col. 1. 15. Ὅς ἐστιν εἰκὼν τῦ Θεῦ τῦ ἀοράτυ. Heb. 1. 3. Ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτῦ.

[3] Johan. 1. 1. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.

[4] Johan. 1. 3. Πάντα δι' αὐτῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτῦ ἐγένετο ὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Col. 1. 16, 17. Heb. 1. 2.

[5] Isa. 7. 14. Ἰδὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν.

[6] Gen. 12. 3. Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Gen. 18. 18. & 22. 18.

[7] Math. 1. 1. Βίβλος γενέσεως Ἰησῦ Χριστῦ υἱῦ Δαβὶδ, υἱῦ Ἀβραάμ. Math. 15. 22. Ἐλέησόν με Κύριε υἱὲ Δαβίδ.

[8] Math. 1. 23. Ἐμμανουὴλ ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

Sectio sexta.

51. Θεῖος Divinus. θεῖος. fit à θέσπις vaticinus, divinus; quod ex θεὸς Deus & ἔσπω, Poeticè pro ἔπω dico; vel quasi ὃν θεῦ πνεῦν abhinc θεσπίζω vaticinor, θέσπισμα oraculum, θεσπίσιος divinè.

Φύτλη Generatio, ortus, genus: fit ἀπὸ τῆ φύω.

52 Βυλὴ Consilium, concilium; etiam locus in quem conveniunt: fit à βέβολα præt. med. τῆ βάλλω, Metaphora à sagittariis ducta: abhinc βυλεύω consilium do, βύλευμα consultatio.

Χαραχτὴρ, ῆρος, ὁ, Figura, forma; item imago, effigies, nota impressa vel insculpta; abhinc ὀπισθεν χαραχτῆρα percutere monetam: fit à χαράσσω vel χαρσσω sculpo; à quo χάραγμα vestigium, sulcus. Apud Soph.

Ἐμέ-

Ἐντερὸς λόγος { προφορικὸς / ἐνδιάθετος }
utraque est enim Λόγος ἡ { ἐνδιάθετος / προφορικός }
Interna { Ratio / Externa { Sermo
Euſtath. ait hoc nomen Compar. formam obtinere, & ab ἐνδὸς derivari: abhinc ἐνδοτέρω in utramque partem.

53 Δείξας, 2. ſing. aor. 1, Optat. Act. τῦ δείκνυμι Oſtendo, monſtro.

Ἐπιμάρτυρες Teſtis ſuper re aliqua, qui Teſtis adhibetur: ab ἐπὶ & μάρτυρες, idem quod thema μάρτυς teſtis: ſumitur Adjectivè.

Ἀλκὴ, ῆς, ἡ, Poteſtas, robur, vires; item auxilium, remedium; etiam victoria, apud Hom. Il. 8.

54 Κτίσῃ pro ἐκτίσθης 3. perſ. aor. 1. paſſ. τῦ κτίζω Creo.

Ἔσθεν, Gen. ab ὅς, Ionicè ἕο & εἷο, Atticè addunt σθεν. ἕοσθεν, per ſyncopen vel Poet. ἕθεν. Vide Anteſig. pag. 112. verſ. 41.

Ἄτερ Sine, abſque; ἄνευ, ἄτερθε & ἄτερθεν, Cum Gen. tantum præponitur, interdumque poſtponitur ſuo Gen. ut πάλλε ἄτερ ſine vibratione.

55 Ἀνδρόμεος, ε, ὁ, Humanus: fit ab ἀνὴρ vir, ſuprà.

Ψυχὴ, ῆς, ἡ, Anima, vita; interdùm ſic nominatur Pars animæ ratione prædita; etiam ſtrenuitas, audacia; in beſtiis ferum ingenium: fit à verbo ψύχω ſignificante ſpiro, refrigero.

Ἕσσο Induit. 3. ſing. aor. 1. med. verbi ἕννυμι indutus ſum; quod ab ἕω induo, ἕσω hìc ponitur pro ἕϊσσο, & detracto omni augmento, ἕσσο, Anadiplaſmo Poetico propter Diaſtolen ἕσσατο.

Θνητὸς, ὴ, ὸν, Mortalis. βρότος. fit ἀπὸ τῦ θνήσκω morior, de quo vide in ἀθάνατος.

Μῆλον, ε, τὸ, Membrum; ſed propriè γυῖα pedes; etiam de omnibus partibus dicitur; etiam de toto corpore: cùm autem manus pedeſve γυῖα vocantur, Gen. χειρῶν ſeu ποδῶν ſubaudiri debet, ſecundum Euſtath.

56 Πνευματόδης, ες, ους, ὁ ἡ, Spiritualis, inflatus: fit à πνεῦμα ſpiritus.

Παρθένος, ε, ἡ, Virgo: fit vel à θηλάζειν, quia nondum lactat; vel à παρθένειν præſto, quia formam matribus præſtant virgines: abhinc παρθένειος virginalis, παρθενεύω in virginitate dego, παρθενικὸς virgineus.

Τέκε, Ionicè pro ἔτεκε, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. verbi τίκτω pario: abhinc τοκετὸς partus.

Σποδὸς

Σπορὰ, ᾶς, ἡ, Satio, ſatus. σπέρμα, ατος, ſignificat etiam ſeges, genus: fit à verbo σπείρω ſero, ſemino, ſeo.

57 Μάκαρ, αρος, ὁ, ἡ, ἄρ, τὸ, Beatus, felix. μακάρες dicuntur Dii, quia omnium beatiſſimam vitam degunt. Euſtath. dictum putat πρὸ τοῦ μὴ πάσχειν κακεῖν, quòd fato non obnoxii: alii ἀπὸ τοῦ χαίρειν, inde μακάριος idem; ſed frequentius in proſa uſurpatur quàm μάκαρ. Martinio derivatur à מָכַר pretioſus, honoratus.

Θεότοκος, Ionicè pro Θεοτόκος, Dei Genitrix, ſanctæ Mariæ Virginis Epithet. Θεόγονος autem, à Deo natus, fit à Θεὸς Deus & γίγνω pario.

59 Μαρία, Heb. exaltatus. Nomen Virginis ſanctæ.

Ἄβραμος, ἄμου, Abram: fit ab Hebr. עָבַר Tranſivit, quia cùm Deus juſſit, Fluvium Meſopotamiam tranſivit: vel ab אַב Pater & רָם Excelſus, quaſi Pater Excelſus. Sed poſtea Deus nomen ejus ab Abram in Abraham mutavit & deduxit ab אַב Pater & הָמוֹן Populus, quia dixit ille, Patrem multorum populorum feci te. Potiùs (ut alii) ab בָּא & מִן.

Δαβίδδειν, i. e. ἀπὸ τοῦ Δαβίδος, A Davide, Heb. dilectus: verbum ab Autore doctiſſimo factum.

59 Δισσοὶ, Ionicè δίξοι, Atticè δίττοι, Bini, duplices: ab Adverb. δὶς bis, per Syncopen pro δυάκις, à δύο.

Γενέσθην, pro ἐγενέσθην, 3. perſ. dual. aor. prim. paſſ. τοῦ γίγνομαι.

60 Ἄνθρωπος, Synalepha pro ὁ ἄνθρωπος, quod ſupra videns.

Permixtúmne fuit cum non pereunte caducum?
Convênit *impermixta* natura utráque.
Afferrine poteſt res hoc quæ fœdus adumbret?
Exiſtit *homo* ſic *unus* animo, & corpore.
65 Natus at ille Dei cur nomine dictus *Ieſu*?
Vox iſta Solymis *ſoſpitatorem* notat.
Nomine cur illum *Chriſti* pia turba celebrat?
Mos *regem inungi*, fecit hunc *regem* Pater.
Quâ verò peperit nobis ratione ſalutem?
70 *Vitâ* atque *morte*, deinde vitâ *reddità*.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3. sing. perf. pass. ἔ χυ̃ται vel χέαται fundo, quod à χέω idem fut. χεύσω, χεύω, & χεάω.

Ἀμείξ, pro ἀμειξάτω, Simul, una, sicut ἀμείσσω pro ἀμεμίσσω permixtim: è enim Præpositionis ἀμφί, cum Poeticè ϕ finali deperdito ante μ ponitur, in μ mutatur. Fit ab ἀνὰ & μίγνυμι vel μιγνύω misceo permisceo, μίξω, ab inusit. μίγω.

62 Ἀξυγχύτως Impermixtè, Adver. ex α priv. & ξυ̃ pro ϛυ̃ cum, & χύω vel χέω misceo, de quo vid. in χίγχ.

Παρῆς, Poeticè pro παρῇς, 3. sing. imperf. τὸ πάρειμι adveniо, adsum, quod ex πάρα & εἰμὶ sum.

63 Τεῦ & τοῦ, Gen. sing. ab ὁ, ἡ, τὸ.

Ζεῦγος, ϵ῟ϑ, ους, τὸ, Jugum; item biga, fœdus: à ζεύγνύω vel ζεύγνυμι, fut. ζεύξω, tanquam à ζεύγω jungo, copulo, ϛυναπτω. ϛυνίϛημι. significat etiam matrimonio jungo, & cum Dat. jungitur, ut γάμοισι ἐζεύγνης nuptiis junctus es, i. e. duxisti uxorem. Potius autem ab Hebr. יָחַד jungere. יָחַד Jugum; nisi Chaldæi ex Græciâ sumpserint radicem Hebræis ignotam. Abhinc ζυγόω jugo. ϛυναρμόζω. ὁμόζυγος conjux, ζύγος conjux.

Σκιερὸς, ὰ, ὸν, Umbrosus, opacus. σκιαερὸς, ὁπάσι῟ϑ. fit à σκιὰ, ᾶς, umbra, quasi κιὰ, τὸ κίω, quòd nos comitetur. Usurpatur σκιὰ & prop. & metaph. prop. ut Odyss. λ. σκιῇ ἴκελον umbræ simile: met. τέων ἐγὼ καπνὸ σκιᾶς οὐκ ἂν πευσαίμιλιν, i. e. ne hilo quidem emerim.

Δώησιν, 3. sing. sub. à δώω, δώῃς, δώῃ, & Ionicè δώῃσι, à δίδωμι do, δόσω, δέδωκα· δῴησι verò 3. sing. aor. 2. optat. à δῴην & Ion. δῴησι, pro δοίη.

Ὄπωπὴ, ῆς, ἡ, Conspectus, visus; etiam oculus. ὄψις. fit à verbo ὄπωμαι video, quòd rarò in præs. usurpatur; in præt. med. ὄπωπα vidi: à quo ὤπωπὴ, & ἐνόπιον coram, Adverb. & ἀπόπ῟ϑ invisibilis, ἄοπ῟ϑ idem.

65 Θεογενὴς, έ῟ϑ, ῆς, Dei natus. ὁ υἱὸς Θεοῦ. Ionicè fit à Θεὸς Deus & γέν῟ϑ genus, progenies; hoc autem à γίγνομαι nascor, supra.

Κέκλεϑ' pro ἐκέκλεϑο, 3. pers. sing. imperf. à κέκλομαι verbo Poetico idem significante quod καλέομαι, ut pro καλῶ infrà usurpatur κικλήσκω.

Ἰησοῦς Jesus, Gen. Ἰησοῦ, Dat. Ἰησοῦ, Acc. Ἰησοῦν: fit à יְהוֹשׁוּעַ vel יֵשׁוּעַ salvavit.

66 Ἑβραῖος Hebræus: fit ab Hebraico עִבְרִי Hebræus, quod ab עֵבֶר Hebr, quasi Heberæus, ab Hebero ortus.

Σημαῖνον

Σημαίνων κυρίως fit significans, id est, significat σημαίνει est neut. sing. part. præs. τῦ Σημαίνω significo, signum do. Ἄλλως. hoc autem à σῆμα signum, nota. σημεῖον. Κυρεῖ autem 3. sing. præs. τῦ κυρέω κυρῶ, quod idem valet quod εἰμὶ sum. Κύρω, Martinio à ק״ר Contingere. Non pote probabilius. Cum Participio plerunque jungitur, ut hic & apud Soph. κυρεῖς ἔχων, i.e. πυθάνεις ἔχων, hoc est, ἔχεις habes.

67 Χριστὸς, ὁ, ὁ, Christus, Dei Filius; etiam Unctus: fit à χρίω ungo, inungo; quod à χρόω coloro, mutato ο in ι. Sic dicitur Salvator noster, quia Propheta, Sacerdos & Rex erat, quæ tria hominum genera inungi solebant, h.e. ordinari & disponi ad triplex illud officium.

Θεράπων, οντος, ὁ, Servus, minister, famulus: abhinc θεραπεύω ministro, famulor; etiam θεραπεύειν τὴν γῆν pro Colere terram, apud Xen. etiam θεραπεύειν σῶμα Corpus curare, apud Arrian.

Ἑ Se, ipsum. Accus. τῦ ἕ sui, pro quo Dores νίν ponunt, ut infra, ἄναξα ἔθηκε νῖν Πατὴρ Regem Pater ipsum constituit.

68 Ἄναξ Rex, ακτος (pro ἄνακος, inserto τ per Pleonasmum) in Vocat. ἄνα· abhinc ἄνασσα Regina, & ἀνάσσω rego, impero; quod cum Gen. & cum Dativo usurpatur: cum Gen. Il. α. Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις· cum Dat. πάντεσσιν ἀνάσσειν. Omnibus imper. Il. α. item cum Accus. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 155.

Θῆκε Constituit, posuit, Ionicè pro ἔθηκε, 3. sing. aor. 1. Indic. activ. à τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, aor. ἔθηκα.

69 Ἔλυσε Solvit, liberavit. ἐλευθέρωσε. 3. sing. aor. 1. Indic. act. τῦ λύω solvo, libero. ἐλευθερόω, ἀπολύω, ἀπαλλάττω. Cum Gen. construitur sicut ἐλευθερόω· necnon cum Accus. ut λύειν τινὰ τινὸς liberare aliquem ab aliquo; & hic ἡμέας θανάτοιο ἔλυσε nos à morte liberavit.

70 Καῦθις Et rursus, pro κὴ & αὖθις rursum. ἔμπαλιν. fit ab αὖ idem apud Poetas: etiam αὖθι & αὖτις pro αὖθις, & αὖτ' pro αὖτε usurpantur: dicitur & οἱ αὖθις pro Posteri.

Ἀνστὰς, Poeticè pro ἀναστὰς, Resurgens, Part. aor. 2. act. ab ἵστημι statuo, colloco, στῶ· abhinc ἀνάστασις resurrectio; item erectio. ἀνάστασις νεκρῶν resurrectio mortuorum.

Νεκρὸς, ὁ, ὁ, Mortuus, defunctus; etiam cadaver vel corpus mortuum. ἀποθανών. Derivatur ἀπὸ τῦ στερητικῦ, i.e. priv. & κῆρ,

i.e.

i.e. ἄψυχος, quasi sine anima: abhinc νεκρόω eneco, νέκρωσις mortificatio: huic opponitur ζωὸς, vel ὁ ζῶν, vel ἔμψυχος vivus.

Illius ex *vitâ* quos est tibi carpere fructus?
Docet illa *verbis*, monstrat *exemplo* viam.
Perspicuâ quicquid docuit, complectere summâ.
Nôsse, atque purâ mente *venerari* Deum.
Quas cupit ista tibi pietatis regula partes?
Has: *panitere*, *credere*, & benè *vivere*.
Dic quid significet pars ista ex ordine *prima*?
Commissa *flere*, flenda non *committere*.
Quænam vera *fides* certam paritura salutem?
Deo loquenti *credere* & *confidere*.

Πῶς ἢ τί τοι χρείσιμον κείνου βίου ἂν ὀνίναιο;
Λέγων διδάσκει, ἔργων ὁδὸν παρδεικνύς.
Πάντά μοι ὅσ' ἐδίδαξε διαῤῥήδην χαράξαι.
Γνῶναι μὲν, ἀγαθὸς τ' εὐσεβεῖν τὸ πρὸς Θεόν.
Τοῦτο ἧς θρησκείας τίνα σύλλαβε διάφορον ἔρξαι;
Τάδε, μετάνοιαν, πίστιν, ἔμμονον βίον.
Τούτων ἓν μοὶ φράζε μέρος τί δ' οἱ πρῶτα πρώτων;
Πεπλυμένα κλαίειν, ἐξιόχλαυς ἀ θρασεῖν.
Τίς δ' ὀρθὴ πίστις σωτήρια δῶρα τεκοῦσα;
Θαῤῥεῖν Θεῷ λαλοῦντι, καὶ πεποιθέναι.

Testimonia Sacra.

[1] Matth. 20. 28. Ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι. Ephes. 5. 2. Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. Col. 3. 13. Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτω καὶ ὑμεῖς. 1 Pet. 2. 21. Ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ.

[2] Act. 20. 21. Διαμαρτυρόμενος καὶ εἰς τὴν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Sectio octava.

71 Χραίσμη Prosit, 3. sing. Sub. act. τῦ χραισμέω opitulor, opem fero; sed χρείσμη auxilium: dictum quasi χρησιμῶ, à χρήσιμος utilis: hoc autem à verbo χρέομαι utor, derivatur: & abhinc χρεία, & Ion. χρείη, utilitas. Idem significant ὠφελέω, συμφέρω, ἀναίσσω cum Dativo, ut hìc τοι χραίσμη, & τοι ὄφελλε.

Κείνε, Gen. Ionicè pro ἐκείνου, abillius & Ille.

Ὄνίνησι Juvat, 3. sing. præs. Indic. act. verbi ὀνίνημι, idem quod ὄνημι juvo, prosum, adjuvo. Cum Dat. construitur; verba enim Juvandi Dativo gaudent. Abhinc ὀνητὸς utilis, quo frui queas; & contra, ἀνονητὸς inutilis, quo frui nequeas. ὄναμαι, Dor. pro ὄνημι.

72 Διδάσκω Doceo, instituo (παιδεύω, μανθάνω) ἄξω, δεδίδαχα, δεδίδαγμαι; à quo δίδαγμα Documentum: fit à δι & δάσκω, dispertior, sive divido; vel à δέδομαι & δαῶ disco: hinc διδάσκαλος & Magister, qui docet; διδασκαλία doctrina, disciplina; διδαχὴ, Idem: διδακτὸν, Præmium magistri, Minerval.

Δρῶν Faciens, agens; Part. præs. à δράω, facio, δρῶ (ποιέω) item fugio significat; item ministro: etiam δρᾶν τινα ἐυ ἢ κακῶς, benefacere aut malefacere alicui: Poetæ hujus Verbi Imperativo nonnunquàm utuntur; maximè verò in aor. pro secund. perf. fut. Indic. ut οἶσθ' ἃ δρήσων ὁ δρέσσον pro δράσεις, Scis ergo, quid facturus sis. Vig. de Idiot. Græc.

Ὁδὸς, ὅ, ἡ, Via, iter; etiam vitæ institutum, secta, insidiæ: elegantèr ὁδὸς subauditur; ut ἐπ' εὐθείας ὁδοῦ πέναι, vel ἐυθείας ὁδοιπορέναι; vel ἁμαρτεῖν, subauditur ὁδοῦ. A recta via aberrâsse: fit secundum Eustath. ab ἔω significante πορεύομαι Rectius qui à Chaldaico אזח Transire.

73 Διαῤῥήδην Clarè, manifestè, apertè; etiam explicatè: Adverbium est factum ex ῥέω significante Dico; in quâ significatione quamvis non sit usit. ῥέω, in usu tamen est aor. 1. ἐῤῥήθην: abhinc ῥῆμα & ῥῆσις Verbum, dictio, vocabulum.

Κεφαλαῖς In Capita vel summas redige, summatim & capitulatim attinge, summatim & brevitèr recense. συγκεφαλαιῶ fit

ex

κεφαλαίον Capitulum, caput, quod à κεφαλὴ, Idem: sæpe pro toto homine sumitur per Synecdochen Partis pro toto. Item Metaphoricè pro eo quod præcipuum est & summum in re aliqua: Item summa. Ergo ἐν κεφαλαίῳ, κεφαλαίως, κεφαλαιώδως summatim, succinctè, breviter: συντόμως concisè: κεφαλὴ autem fit ἀπὸ τῆς κοιλότητος A cavitate.

75 Θρησκεία Religio, veneratio, cultus; λατρεία: fit à θρησκεύω Cæremoniis quibusdam superstitiosis Deum colo (à verbis enim in εύω fiunt verbalia in εία) verbum est à Thracibus deductum, apud quos Orpheus Deorum cultum invenerit, quo postea usi sunt Græcorum plerique. Est etiam simpliciter Colo, veneror, σέβομαι, δουλεύω.

Σύλλαβε Comprehendit; 3. sing. aor. 2. Indic. activ. à συλλαμβάνω Comprehendo, complector; quod ex ζωὴ & λαμβάνω Accipio, capio; λήψομαι, ἔλαβον: abhinc λαβὴ Prehensio, λῆψις Acceptio.

Θέσφατος Divino Consilio eveniens, divino ore pronunciatus, etiam τὸ θέσφατον Oraculum, & τὰ θέσφατα Vaticinia, Responsa divina: fit à θεὸς Deus, & φάω, vel φημὶ Dico, aio: etiam Luceo, splendeo, supra.

76 Τάδε, pro ταῦτα, Articulus pro Demonstrativo.

77 Ἔκ μοι φράζε, per Tmesin pro μοι ἔκφραζε Die mihi; 2. sing. Imper. Activ. τὸ ἐκφράζω Eloquor, enarro; σω, ἔφρασα, aor. 2. ἔφραδον: Eustath. deducit à φάω dico, unde primo φράζω & Epenthesi literæ ρ, φράζω. Verius qui deduxit φράζω ex עָרַף.

78 Κλαίειν Flere, Infin. activ. τὸ κλαίω Ploro, lachrymor, fleo; ὀδύρομαι, πενθέω, κλαίω, κλαύσω, & κλαύσομαι; significat etiam do Pœnas, ut κλαίειν λέγω σοι Lachrymas tibi denuntio, i. e. verbera. In constructione cum Accus. usurpatur, ut hic, πεπρωμένα κλαίειν Commissa flere. Eustath. à κλάω frango, deducit; quia Lachrymis animus quodammodo frangitur.

Πεπρωμένα Facta, commissa; Plur. neut. part. aor. 2. Activ. τὸ πρόω vel πρήσσω facio, ago; ἄξω, ποιέω, πράξω, aor. 2. ἔπραγον: In part. πραγὼν, ὖσα, ὸν: significat etiam administro: dicitur etiam πράττειν περὶ εἰρήνης de pace agere; etiam vivo: item πράττειν γάμον Moliri nuptias; Ionici loco πρήσσω dicunt πρήσσω cum η; πρηκτὸς. Qui agi potest, sub actione cadens: abhinc πρᾶγμα Facinus, res.

Ἀξιόκλαυστος Flendus, fletu dignus: θρηνητός, κλαυστός: fit ex ἄξιος & κλαίω; ἄξιος autem Dignus significat, & cum

Gen. conſtruitur; ut μείων ἄξιος maximi faciendus: cui op-
pon. ἀνὴρ ἄξιος nullius pretii, nihili faciendus: etiam præter
Gen. additur Dativus; ut ἄξιος πλούτου καὶ τιμῆς Maxi-
mi faciendus ob divitias & nobilitatem. Reperitur etiam cum
Dativo, Lucianus (Weſtmonaſterienſis) Dialogo 28. αὐτῷ πρω-
τίστην οὐκ ἄξιον ὄντα Ipſis crepidis contrà non comparandus.
Hinc ἀξία Dignitas.

79 Δῶρον, ου, τὸ Donum, munus: fit vel à δίδωμι do; ut &
donum à do, apud Latinos; vel à δωρέω (quod Græcis antiquis
manum ſignificabat) quia manu darentur: abhinc δωρεὰν Gra-
tis, δωρέομαι Dono.

80 Θαῤῥεῖν Fidere, fiducia præditum eſſe, bono eſſe animo;
item ſecurum eſſe; θαρσεῖν, ex θαῤῥέω, vel θάρσος Fiducia,
animi præſentia (θέρσος vero Audacia, temeritas, unde θρασὺς,
temerarius; & θρασύνω Audaciam affero) θέρσος autem a θέρ-
σω, fut. Æol. verbi θέρω, unde & θέρσος pro θάρσος dicunt Æo-
les: hinc & θερσίτης Confidentiloquus, qualis & ab Homero
inducitur perſona Therſites.

At cui nos opus eſt *imprimis* credere dicto?
Gratis quod homines crimine abſolvit Deus.
Quid benefacta igitur quæ lex præſcribit amoris?
Sunt iſta fidei *fructus*, ad vitam *via*.
85 Sanctior aura Dei quos nobis dictat amandos?
Deum ante cuncta, proximéque *hominem* alterum.
An *privata* cupit Deus, an *communia* vota?
Vult *utraque* genitor *ſingulorum* atque *omnium*.
Quid cupit à nobis divina potentia poſci?
90 Quod *gloriæ* ipſi, quodque nobis *uſus* eſt.

Πιστὸν ἢ τίνι γνώμῃ πρῶτ' ἔξοχον ἄλλων;
[1] Χάριν δικαίων αὐτὸν ἀνθρώπους Θεόν.
Ἔργα τί δ' ἐν ἀγάπης τὰ νόμος πρόπυρος ἄνωγε;
Ταχίνα, πίστεως καρπὸς, εἰς ζωὴν τείθ.
85 Πνεῦμα Θεὸν ἅγιον κελεῖ τινας αὐρα γαπάζειν;
[2] Θεὸν πρῶτ', ἀνθρωπον εἶτα τ' ἔτερον.
Ἦ ῥ' ἰδίᾳ ξυνῇ τι Θεῷ νόον εὐχετάασθαι;

[3] Ἀμφοῖν

Testimonia Sacra.

Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Math. 22. 37, 38, 39. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου [38.] Αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. [39] Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

3 Math. 6. 6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Math. 18. 20. Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν. Act. 3. 1. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τὴν προσευχῆς τὴν ἐνάτην.

Sectio nona.

Πιστὸν Credendum est; idem quod πιστόν: fit à 3. sing. præt. pass. πέπιστμαι, τὸ πιστεύω Fidem habeo; credo, quod videas.

Γνώμη, ης, ἡ, Sententia, mens, animus, consilium, decretum: fit à γιγνώσκω Nosco, cognosco; γνώσομαι, ἔγνωκα: hoc autem à νοῶ, à quo fit νοήσκω; & per Syncopen νώσκω, & addito Æolic. γ, γνώσκω: ex γνώσκω autem per reduplicationem τὸ γ, & interpositione τὸ ι, fit γιγνώσκω.

Ἔξοχον, Neutro genere τὸ ἔξοχος Eximius. Adverbialiter capitur pro ἐξόχως, pro quo ἔξοχα frequentius usurpatur; pro quo καθ' ἔλλειψιν τὸ ἔξ, dicunt Poetæ ὄχα: significat Eximiè, præ cæteris, excellenter: fit ab ἐξέχω, Promineo, orior; ut πρὶν ἅλιον ἐξέχειν Antea vel priusquam Sol oriretur: abhinc ἐξοχὴ Excellentia; unde καθ' ἐξοχὴν Per excellentiam.

82 Χάειν Gratis. Accus. Adverbialiter passim ἀπὸ τῦ χάεις, τος, in Accus. χάειν, Gratia; hinc χάεις, Tres Soores, Gratiæ dictæ, Ἀγλαΐη, Εὐφροσύνη, Θαλία, Græcis Gentilibus: χάειν etiam ponitur pro ἕνεκα vel ἔργῳ; ut τύτε χάειν, hujus rei Gratia.

Δικαιῶν, Justum, æquum censere, justificare; cui opponitur καταδικάζειν Condemnare; Infin. Activ. τὸ δικαιῦν Justifico; quod à δίκαιος Justus, æquus, & τὸ δίκαιον, substantivè pro æquitas; & in plur. τὰ δίκαια Jura: etiam cum verbo Substantivo exponitur Dignus; ut δίκαιος ἐν ἀποθανέσθαι Dignus morte; δίκαιος autem (ait Aristot. Lib. Ethic. 5.) quasi δίχαιος, quo modo δικαιὼς quasi δίχαιως (à δίχα bipertito & δικάζω in duo divido) quod in duas æquales partes rem secundat, neutri parti plus minusve ratâ portione tribuens. Plato vero putat δίκαιον quasi δῖον (i.e. διὰ ἰὸν) per omnes res procurrens; ascita tibi κ, ad elegantiorem sonum: abhinc ἀδικία Injustitia; cui oppon. δίκη Justitia.

83 Ἀγάπη, ης, ἡ, Amor, dilectio, charitas; item ἀγάπαι, Communia Christianorum Convivia Charitatis causâ instituta: abhinc ἀγαπάζω Amo; à quo ἀμφαγαπάζω Deamo, valde amo: fit ab ἀγαπάω Amo, diligo. De honesto & inhonesto amore usurpatur; significat etiam Osculor.

Πεύσπυσος Fama circumquaque notus, fando passim celebris: fit à πυνθάνομαι & πεύθομαι Audio, intelligo, cognosco; πεύσομαι, πέπυσμαι cum Gen. pers. & Accus. rei; ut πυνθάνομαι σε τὰ πρήγματα Ex te res cognosco: etiam cum solo Gen. ut ἐγὼ γὰρ πατρὸς ἐπυνθανόμην Ego de Patre audivi; Item interrogo significat; ut ἤλθον πευσόμενος πατρὸς, ubi intelligitur περὶ ante Gen. πατρὸς.

84 Καρπὸς, ῦ, ὁ, Fructus. Generaliter pro quarumlibet plantarum fructu accipitur: item Metaphoricῶς, ut Utilitas, emolumentum. Quidam item pro voto accipiunt: abhinc καρπίζω Fructum colligo.

Τείθω, ω, ὁ, Semita, à Viatoribus trita; etiam Iter, cursus; etiam trita consuetudo; unde τείθον λαθεῖν Assuescere, inveterascere: fit à τείβω Tero, contero: Item τείθειν Triturare. τείθω autem fit à τρῶ, quod per Syncopen ex τιρέω; hoc autem ex τείρω Tero: abhinc τείθις Tritura & τείθης Tritor.

85 Κέλεθ Jubet. 3. sing. Præs. τὸ κέλομαι Jubeo; κελήσομαι, tanquam à κελέομαι; abhinc κελεύω Juheo, impero, hortor; quod peculiariter de nautis dicitur: κέλευσμα Celeusma, hortatio nautica.

86 Εἶτα, Ionicè ἔπειτα Deinde, postea, tum, tunc; interdum vacat. Initio Periodi ἀρχαικῶς Iracunde usurpatur; tunc quoque reddi potest, quid ergo, ergone. Idem valet ἔπειτα; & sic usurpatur: abhinc μετέπειτα, idem.

Ἄνθρωπος ἕτερος Homo alter, i. e. Proximus. Casaubonus puto observavit ὁ πλησίον idem sonare quod Hebraicum רֵעַ vel עָמִית Socius, Proximus, Vir ad Socium, (i. e.) ad alium. Propriè dicitur de duobus; capitur etiam pro Diversus, alius; interdum cum Gen. & exponitur Alius ab, diversus ab, ut ἕτερον τῆς ἀληθοῦς Diversam seu alienum à vero; & ἕν τι χεῖον ἕτερον τῶν τεσσάρων Elementum aliud a quatuor illis.

87 Ἰδίᾳ, ξυνῇ Privatim, communitèr; opponuntur vel publicè, Dat. adverbialiter ab ἴδιος & ξυνὸς, sup.

Δέον, subaudi ὄν, Licet, necessarium est. Neut. sing. part. præs. à δεῖ Oportet, opus est. Cum Gen. construitur, ut δεῖ πολλῶν σοι Tibi multis opus est. ἔδει Oportebat; δήσει Oportebit; ἐδέησε Oportuit; δεῖν Oportere; δέον Quod oportet: Omnia sunt in usu.

Εὐχεσθαι Preces fundere, precari, vota facere. Poeticè pro εὐχετάομαι; Infin. τὸ εὐχετάομαι supplico; quod ab εὔχομαι Precor, preces fundo: εὔχομαι, εὔξασθαι. Cum Dat. ut εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς Preces fundere Diis: abhinc εὐχὴ Precatio, votum; unde εὐχὴ χρῆσθαι & εὐχῆς τυγχάνειν Potiri voto: etiam δι' εὐχῆς ὄζι μοι τοῦτο hoc mihi est in votis: Item μετ' εὐχῆς Optando; κατ' εὐχὴν vel ὡς εὐχὴν Ex animi sententia, ad votum.

88 Ἀμφοῖν. Gen. dual. (ab ἄμφω Ambo) post ὀρέγεται. Verba enim appetendi Genitiv. post se recipiunt: Gr. Gr. Rud. 143.

Ὀρέγει Cupit, appetit. 3. sing. præs. τὸ ὀρέγομαι Protensis manibus aliquid prehendere cupio; ab ὀρέγω vel ὀρέγνυμι Porrigo, extendo, tendo: abhinc ὄρεξις Desiderium, appetentia; & contra, ἀνορεξία Inappetentia, stomachi fastidium. Sine dubio ab נָטָה Extendit.

89 Αἰτεῖσθαι Posci. Infin. Pass. ab αἰτέω Posco, peto, postulo. Cum Accus. Personæ, Reique simul construitur, ut αἰτῶ τὸν θεὸν τὰ ἀγαθὰ Peto à Diis bona. Dicitur etiam αἰτῶ τοῦτο σέ Hoc abs te peto: Abhinc αἰτίζω; apud Poetas pro αἰτέω; & αἴτησις, & αἴτημα Petitio.

Ἱμείρῃ Cupiat. 3. sing. Subjunctiv. Activi præs. ab ἱμείρω Cupio,

pio, deſiderio. Poetice eſt, & cum Gen. in conſtructione uſurpatur, ut φιλότητος ἱμείρων Amicitiam cupiens: abhinc ἵμερος Amor, deſiderium. Peculiariter autem deſiderium amatorium. Euſtath. inquit dici quaſi ἵεμαι ἐξ ἱμαντὸν ἀφροδίτης Amor & deſiderium ex Veneris veſte elicitum.

90 Τὸ ἔνδοξον Glorioſum, pro τὸ ἔνδοξον. Quod ab ἔνδοξος Glorioſus: hoc autem à δόξα Gloria. Cui opponuntur ἀδοξία, ἀτιμία, ὄνειδος, Infamia, Dedecus, Ignominia; ut ἀδοξίαν ἀφαιρεῖσθαι, vel ἀτιμίαν τινί, Ignominiæ notam inurere alicui; contra ἀποκείρεσθαι abſtergere: δόξα vero fit à δοκέω, ſed tanquam δοκά, δόκος, δόκσμαι, δόδοξαι. à quo δόξα.

Quid benè ceſſurum divino optetur honori?
Laus atque *regni* decus & *obſequentia*.
Utile quid nobis precibus depoſcere fas eſt?
Alimenta, *veniam*, deinde depulſum *mali*.
95 Quo ſe more jubet numen cœleſte vocari?
Purè, modeſtè, ſpe bonâ, nullo ambitu.
Fáſne Deum juxta eſt *alios* in vota vocare?
Fert ille graviter *æmulum* apponi ſibi.
An Deus ulla ſibi patitur *ſimulachra* locari?
100 Spernit *figuras aſpici* vultus negans.

Ἀλλὰ τί θεὸς θείαν ἡμεῖς εὐξάμεθα τιμὴν
[1] Κῦδός τε, σκῆπτρόν τ' εὐρύ, καὶ πειθώιον.
Ἀμμὶ δὲ τὶ χρηστὸν γε θεῶ πάρα ἔδμεν ἰκέσθαι;
[2] Τροφὴν τε, καρπὸν, καλῶν τ' ἀπουρῆαι.
95 Πῶς δὲ δεῖ ὑψίστῳ θεῶ ἄνεμας εὐχετάασθαι;
[3] Ἁγνῶς, [4] πιστεῦσι, θαρσαλέως, μὴ πολυλόγως.
Ἦ ῥ' ἄλλους θέμις ἐστὶν ἐνώπιον εἰσκαλέεσθαι;
[5] Ζηλῶ πεπλεγὼς δυσχερὰνει ξυγάμεω.
Ἦ θεὸς ἱδρύσαι οἱ ἀγάλματα πάμπαν ἀνίτλη;
100 [6] Κεύθων ἄπυπτον εἶδος εἰδώλοις φυγεῖν.

Teſtimonia

Testimonia Sacra.

[1] Math. 6. 9, 10. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. [10] Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου.

[2] Math. 6. 11, 12, 13. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον [12] καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. [13] Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

[3] Psal. 17. 1. Εἰσάκουσον, κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου ἐνώτισαι τῆς προσευχῆς μου οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις. 1 Joh. 3. 22. Psal. 86. 1. Psal. 9. 18. Math. 21. 22. Marc. 11. 24.

[4] Math. 6. 5, 6, 7. Καὶ ὅταν προσεύχῃ οὐκ ἔσῃ ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις, &c.

[5] Exod. 20. 3. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, θεὸς ζηλωτής. Isa. 42. 8. Ἐγὼ κύριος ὁ Θεός, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ ὄνομα, καὶ δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω.

[6] Exod. 20. 4. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα. Deut. 4. 12. Καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε. [15] ὅτι οὐκ εἴδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ, &c. Isa. 40. 18. Τίνι ὡμοιώσατε κύριον, καὶ τίνι ὁμοίωμα ὡμοιώσατε αὐτόν.

Sectio decima.

91 Ἐυξαίμεθα Optemus benè, Precemur, 1. Plur. aor. 1. Optativ. med. ab εὔχομαι Precor. sup.

Τιμὴ, ῆς, ἡ, Honos, cultus: Item Pretium, λύω: fit à τίω Honoro, magni æstimo; item punio, vindico, ulciscor; in quâ significatione usitatior est vox media; item solvo, ut τίνειν τίσιν Pœnas dant, vel solvunt: abhinc τιμίω, & superlat. τιμώτατος, i. e. τίμιος, ἔντιμος, ἔνδοξος, πλείστου, ἀξίω, ἀξιόπιστος, ἀξιόλογος, ἀξιωματικὸς, Honoratus, honorabilis, fide dignus.

92 Κῦδος, εος, τὸ, Decus, Gloria; Κλέος, δόξα: at κύδος, ὁ, Convitium, & κῆδος, τὸ, Cura: fit à κύω Amo; quod omnibus sit innatus Gloriæ amor: vel quasi à κύειν νος Parere timorem, quòd Plebejis timori sint præstabiles; vel à κήδω Curo: abhinc κυδήεις Glorioſus, κυδίων Glorioſior, κύδιστος Glorioſiſſimus.

Σκῆπτρον,

Σκῆπτρον, ου, τὸ, Sceptrum. (Per metonymiam adjuncti, pro Regno; signum videlicet pro re significata) Baculus, Scipio: fit à σκήπτω Innitor, nitor (interjecto ρ) quod Euſt. à σκηπίπω deducit, per Syncopen; ſed potius σκηπίπτω à σκήπτω, Epenthesi ſyllabæ ιπ. Veriſſimè autem ab Hebraico שֵׁבֶט.

Εὐρὺς, εῖα, ὺ. Adjectiva enim in ὺς, fœm. in εῖα, neut. in ὺ formant, Gr. Gr. Rud. pag. 26. Amplus, latus; fit ex ἕω & ῥέω Fluo; ut propriè dicatur de fluvio latè & benè fluente: abhinc εὐρὺ Latè, neut. Adverbialiter.

Πειθήνιον Obſequentia. Neut. Suſtantivè poſitum, à πειθήνιος Obſequens, Obediens. fit ἀπὸ τῆς πείθεσθαι ὑπνίοις. Propriè dicitur de equis qui habenis parent; ὑπία autem Euſt. ab ἱπόω unio, derivat.

93 Ἄμμι Nobis. Dat. plur. Æolicè pro ἡμῖν ab ἐγώ.

Ἱκέσιος Supplico, ſupplex oro: abhinc ἱκέτευμα Supplicamentum. Conſtruitur cum accuſ. ut ἱκέσιος τὸν Θεὸν ὑπὲρ Παύλου Supplices preces fundere pro Paulo: fit ab ἱκέτης Supplex; quod vel ab ἱκάνω, aliquando ſupplico vel ἱκέτης quaſi ἱκέσης, ut fit ἱκάνω & εἰς ἕκαστον τίνα Donum alicujus adiens.

94 Τροφὴν, ῆς, ἡ, Alitura, nutrimentum, alimentum, & Τρόφιμα Adoleſcentes: fit à τρέφω Alo, nutrio, educo: τρέφω, tenui in aſpiratam mutata, ad differentiam fut. τρέψω verbi τρέπω verto.

Κάφεσιν Et veniam, pro καὶ ἄφεσιν: Accuſ. ſing. ab ἄφεσις Remiſſio, dimiſſio; quod ab ἀπὸ & ἵημι Mitto, immitto, emitto.

Ἀποστροφὴ Averſio; item depulſio, diſſuaſio, dehortatio: fit ab ἀποστρέπω Averto, Deterreo, dehortor; ab ἀπὸ & στρέπω verto, converto, στρέφω, τέτροφα, præt. med. τέτροπα· à quo στροφὴ Verſio: τρόπος Mos, conſuetudo, ſtudium, authoritas.

96 Ταπεινῶς Humiliter, modeſtè, adverbium: à ταπεινὸς Humilis; cui opponitur ὑψηλὸς Procerus, altus: hinc τὸ ταπεινὸν, neut. ſubſtantivè pro Humilitas; & ταπεινοφροσύνη Animi humilitas, & demiſſio, modeſtia, quæ inter ſummas virtutes numeratur: Qui talis eſt, h. e. humilis, dicitur ταπεινόφρων: contra ὑψηλόφρων, idem quod ὑψηλὸς, qui eſt mente elatus, & ſuperba.

Θαρσαλέως fidenter, cum Fiducia, audacter, intrepidè: Adverbium à θαρσαλέος fiducia præditus, confidenti animo, audax. Hoc autem à θάρσος Fiducia, ſupra.

Πολυλόγως Multiloquenter, ambitu: adverbium ex πολυλόγος Multiloquus; ex πολὺς multus, & λόγος ſermo, ſup.

98 Ζῆλος, ου, ὁ, Æmulatio, pro Invidia ſumitur; Impetus mentis

mentis ad cultum divinum, & Religionis amplectendæ vegeta Cupido, Zelotypia: abhinc ζηλόω Zelotypus fum: fit à ζέω, i. e. à fervore & vehementiâ.

Πεπληγὼς, γῶα, ὸς Impulfus, Part. præt. med. τῦ πλήσσω, vel πλήττω Percutio, furio; item frango, πλήξω, πέπληγα præt. med. πέπληγα. (In Part. πεπληγὼς) à quo πλαγὴ Plaga, ictus, vulnus: πλήγάνον Baculus.

Δυσχεραίνῳ Molefte, ægrè fert: 3. fing. præt. Ind. activ. τὸ δυσχεραίνω Molestè fero, χαλεπῶς φέω δυσφόρως ἀνέχω, δυσπαθέω fit ἐκ δυσχερὴς Difficilis, arduus, manibus non facilè tractabilis: hoc autem à δὺς & χεὶρ (χειρὸς, & Poeticè χερὸς & χερῶὸς & χειρὸς) Manus. Construitur cum Accuf. & cum Dat. ut hic, δυσχεραίνῳ ξυνῇμῶ necnon cum ἐπὶ fequente Dat. cum χὶ seq. Gen. & cum Infinit. & denique cum Partic.

Ξύγγαμος Corrivalis; Atticè & Ionicè pro σύγγαμος Conjux; fit à σὼ & γάμος Nuptiæ. Quidam dictum volunt γάμος, quasi δάμος, ἀπὸ τὸ δαμάζειν Domare: unde dicuntur Virgines ἀδάμαστοι Indomitæ. Euftath. ait ἀπὸ τὸ δεδέσθαι ἀλλήλοις τὼ συζύτους Quia fibi devincti funt Conjuges: abhinc γαμήλιος & Nuptialis.

99 Ἱδρυθῆς Collocari, Infin. Paffiv. τῦ ἱδρύω & ἵδρυμι Sedere facio, aut jubeo, colloco, ftatuo; idem quod ἵζω & ἵζω; à quo ab Euft. derivatur ἵδρυμα abhinc ἵδρυμα Fundamentum, firmamentum; item Delubrum.

Ἄγαλμα, ατος, τὸ, Simulachrum, ftatua; etiam Ornamentum, oblectamentum: fit ab ἀγάλλω Orno, infignio, decoro: abhinc ἀγαλματόω In ftatuam verto; ἀγαλμάτιον, Dim. ab ἄγαλμα Imaguncula, ftatua parva.

100 Κρύπτω Occulto, abfcondo, abdo, celo, λω, κάκρυφα ἀποκρύπτω, καταδύω, καλύπτω: abhinc κρύδδω & κρύδδα Occultè, clàm, κρύψις Occultatio, abfconfio.

Εἶδος, εος, τὸ, Facies, forma, fpecies; item Genus: fit ab εἴδω video; à quo ἴδε & ἰδὲ Ecce, adverb. ex Imper. Facta: εἴδωλον Idolum, fimulachrum, imago, effigies: Sic appellatur quicquid quo forma rei alicujus vel fictæ, vel etiam veræ nobis repræfentatur.

Στυγέω, ῶ, στύξω, ab infinuato στύγω, Odi, timeo, horreo, odio perfequor. Cum Infinit. exponitur metuo; etiam Triftor. οἱ δ' ἤσυχον εἰσιόντες Triftati funt introeuntes: abhinc στύγος Odium, & στύξ Styx, Palus apud Inferos; item Horror.

An

An lethi reus eſt ſi quis *mendacia* jurat?
Sane; ſed & qui *jurat* ubi non eſt opus.
Concelebrare pios cœtus quæ cauſa ſubegit?
Aqua, cœna, cantus, munera, auditus, preces.
Quid fidus populo debet recitare magiſter?
Legis *veruſta* paginam, & fœdus *novum*.
Quo nos uſque tenent devinctos verba docentis?
Orâcla nobis quatenus produnt Dei.
Quam ſibi ſacra docens debet præſcribere normam?
Tacita Deo tacere, quæ loquitur, loqui.

Ἦ ἀνάγκη πᾶσι ὅστις ὀμόσαι ἐπίσταται;
Σαφῶς, [1] ὅμοια χ' ὦ μάτην ὀμωμοκώς.
Τίς χρεὼ δ' ἐκάλεσε πανηγύρεσσι πεῖσαι;
Αἰτεῖ δ', ἀκέειν, ὕδωρ, ὕμνοι, δεῖπνον, βαρύ.
Πρὸς ἣν λεὼν τί νυ πρὸς ἐὼν φρένασιν ἀρχηγὸς;
Νόμε παλαιᾶ σελίδα, καὶ διαθήκην νέαν.
Ἄχρι τίνος δεῖ πεδίοις λέξαντα μαθητὰς;
Ζωοῖσι δεῖσις ἄχρις ἂν χρησμοὺς λέγῃ.
Ποίαν τῆς διδαχῆς τιμοῖ τελεῖν ἱερουργίης;
[2] Σιγᾷν Θεῷ σιγητὰ, φράζειν δ', ἃ φράσῃ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 5. 37. Ἐγὼ δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ, ναὶ, οὒ, οὔ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.

[2] 1 Pet. 4. 11. Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ.

[3] 2 Cor. 4. 2. Μὴ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 Tim. 2. 15. Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ.

[1] Ἐπίορκον

Sectio undecima.

101 Ἐπίορκον Perjurè, Neutrum adverbialiter positum ἐπίορκος; fit ab ἐπίορκος Perjurus, perfidus: Quod ab ἔπι & ὅρκος, v. Jusjurandum, juramentum; unde ὄρκον ὄμνυμι τινί, Jurejurando fidem dare. ὅρκια πατεῖν τινὸς ὅρκους Jusjurandum violare: abhinc ὅρκιον Fœdus jurejurando sancitum: ὁρκίζω Jurejurando obstringo.

Ὀμόσαι Juraverit, 3. sing. aor. 1. Subjuncti activ. geminato σ, Poeticè, à verbo ὄμνυμι, vel ὀμνύω Juro; ὀμόσσαι, ὀμόσσα, & Atticè ὀμώμοκα: ab ὀμόω Juro. Martinio à Chaldaico עמי Omi, Juravit. Sin illud ex Græco Ὄμνυμι, & ab עמי sed ὀμόω unio: fit ἅμα τὸ ὄμμασι νεῦσαι. Quod jurantes annuant oculis: abhinc ἐπωμοσία Jusjurandum; ἐπώμοτος Jurejurando astrictus.

102 Σαφῶς Certò, manifestè, apertè, σάφα, φανερῶς. Compar. σαφέστερον Certiùs, manifestiùs, apertiùs: σαφέστατα Certissimè, manifestissimè, apertissimè: fit ex σαφὴς Manifestus, certus. Quod dicitur quasi σάον φαίη, Inquit Martinius.

Μάτην Frustra, incassum, in vanum; ματαίως, εἰκῆ, μάτην πονεῖν Frustra laborarè: μάτην frequentèr pro μάταιος ponitur, ut μάτην ὄζει πόνος, pro μάταιος ὄζει πόνος Vanus est labor. Dores loco μάτην, μάταν dicunt: abhinc μάταιος Vanus; ματαιότης Vanitas.

103 Πανηγύρεσιν Cœtibus, Dat. plur. τὸ πανήγυρις Cœtus, conventus universalis, solennitas, multitudo collecta, congregatio; idem quod ἀγορὰ, & ab eâdem origine, viz. ab ἀγείρω Colligo, congrego: unde ἀγορὰ & ἀγυιὰς; & Æolicè mutato ο in υ, ἀγυιὰς, & cum πᾶς, πανήγυεις.

104 Λίτεσθ' Precari, pro λίτεσθαι. Infin. τὸ λίτομαι Precor, supplico: fit à λίσσομαι; idem à quo λιτὴ Supplicatio. Usurpatur potius numero Plurali, αἱ λιταὶ Preces.

Ὕμνος Hymnus, carmen; hic peculiaritèr intelligendum est pro Carminibus in Dei honorem: fit à ὕδω Celebro, cano, dico, ὑμνῶ, ᾄδω, λέγω, ὑδέω idem. abhinc ὑμνέω, ῶ, & poeticè ὑμνείω Hymnis decanto.

Δεῖπνον Cœna, Prandium; quasi μετ' ὃ ἔδει πονεῖν Post quod laborandum erat. Ter enim cibum sumebant; primò ἄεισον,

Ante

Ante Solis exortum: deinde δεῖπνον: Tertiò, ἄριστον, quod Cœna nostra est: Hic autem sumitur pro Cœna Dominica, quam Christiani in Christi memoriam celebrant: etiam ponitur pro ipso Cibo.

105 Ἀγορητὴς Concionator, orator; ab ἀγορὰ Forum. Locus ἐν ᾗ ἀγείρεται ὁ λαός, i.e. in quem congregantur populi. Item Concio, i.e. ipsa multitudo congregata. Item Oratio quæ apud Concionem Populi habetur. Item Locus in quo res venales exponuntur, supra.

106 Σελὶς, ίδος, ἡ. Pagina, spatium inter lineas, spatium inter Tabulas navis, transtrum, σελίδιον: abhinc σελιδόω, Dim. Pagella. Ignoratur hujus Etymon.

Σπονδὴ, ῆς, ἡ. Libatio, libamen, libamentum, Vinum quod libatur: fit à σπένδω, σπείσω, tanquam à σπείδω Libo, i.e. Vino, aut lacte, aut simili liquore Dis sacrificio. Cum Gen. ut σπονδαὶ οἴνου Vinum libarii: significat etiam fœdera.

Νέος, α, ον, Novus, novellus, recens; item Juvenis, juvenculus adolescens. Compar. νεώτερος; sæpe pro positivo ponitur: superlat. νεώτατος Novissimus: ponitur etiam pro Ultimus. Etym. derivat à νέω, νέομαι, Eo, venio: abhinc νέος. Adverb. nuper, νέως. Idem, νεαρὸς Novus, recens. Quis dubitat quin derivatur à נער Neaer, Juvencula, fœmella: hinc & nomen proprium Neæra.

107 Ἄχρι, vel ἄχρις, cum Interrogativo πόσος vel πῶς, significat quousque, ut μέχρι vel ἄχρι τοῦ vel πόσος τοῖς πράγμασιν ἀνειμένως χρησόμεθα Quousque Res negligenter curabimus; ἄχρι τοῦ, sine Interrogatione, cum Infin. jungitur, significatque ut etiam: si addatur πρὸς, usque ad: si ἕως, Quatenus.

Μαθὼν, όντος, Aor. 2. part. Verbi μανθάνω Disco: μεμάθηκα. Cum Gen. pretii, ut Τοσούτου τόδ' ἐμαθεν Ὑπέρβολος Hoc Talento didicit Hyperbolus; & cum Partic. ut μανθάνω ᾄδων Disco canere: abhinc μαθητὴς Discipulus; μαθητεύω Discipulus sum.

108 Ξυμφωνὸς Consonus, concinens, cantus socius, congruus, non absonus, σύμφωνος, ἁρμόδιος; contra, ἄπτωδος, ἐκμελὴς, ἀπειρὸς: fit à Ξυμᾴδω Consono; quod ex ξὺν & ᾄδω, in Prosa pro ἀείδω Cano, canto.

Χρησμὸς, οῦ, ὁ, Oraculum: fit à χράω, significante Oracula edo, responsum reddo, Oraculo vaticinor χρήσω, κέχρηκα, sup.

109 Τέμοι Secet. 3. sing. Opt. præs. Activ. à τέμνω Seco, scindo,

scindo. *κείρω* scicinnis epigram. *κείρω*, *κουρέω*. Quam diplici Acenſ. ut *κείρουσιν ἵππους φύλλῳ* Reſecate equorum jubas; *πέμπειν πέλαγος* ſulcare pelagus: abhinc *τομή* Sectio, viz. à præt. med. *τέτμημαι τέμνω* Ionic. à *τάμνω* Secuit.

110 *Σιγᾷν* Tacere; Infin. præſ. *τὸ σιγάω*, *ήσω* Taceo, ſileo: abhinc *σιγὴ* Silentium; & *σιγῇ* Dat. adverbialiter, Tacitè: fit à præt. med. *σέσιγα*, verbi *σίζω*, inquit Euſtath.

Quod ſummum decus eſt ornamentumque Magiſtro?
Sincera *vita* crimine & probro *vacans*.
Debita doctori quæ ſunt à plebe viciſſim?
Subſidia vitæ, charitas, reverentia.
115 Pro quibus officiis expectant præmia *nati*?
Ament parentes, & *colant*, & *audiant*.
Quid de ſe genitis jus eſt præſtare *parentes*?
Victum miniſtrent, *æthera* monſtrent viam.
Cur patriæ patres tanto Deus auxit honore?
Ut ſint *bonis* tutela, terrendo *malos*.

Ἀγλαΐη μάκτις πέλει, ἢ τίνι κάλλεϊ σίλφη;
[1] Βλακὸς ἀφαρπάξαις χεραὶν, ἀπὸ ἡλύσματος.
Τῷ τὸ μὲν αὖ λαοὶ ἀντιπάλαξιν δίδυκεν;
[2] Σπερχνὸν, [3] βαρυκῆ μιδήν, [4] ἐυμβόας σίβας.
115 Ἀλλὰ χόνοι τί ποιοῦσιν ἂν ἐλπίζοιατο ζωήν;
[4] Στέγειν χρῆις, πιμπᾶν τε, καὶ ἐλύειν χρεών.
Καὶ δὲ νόμον τί νέμειν δίκης αὐτοχόνοισι τοκῆας;
[5] Βίον προίζειν, αἰδέεις φαίνειν ὁδόν.
Παῖδάι τίπτε θεὸς πατρόθεν μέγα κῦδος ὀφέλλει;
120 [6] Χρηστῶν σωφρονίζωσιν ἵνα, φοβερὸν κακοῖς.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Tim. 3. 1, 2, 3. Πιστὸς ὁ λόγος, εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. [2] Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφάλιον, &c. Tit. 1. 6, 7.

[2] Deut. 25. 4. Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. 1 Cor. 9. 9, 10, 11.

Math.

Matth. 1. 19. Rom. 1. 31. Gal. 6. 6. 1 Tim. 5. 17. 18.

[illegible]

[4] Heb. 13. 17. [illegible]

Eph. 6. 1. 2. 3. Col. 3. 20.

[5] Eph. 6. 4. Αλλ' [illegible]

[6] Rom. 13. 3. 4. &c.

Sectio duodecima.

111 Ἀγλαΐα, ἡ, Splendor, nitor, pulchritudo, ornatus; ut ἀγλαΐας ἕνεκα Ornatus gratia, (Est etiam una ex tribus Gratiis.) αὐγὴ, ἀπαύγασμα, λαμπρότης: fit ab ἄγλαος Splendidus, clarus, fulgens; & Metaph. Illustris, insignis: hoc autem ab ἄγλα-, i. e. Splendor; vel ab ἀγάλλω Orno, insignio; per Metathesin literarum. ἀγάλλω vero Eustath. ab ἀγάω Demiror, deducit; & alibi scribit ἀγάλλομαι dici quasi ἀγῆς ἄγλιν ἄγαν ἄλλομαι. Αἴγλη autem rectissimè à Chald. נְגַהּ Splendere.

Μάντις, εως, ὁ καὶ ἡ, Vates, Hariolus: fit ἀπὸ τῆς μαίνεσθαι à furendo, vel à furore quo correpti Vates futura prædicabant: abhinc μαντεύομαι Vaticinor, oraculum edo; item Oraculum peto: μαντεία Vaticinatio; item Vaticinium, oraculum.

Στίλβει Splendet, Lucet; 3. sing. Præs. Indic. τὸ στίλβω Niteo, coruſco, ſplendeo; item tranſitivè, Nitidum, vel ſplendidum reddo: abhinc στίλβη Nitor, ſplendor.

112 Βλάβη, ης, ἡ, Noxa, damnum, detrimentum; idem quod βλάβος & βλάβημα: fit ab nullit. βλάβω, pro βλάπτω; vel ab præt. med. βέβλαβα verbi βλάπτω Noceo, lædo, damno afficio: Cum Gen. ut βλάπτειν τινὰ ὁδοῦ Ab itinere quempiam impedire, ſive Itineri alicujus Impedimentum afferre.

Ἄπτου, ὁ καὶ ἡ, Intactus, non tangendus: fit ab α priv. & ἅπτομαι Tango, attingo; item Metaph. Taxo. increpo: hoc autem fit ab ἅπτω Necto, alligo; item Accendo; in paſſ. ἅπτομαι Nector; unde ἁπτόμενος & ἡμμένος Annexus.

113 Ἀντιλάβοιτο Retribuent, 3. Plur. fut. 1. Indic. activ. τὸ ἀντιλαμβάνω vel ἀντιλάβω Rependo, retribuo: capitur etiam

etiam pro Compensare, inquit Budæus: fit ab ἀντὶ & ἀλλάττω sive ἀλλάσσω, sed frequentius more Attico ἀλλάττω Muto, immuto: quod ab ἄλλος, inquit Etym.

114 Στοργὴ, ῆς, ἡ, Generalitèr de quovis amore dicitur; sed propriè Amorem Parentalem significat: fit à στέργω Amo, diligo; etiam Opto, desidero: ξω, ἔστοργα, præt. med. ἔστοργα; unde στοργὴ Affectus naturalis.

Βιαρχῆ, Accus. sing. τὸν βιαρχῆν. ὁ ἢ ἡ, ἢ τὸ βιαρχὲς, Ad vitam sufficiens, vitam & victum suppeditans: fit ex βίος Vita, & ἀρκέω Sufficio, par sum, satis sum, satisfacio: ἀρκεῖ μοι ταῦτα Sufficiunt mihi ista; unde τὰ ἀρκοῦντα Quæ sufficiunt.

Μίσθος, ου, ὁ, Merces, præmium laborum; μίσθωμα, ἀποφορὰ abhinc μισθόω & μισθοῦμαι Mercede conduco: μισθωτὸς Mercenarius: ὃς μισθοῦ ἕνεκα πονεῖ.

Εὐμενὴς, ὁ ἢ ἡ, ἢ τὸ εὐμενὲς, Benevolus, benignus, cujus animus benè erga aliquem affectus est. Contra, δυσμενὴς Malevolus: fit ab εὖ benè, & μένος Animus, animi ardor; aliquando Robur, vis; à μένω Maneo: Poet. μίμνω.

Σεβὰς, τὸ, (Nomen Indeclinabile) Veneratio, reverentia; sed propriè, Veneratio divina: fit à σέβομαι Colo, sup.

115 Ἐλπίζοιεν Sperent: Ionicè pro ἐλπίζοιντο, præs. Optat. med. τὸ ἐλπίζω Spero: fit ab ἐλπὶς, ίδος, ἡ, Spes; quod ab ἔλδω Cupio, & πάω Possideo: abhinc ἔλπομαι Spes: Poëtæ loco ἐλπίζω, ἔλπομαι utuntur.

116 Χρέων, pro χρεῶν, quod Ionicè pro χρεία Indigentia, utilitas, à χράομαι Utor: à quo χρῆμα, τὸ, Res.

117 Καδδὲ Secundum, verò. Poeticè pro κατὰ δὲ.

Τοκῆας Parentes, Accus. plur. Poeticâ licentiâ pro τοκέας: fit à τίκτω Pario: De quo jamdudum.

118 Ποιείζω Suppedito, Præbeo, copiam facio, paro, quæro; interdum absolutè ponitur pro ποιείζειν βιοτὴν Victum quærere, viam patefacio: fit à πόρος Transitus, auxilium, proventus, hoc autem à πείρω Transadigo, transfigo. Item neutraliter Transeo.

Αἰθὴρ, έρος, ὁ, Æther, aër: Capitur etiam pro Cœlo: fitque vel ab αἴθω Uro, quod superiora sunt igne plena; vel ab ἀεὶ & θέω; quia Cœli semper sunt in motu: abhinc αἰθέριος & Ætherius, αἰθερείος Purè, mundè.

119 Μέγας, μεγάλη, μέγα, Magnus, ingens; interdum μέγα ponitur adverbialiter pro μεγάλως Magnificè. Compar. μείζων, superlat. μέγιστος major, maximus. Eustath. dicit μέγας compo-

 situm

situm esse ex μὴ & γὴ, ut qui non sit amplius πρὸς γῆν terræ deditus; sed ὑπερακίδας ἢ γλιῶ. οἱ μεγάλοι, Magnates.

Ὀφέλλω Augeo, cumulo, accumulo, adjuvo, prosum; usurpatur & pro ὀφείλω Debeo, in qua significatione jungitur Particulis εἴθε, αἴθε, ὡς: abhinc ὄφλημα Augmentum.

120 Παραφαίζωσιν Propugnent, sint tutela. 3. Plur. præs. subjunct. act. τὸ παραφαίζω Propugno, munitus Clypeo pugno; ex παρὰ & φαίζω Clypeo protego & defendo; quod ab φαὶς, ίδος, ἡ, Clypeus; hoc autem à φαῶ, vel potius φαίζω, idem quod σκιάω Extendo, & α priv. quoniam non in longum producitur, sed rotundum est.

Φοβερὸς, ὰ, ὸν, Timendus, formidabilis; etiam activè Timidus, meticulosus: fit ex φόβος Timor, metus, fuga, quod à φέβομαι Timeo, metuo, fugio.

A grege *subjecto* ducibus quæ jussa rependi?
Obsequium, honos, *tributa*, vectigal, *metus*.
Munera dic etiam quæ sunt injuncta marito?
Rem curet, adamet conjugem, & *placidè* ferat.
Quis decet *ornatus* florenti ætate puellas?
Non ficta virtus, castus in *vultu* pudor.
Quâ poterit ratióne Deo Matrona placere?
Viro *minorem* se gerat, prolem *educet*.
Quid *viduo* deserta toro curare jubetur?
Orare, luxum fugere, adesse *egentibus*.

Καὶ τί πρέπει λαὸς οἷς ποιμέσιν ἀνταποδοῦναι;
[1] Πειθαρχίαν, τιμὴν, τέλος, φόβον, φόβον.
Εἶπε δὲ καὶ τί μοῦ ἀνδρὸς ὁμοζύγου ἔχον ἂν εἴη;
[2] Ζωὴν κομίζειν, συφορεῖν ἄλοχον φίλην.
Τίς δὲ χρὴ λαμπρὸς κύρης νεότητος ἐν ἀκμῇ;
[3] Χάεις ἀληθὴς, μητέρ' αἰδοῦς ὄμματα.
Τίς φύσις ἡδὲ γυναικὸς ἀρεσσομένης Θεῷ ἔσται;
[4] Ἐλάττον' εἰ πένδρος, ἓν πέφευε γονάς.
Ἔργα δὲ ποῖα φερουσῶν χάρις ἐπιτέλλει ἐρήμης;
Εὐχὰς [5] ἀρυφερὰς, [6] ἀθλίοις ἐπαρκέσαι.

Testimonia

Testimonia Sacra.

[a] Rom. 13. 5, 6, 7.

[b] 1 Tim. 5. 8. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ. Col. 3. 19. Eph. 25.

[3] 1 Tim. 2. 9. 10. Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετ' αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, &c.

1 Pet. 3. 3, 4. Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, &c.

[4] 1 Pet. 3. 1. 2. Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. 1 Tim. 2. 11. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.

1 Tim. 5. 10. Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε.

[6] 1 Tim. 5. 5. 6. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. [6] Ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκε.

Sectio decima tertia.

Πρέπω Decorus sum, conspicuus sum; item excello, & πρέπει Impersonalitèr pro decorum est, decet, convenit, & ὁ πρέπων Conveniens, decorus; abhinc Θεοπρέπιον Vaticinium, oraculum, apud Hom. freq.

Ποιμέσιν Pastoribus, Dat plur. à ποιμὴν pastor, custos; sed hic sumitur Metaphoricè pro ποιμὴν λαῶν Princeps, dux populi: fit ab ἐν τῇ πόα μῶμεν· πόα, ἡ, Herba; vel ποιμὴν, quasi οἰμὴν, ab οἷς Ovis, & μάω Quæro, vehementèr cupio: Metaphoricè dicitur Christus ποιμὴν; necnon ejus Ministri: abhinc ποιμαίνω Pasco, curo.

122 Πειθαρχίᾳ, ας, ἡ, Obedientia, obtemperatio, à πειθαρχέω Pareo, obedio; sed propriè pareo Præfecto, Principi vel Magistratui, quasi πίθομαι ἄρχοντι, ab ἄρχω Impero, quod ab ἀρχὴ Principatus, imperium, dominatum; vid. sup.

124 Κομίζειν. Curare, Infin. Verbi κομίζω Curo, curam gero; item summa cura nutrio, alo, fero, reduco; ut κομίζειν ἐκ θανάτου Reducere ex morte; Idem quod κομέω, à quo etiam derivatur: abhinc κομιδὴ Cura, & κομιδῇ Studiosè, cum diligentia. ἐυρο-

φέρειν Tolerare æquo & leni animo: Τεγκαρφερῶν. ab εὖ benè & φορέω quod à φέρω Fero, tolero. Contraria sunt δυσφορῶ, δυσκαρτερῶ, δυσχεραίνω.

Ἄλοχος Uxor, ab α significante ὁμοῦ & λέχος Lectus; hoc autem à λέγομαι Cubo, jaceo; aut etiam dormio, non à λέγομαι Colligo, deligo: abhinc etiam λέκτρον Lectus. Ἀλέκτωρ Gallus, fortè quia cantu homines excitat ut lectum relinquant.

Φίλω Dilectam charam, à φίλος Amicus, qui amat, vel qui amatur, charus; Compar. φιλώτερος. pro quo per Syncopen φίλτερος; Superlat. φιλώτατος, pro quo φίλτατος abhinc φιλία Amor, charitas. Cum ἄλοχον concordat.

125 Χιτὼν, ῶνος, ὁ, pro quo Ionicè κιθὼν, aspiratione transposita, Tunica, indusium: Hic verò intelligendum est de quovis vestitu: fit à χέω, quod περιχεῖται τῇ σαρκὶ, vel τῷ σώματι, quod circundatur carni vel corpori: potiùs ab Heb. כתנת Tunica. hinc Anglicè Coate, nimirum à χιτὼν.

Κόρη, ης, ἡ, Pupa, puella, juvencula: Ionicè vel poetica Epenthesi κούρη, pro κόρη, quod à κόρος Puer, juvenculus: Hoc autem à κορέω Purgo, mundo; quod ætas illa ut plurimùm pura est à malitia; abhinc Κουρίδιος Juvenilis.

Ἀκμὴ, ῆς, ἡ, Cuspis, acies; item vigor ætatis, vel flos, firma ætas. Item summum cujusq; rei incrementum; inde ἀκμαῖος Adultus, & Ἀκμάζω vigeo, matureſco; ἀκμάζει τὰ πράγματα Res vigent, matureſcunt, penè perfectæ sunt, indè etiam ἀκμὴν adv. adhuc, nunc. Deducitur ab ἀκὴ, Pleonasmo Literæ μ, quod etymon convenit cum priori significatione aut à κάμνω, unde per Syncopen κμῶ & α priv. quod Juventus non facile defatigetur, vel à κάμνω, significante πονῶ, & α Epitatico, quod in vigore ætatis labores faciliùs suscipiantur & perferantur: Hoc etymon convenit secundæ significationi.

126 Ἀληθὴς, ὁ ἡ, ἡ τὸ ἀληθὲς, 1. Declin. contract. Verus, verax, non fictus: abhinc ἀλήθεια, Ionicè ἀληθείη Veritas; cui opponitur ψεῦδος, seu ψευδολογία dicitur πρὸς ἀλήθειαν, & μετ' ἀληθείας, & ἐπ' ἀληθείας, & τῇ ἀληθείᾳ vel ἢ ἀληθείαις, pro ἀληθῶς verè, revera: dicitur ἀλήθεια ex α priv. & λήθη Oblivio; quasi dicas, absque oblivione, nulla est enim in veritate oblivio; vel quasi ἀλάθεια, quod veritate nihil sit occultius, vel ab α priv. quia veritas non quærit latibulum. Plato verò dici vult quasi θεία ἄλη divina quædam animi vagatio & anxietas.

Μαστὸς, οῦ, ὁ, Plenus, refertus, cum Gen. constituitur, ut hic,

μαστὸς

μεστὰ αἰδοῦς ὄμματα Oculi pudore pleni; & μεστὸς ὑπερηφανίας καὶ ὕβρεως Plenus superbia & contemptu: abhinc μεστόω Impleo.

Αἰδώς, ή, ὁ Θ, contractè οὖς, d. αἰδοῖ, Acc. αἰδὼ, 4. Declin. contrac. Pudor, verecundia: sed duo tantum nomina 4. declin. cont. in ως desinunt; sunt que ἠώς Aurora, & αἰδώς Pudor: fit ab α priv. & εἰδῆν, à non videndo; quod pudor cogat oculos avertere; unde proverb. αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖς Pudor in Oculis.

127 Γυνὴ, αικὸς, αικὶ, αῖκα, γύαι, tanquam à γύαιξ Mulier, fœmina. Dicitur γυνὴ, quasi γονὴ, ἀπὸ τὸ γόνω, Authore Plat. abhinc γυναικεῖΘ, & Ionicè γυναικηΐΘ Muliebris; τὸ γυναικεῖον Gynæceum, locus interior in ædibus, in quo solæ mulieres versabantur.

Ἀρεσσομένοις, Gen. sing. fœm. part. fut. prim. med. Poeticè pro ἀρεσσομένης, τὸ ἀρέσκω Placeo, ἀρέσω, ἤρεκα; in med. ἀρέσσομαι, ἀρέσομαι, part. ἀρεσόμενΟ· fit ἀρέσκω ab ἄρω vel potius à fut. ἀρῶ; nam cum placemus alicui aut ei gratificamus, ei quodammodo nos accommodamus: contra, ἀπαρέσκω Displiceo.

128 Ἐλάττον pro ἐλάττονα, Accus. sing. τὸ ἐλάττων, Gradus compar. à μικρὸς Parvus, cujus superlat. ἐλάχιστΟ Minimus: Constituitur cum Gen. Compar. & Superlat. Genit. gaudent. Gr. Gr. Rud. pag. 135.

129 ΧήρΟ, α, ον Desertus, viduus; Item Orbus, dejectus: Interdum ponitur adjectivè, interdum substantivè, vel absolutè. Dictum est per Antiphrasin à χαρὰ Gaudium, vel à χωρὶς seorsum, vel à χρεία Opus. ΧήρΟ Viduus, χήρα Vidua, proculdubio deducitur à χέρης, ut Terra sola, sterilis, inculta, sic Viduitas.

Ἐπτέλλεϳ, pro ἐπτέλλεϳ, 3. sing. præs. Indic. τὸ ἐπτέλλομαι; idem quod ἐντέλλομαι vel ἐντέλλω Mandatum impono, faciendum injungo; ab ἐπὶ & τέλλω, quod rarò aut nunquam usurpatur.

ἜρημΟ, & Ion. & Attic. ἐρῆμΟ, ε, Desertus, solitarius, incultus: ἔρημΟ, ε, ή, scil. χώρα Eremus, desertum: abhinc ἐρημίτης, à quo Anglicè [illegible] Formatur ab ἤρεμΟ Quietus & placidus, quod per Metathes in literarum ab ἤρεμΟ Mansuetus, mutato spiritu, vel ἀπὸ τὸ ἔρα μόνιν ἔχειν Quia solam terram habet qui solitariò vivit.

130 ἈσύφερΟ, ὁ, Minime mollis, non delicatus, involuptuarius: fit ex α priv. & ζύφη Deliciæ, mollities, luxus; hoc autem ἀπὸ τοῦ ζύπω Frango, confringo; (quia Deliciæ mentem enervant.

Ἄθλιος Miser, Ærumnosus, malis exercitus: fit ab ἆεθλΟ

Certamen, labor. Item ἆθλον τὸ Præmium certaminis; & contractè ἆθλον; sed Ἄθλος est ipsum certamen. quod compositum est ex α epitat. & ἐθέλειν; ut sit τὸ πάνυ ἐθελῆσαν Quod quis valde velit aut cupiat; vel à τλῶ Tolero, à quo factum est τλὸν, & α præfixo, ἄτλὸν, mutato τ in θ, ἄθλον.

Imperium quale in *famulos* laudatur *herile*?
Quod *æquitate* temperet vires suas.
At *famulus* domino, quid sit quod debeat, ede?
Industria, & non *blandiens oculis* fides.
Quid docuit Christus vetitâ sub *cæde* notari?
Livoris atrum virus, atque *odii* faces.
Quid verò si fortè *prior* nos læserit alter?
Det ille *veniam* facilè cui veniâ est *opus*.
Ergò nec *ulcisci* contemptum & damna licebit?
Quin *alia* potiùs perferenda injuria est.

Δεσποτικῆ πίνει μὴ δυνάμει ξυνόμοῤτεν ἔπειτα;
¹ Εἶπε τὸ δεινὸν τἀγαθῷ χαραγνύς.
Ἦν δὲ τις ἢ δοῦλος, τί πρέπον κρατοῦντι νομίζειν;
² Σπουδή τε, μηδ' ὀφθαλμοδούλειον ὑποκρίσιν.
Τί χεισὸς φάτ' ἀλλαμβάνειν φόνον ἐξαλέασας;
³ Φθόνε κελαινὸν ἰὸν, μηδ' ἔχθος φλόγα.
Ἦ μὴ ἡμέας πρέπει ἀεικέα μηχανόωτος;
⁴ Ξυγγνὼς τεπύχθω ῥεῖα τὸ ξυγγνωστέον.
Τἄνεκα μηδ' ὕβριν, μηδ' ἄτιμον ὄζιν ἀμυῖαι;
⁵ Ἄλλιω ἢ μᾶλλον ὕβριν ἐς ἀνεκτέον.

Testimonia Sacra.

¹ Col. 4. 1. Οἱ Κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε. Eph. 6. 9.

² Eph. 6. 5. 6. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις καὶ σὰρκὶ μὲν φόβῳ καὶ τρόμῳ, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ· [6] Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς.

³ Matth. 5. 21, 22. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις. [22] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ

Ῥακᾶ,

Ῥαᾳδ, ἴνοχ☉ ἴσχυ τῷ Σωτῆρίῳ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ, ἔνοχ☉ ἔσχυ εἰς ☩ Γέενναν τῦ πυρός.

4 Matth. 18. 23, 24. Διὰ τῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν ἐρανῶν ἀνθρώπῳ Βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε ☾υνᾶραι λόγον μ☩ τῶν δέλων αὐτῦ, &c.

5 Matth. 5. 38, 39, 40, 41. Ἠκύσατε ὅτι ἐρρέθη ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμῦ, κὴ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντ☉. [39] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιςῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅςις σε ῥαπίζῃ ἐπὶ ☩ δεξιάν σε σιαγόνα ςρέψον αὐτῷ κὴ ☩ ἄλλην. [40] Καὶ τῷ θέλοντί σοι κειθῆναι κὴ ☩ χιτῶνά σε λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ κὴ τὸ ἱμάτιον. [41] Καὶ ὅςις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτῦ δύο.

Sectio decima quarta.

131 Δ Εσποτικός, ἡ, όν Herilis, δεσποτικὴ δυνάμις, vel δεσποτικὸν δίκαιον Herilę jus: à δεσπότης Dominus, herus, propriè respectu servi; hoc autem à δεσπόζω Dominor, dominium obtineo. δεσπότης & δέσποινα Domina.

Ξυνόμπρτεν Concomitabatur, 3. sing. aor. 2. Indic. τῦ ☾υνομπρτέω Concomitor; quod ex ☾υν, in compositione con, & ὀμπρτέω Sequor, comitor; quod ex ὀμπρτὴ; Idem quod ὁμῦ Simul, una, ab ὁμοῦ κὴ ἀρηρότως· aut ὁμοῦ κὴ ἠρτημένως De iis quæ serie quadam continua se sequuntur.

Ἔπαιν☉, ν, ὁ Laus, laudatio; ἐγκώμιον, ἐυφημία· cui opponitur ψόγ☉ Vituperium: fit ex ἐπὶ & αἶν☉ Laus, encomium, oratio laudatoria; item assensus, συγκατάθεσις· abhinc αἰνέω Laudo.

132 Δεινὸς, ὴ, ὸν Vehemens, gravis, solers, peritus, gnarus; & τὸ δεινὸν, subst antivè pro vehementia: fit à δέ☉, pro quo δῆ☉, apud Hom. à quo δεῖνὸς per Crasin δεινός.

Ἄγανὸς, ὴ, ὸν Comis, mitis, placidus, mansuetus. πρᾶ☉, πρᾳοσύνης, ἐυμενὴς, ἤμερ☉. Cui opponitur ἀνήμερ☉ Immansuetus, immitis, à γάνυμαι, Gaudeo, & α Epitatico præpositio: est & ἄγανὸς per Antiphrasin, Sævus, crudelis; quod etiam potest derivari ab ἄγαν Valde, & αἰνὸς Gravis: sed ἄγανον, τὸ Lignum fractum.

Κιρναύῃ Miscet, 3. sing. præs. Indic. Act. τῦ κιρνάνυμι, vel κιρναύω Misceo, κιράσω; tanquam à κιράω, per Syncopen

κεράω unde in fut. κερῶ. Exponitur etiam Tempero: ab hinc κέρμα Mixtura. κέρσις, Idem. Inde Ἄκρατον Merum, quia ſine mixturâ, non dilutum.

133 Δοῦλος, ου, ὁ Servus; Cujus Correlativum δεσπότης, & oppoſitum ἐλεύθερος: abhinc δουλεία Servitus: fit ἀπὸ τοῦ δοῦλος, inquit Etym.

134 Σπουδή, ῆς, ἡ Diligentia, induſtria, feſtinatio: abhinc Σπουδῇ, διὰ Σπουδῆς, μετὰ Σπουδῆς, κατὰ Σπουδὴν, ἐκ Σπουδῆς Feſtinanter, diligenter: fit à σπεύδω Feſtino, propero, cum Infin. μανθάνειν Properare diſcere, i. e. ſummo ſtudio & diligentia, vel omni feſtinatione, μετὰ πάσης σπουδῆς, ἐπιμελείας, προθυμίας μανθάνειν· σπεύδω verò à σπεῖν ὁδὸν ſequi viam.

Ὑπόκρισις Simulatio, qua quis Probitatem præ ſe fert, revera nequitiæ, & Improbitatis plenus: ab ὑποκρίνομαι Simulo, fingo: hoc autem ab ὑπὸ & κρίνω Secerno, diſcerno: abhinc ὑποκριτὴς Hypocrita. Contra ἀνυπόκριτος, quaſi ἀϋπόκριτος, Simulationis expers.

135 Ἀλεύαμαι Devitans, aor. 1. med. particip. per Syncopen pro ἀλευάμενος ſic ἀλεύασθαι, pro ἀλευάσασθαι, ab ἀλεύω, pro ἀλέω Vito, caveo, molo: abhinc ἄλευρα Farina, ex eâdem formâ eſt verbum ἐξαλεύασθαι, quod ſequitur Aor. 1. Inf. med. pro ἐξαλεύσασθαι.

Φόνος, ου, ὁ Cædes, Homicidium, Clades; aut locus in quo perpetrata cædes eſt: fit à præt. med. πέφονα, verbi φένομαι, vel φένω Occido, interficio: abhinc φονεύω Occido. πέφνω, idem quod Euſt. inquit factum eſſe à φένω, per Syncopen & Anadiplaſmum.

136 Φθόνος, ου, ὁ Invidia; φθόνον ἔχειν pro Invidere, φθόνον ζωάγειν Invidiam concitare, φθόνον κινεῖν, pro eodem: Dicitur φθόνος ἀπὸ τοῦ φόνος Vel quoniam qui Invidiæ obnoxius eſt, ſeipſum quodammodo necat & conſumit intus & extra; vel quia in conſpectu Dei Invidia Cædes cenſetur. Tabes enim animi & corporis invidia; pulchrè tamen alluditur inter φθόνος & φόνος, quas inter voces (ut haud abſurdè dictum eſt) tantum θ (i. e.) θάνατος intereſt.

Κελαινὸς, ῆ, ὁ Niger, ater, quaſi μελαινὸς, à μέλας, μέλαινα, μέλαν, idem: in Compar. μελάντερος, in ſuperlat. μελάντατος, à μα, Negat. & λαεῖν Video, Inquit Martinius.

Ἰὸς, οῦ, ὁ Jaculum (ſed ἴον, ου, τὸ Viola; etiam neut. ſing. ab ἴος Solus (etiam 1. ſing. aor. 2. verbi εἶμι Eo) Miſſile, ſagitta; ab ἵημι Mitto, jaculor: ſignificat etiam ἰὸς Venenum, virus, quod ſerpentes & cætera animalia venenata quaſi ejaculantur, ſicut hoc loco.

Ἐχθος,

ἐχθρός, ὁ, ἡ Odium, Inimicitia: abstr. ἔχθος Inimicus, quem odimus. Generaliter etiam Inimicus, cui opponitur φίλος Amicus: sit tam ἐχθρὸς, i. e. hostis, ut sit odium quod Animo infixem hæret: hinc & odium à Cic. definitum, inveterata: Vel potius ab Ἄχθω vel Ἄχθομαι Gravari, ægre ferre.

φλόξ, ογὸς, ἡ Flamma, à quo φλόγινος Flammeus, à φλέγω, ξω Uro, incendo, inflammo; Item Metaphoric ὡς illustrior etiam neutraliter pro Ardeo; ut ὅπλοις φλέγων Armis Ardens.

Αἰνέα Sæva, injusta, Accus. plur. neutr. ab αἰνὸς, ἡ, ὁν, ἡ τὸ αἰνὲς Non consentaneus, indecens, indecorus, ex α, & εἴκω, ξω Similis sum, sup. Αἰνέα hic construitur μυθέομαι cum duplici Accusativo, ut apud Homerum μή σε ἔπεα τὰ κακὰ μυθήσωμαι Ἀχαιοὺς. Nihil autem frequentius quam ῥέζειν, ποιεῖν, ῥέξειν, τινὰ ἀγαθὸν vel κακόν. Ab αἰνὸς Ingnus, inhonestus, fœdus, fit αἰνίζω Probrum, contumelia, & αἰνίζω, Dehonesto, indignis modis aliquem tracto, contumeliâ afficio: ad quam etiam radicem fine omni controversiâ referri debet αἰνία & αἰνίζω, per Crasin manifestam. Αἰνίας δίκη Injuriam actio, **An Action of Battery.** πεῖσαι ἀνδρὸς ἀνίαν est ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων vim inferre **To strike the first Blow.**

Μηχανόσμο Moliatur, excogitet, 3. sing. præs. Optat. Passiv. per Epenthesin ο, pro μηχανῶτο. Cambdenus, à μηχανάομαι, idem quod μηχανάω Molior, machinor, struo; quod ἀπὸ μηχανὴ, ἧς, ἡ Machina, ars, solertia; etiam Machina belli: hoc autem à μῆχος, idem. Poëtæ in secunda hâc Conjugatione post contractionem in ω, præponunt ο, ut καμνοκομῶντες, καμνοκομώοντες.

Ξυγγνὺς Ignoscens, sicut ἀναγνὺς, à ξυγγινώσκω Ignosco; à quo etiam ξυγγνωστὸς Ignoscendus, & ξυγγνωτέον Ignoscendum est.

Τετύχθω Sit, 3. sing. perf. Imperat. passiv. à τεύχομαι struo; item Sum, à τεύχω Struo, τεύξω, τέτυχα, τέτυγμαι, & τέτυμμαι; Pluſq. perfect. ἐτετεύγμην, pro quo dicitur ἐτετύγμην, & ablato ε, τετύγμην; in Imperat, τέτυξο, τετύχθω.

139 Ὕβρις, εως, ἡ Injuria, contumelia, injuria proterva & insolens, seu petulans violentia, protervia, superbia; interdum ὕβρις generaliter accipitur pro ἀνομία & ἀδικία Injustitia, iniquitas;

ἀμύνω. Et ἀλεξητὴρ aliquando sumitur, ut ἀλεξεῖν ἀνδρῶν, apud Hesiod. pro ἀλεξεῖν simpliciter.

Ἄτης, ης, ἡ Noxa, damnum, clades: unde fit ἀτάω Noceo, lædo, noxam seu damnum infero; pro quo ἀάω, per Pleonasmum τῦ α; idem quod ἀτάω: abhinc ἀτηρὸς Noxius, ἄατος Innocuus.

Ἐξὸν, pro ἐνεστιν, vel ἔξεστιν, Licet; οὐκ ἐξὸν Non licet, ut Virgilius; cernere erat, id est, licebat, ἰδεῖν ἦν: sic Gellius, est tamen invenire.

Ἀμῦναι Ulcisci, Infin. aor. 1. activ. ab ἀμυνέω Suppetias eo, auxilior, succurro, ulciscor, propello: Dicitur ἀμύνω, quasi ἀνὰ μονῆς Sine mora, ut fit beneficium sine cunctatione.

Ἀνεκτέον Tolerandum, neut. ab ἀνεκτὸς Tolerabilis, toletandus, ab ἀνέχω Tolero, tollo, sustollo; quod ab ἀνὰ & ἔχω Habeo. ἔξω, ad differentiam τῦ ἔξω Extra, cum aspero spiritu notatur; etiam ἕξω in fut. ab Inusit. ἕχω, præt. ἔσχον. Ἀνέχεσθαι est sustinere in malis; Ἀπέχεσθαι Abstinere in bonis, λυπηρὰ πάσχειν Succumbere malis, Angi dolore, ita ut in iras vel querelas immodicas erumpatur, vel ad vindictam decurratur.

Nonne *bonis* lex sacra jubet nos esse benignos?
Sed & his malo facinore qui nobis *nocent*.
Quis dedit exemplum prodesse *nocentibus* ipsis?
Bonos malosque *Sole* qui illustrat suo.
Dic sub *adulteris* titulo quæ culpa notetur?
Quæque *jugale* fœdus excedit Venus.
An satis est Christo, *factum* si tale cavetur?
Et *ori*, & *oculis* imperatur castitas.
Conjugii melior sors est, an *cœlibis* ævi?
Innupta Christum vita *liberiùs* colit.

Ἦ οὐχ ἱερὸς κέλευθος νόμος ἀνθρώπους φιλεῖν φιλοῦντας;
Δρῶντάς τε κἠμᾶς μηχανῆς κακῆς κακῶς.
Ἀνομίας γὰρ ἐνδεῖξαι παράδειγμα τίς ἡμῶν;
Χρηστὸς ὁμοῦ κακούς τε λάμπουσι πλίων.
Ἔρεσθαι ἔλεγξε Θεὸς τίνα μαχλοσυνῶν ἀπείπων;
Εἶπε ζυγῶν ἐκτὸς γαμηλίων Κύπρις.
Ἦ οὐχ ἅλις ἡ χειρὶ τὸ δ' ἔργον σῶμ' ἀπέχεσθαι;
Ἁγνὸς γνώμης βέλος ἔστω καὶ σῶμα.

Βέλτιον

λαπεγο ἀγνεύειν, ἢ λέγειν διομόσασθαι ἢ
150 ὁ χειρῶ χολάζει μᾶλλον ἁμάρτειν ἢ ἐπ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Matth. 5. 43,44. Ἀγαπᾶτε τὸν ἐχθρὸν ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς.

[2] Matth. 5. 45. Ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

[3] 1 Cor. 6. 13, 18, 19, 20. Gal. 5. 19. Eph. 5. 3.

[4] Matth. 5. 28. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

[5] 1 Cor. 7. 28, 32, 38.

Sectio decima quinta.

141 Ἀντιφιλεῖν Redamare, viciſſim amare: ab ἀντὶ Contra, viciſſim, & φιλέω Amo; quod à φίλος Amicus, ſupra.

145 Ἔργματ' pro Ἔργματα Facinora, opera, per Metatheſin pro ῥέγματα, à ῥέζω Facio, ῥέξω, per Metatheſin ἔρξω ſupra.

Μαχλοσυνη: ης, ἡ Incontinentia, libidinoſitas, laſcivia: abhinc μαχλὰς Mulier laſciva & libidinoſa; fit à μάχλος, ὁ καὶ ἡ, Incontinens, libidinoſus, laſcivus.

146 Κύπρις Venus; ſic dicta à κύπρος Cyprus, Inſula in qua nata eſt; aut quaſi κυόπρεις ἡ τὸ κύειν παρέχουσα Concipere præbens: uſurpatur, & pro actione venerea, ſeu pro rebus venereis.

147 Ἅλις, Adverb. ſatis, abundè, cum Gen. ut ἅλις δρυὸς Satis quercus, ſine Gen. pro affatim; etiam confertim: ἔκ τ' ἀλὸς, utpote ἐν ᾗ ἀθρόον ἔστι τὸ ὕδωρ Quod in mari ſit aquæ abundantia, vel quod omnes aquæ ibi ſint in unum collectæ.

148 Βούλομαι Volo, βουλήσομαι, βεβούλημαι, in ſecund. perſ. ſing. præſ. Indic. activ. βούλῃ non βούλει, ut τύπτῃ, Cambdenus. 4 Verba formant ſecundam perſonam in ει' βούλομαι, ὄφομαι, οἶσθα,

ὄλομαι, ει, ὄσομαι, Cum accus. rei exponitur Cupio, ut βούλομαί σοι πᾶν ἀγαθὸν Omnia tua causa cupio: abhinc βούλημα Voluntas.

Ὄσσε Oculi, Dual. num. pro ὄσσοε, per Syncopen τοῦ σ, ab ὄσσος, ου, τὸ, Oculus; vel per Metaplasmum, pro ὄσσω ab ὄσσος, ω, ὁ, idem, ab ὄσσομαι, quod pro ὄπτομαι Video: hinc ὄμμα Oculus.

Στόμα, ατος, τὸ, Os: Jungitur diversis Epithetis, ut λάζεσθαι στόμα Os procax; ἀχαλινὸν, ἀκρήδεμνον, ἀπόλαστον στόμα Os effrenè, incontinens. Jungitur & diversis verbis; ut verba facturus, dicitur ἀνοίγειν τὸ κλῆσι στόμα Aperire & solvere os; διαίρειν τὸ στόμα Diducere os: contra, ἔχειν, δάκνειν, ἐπέχειν, ἐμφράσσειν τὸ στόμα Obturare os: sumitur etiam Metaphorice: ut στόμα μαχαίρας Acies Gladii: fit ab סתם, Claudere, vel quasi σύνθημα, à σῖτος Commeatus, & τόμα Sectio, quod à τέμνω Scindo; in ore Cibus quasi scinditur.

149 Βέλτερος, vel βελτίων Melior, compar. Irregularis, ab ἀγαθὸς Bonus, probus; ἀγαθὸν (substantivè) Bonum, Utilitas; potius à βάλλω fit ἀγαθὸς ex ἀγασὸς. quod verbale est ex ἄγαμαι vel ἀγάζομαι Veneror, abjecto σ, & mutato τ in θ, super. βέλτιστος Legitur etiam in comp. λωΐτων.

Ἕπεσθαι, Infinit. verbi ὁπάω, ab ὀπὶ & ἀσῶ, verbo Poetico pro ἕπω Sequor. ἀκολουθῶ. in qua significatione usurpatur: potius ἕπομαι; ἕπω vero cum spiritu tenui, Dico.

150 Σχολάζω Otior, studeo, cum Dat. pers. Discipulus, auditor sum: fit à σχολὴ Otium, vacatio à negotiis, studium, in Dat. σχολῇ Otiosè, adverbialiter: fit σχολὴ à שלה Quiescere.

Ἄδμητις, idem quod ἄδμητος Indomitus; sic dicitur Virgo, παρθένος ἀδμὴς Quæ nondum à Marito domita, nondum maritale jugum passa, vel nondum compressa: fit ex α & δαμάω Domo, subigo: abhinc δαμάζω & δαμάσμαι idem.

Offendúntne Deum *socialis* fœdera lecti?
Quin ipse *thalami* jura sacravit *Deus*.
An contracta semel possunt *connubia* solvi?
Deserere *stupro* corpus intactum nefas.
Quantò igitur potior *thalami* sine fœdere vita?
Imperia *sexûs* vincere haud cuivis datum.

An

An nihil *unde* habeas refert, ſed oportet *habere* ?
Qui parat opes non *jure*, *furti* ſe alligat.
Ergo ſatis præſtat *manus* impolluta rapinis ?
Rea & *cupiditas* quæ ſui noſcit modum.

Ἡ Θεῷ ἓν ἀπαρέσκῃ ὁμόζυγος ὄφελε κάπης ;
[1] Αὐτός γε διαμοῖς ἠυλόγει γάμυ Θεός.
Ἡ δέμις ὄφελε πρὰ ταμεῖν, πετόπδε ἢ λύειν ;
[2] Λείπειν ἀνδρὸν δεῖν ἀμίανλον λέμας.
Πόσφ λῴον ἓν μίμνειν ἀλόχοιο ἀμοιεγν ;
[3] Φύσεως κρατῆσαι τὸ πυχόντος ἐκ ἀν ἔῃ.
Ἡ ῥᾴδιον τι τὸ πλῦτον ἔχειν, τὸ πόδιν ἢ μέσον τι ;
[4] Πλυτῆϊ ἀδικίη πᾶς κλοπῆ πλυτῆϊ κυρεῖ.
Ἡ ῥάλις ἓν ὁσίας ἁρπασμοῦ χεῖρας ἀπεχεῖν ;
[5] Ἡμῖν ἀμεμφὲς ἔσα κἀπιθυμία.

Teſtimonia Sacra.

[1] Gen.2.24. Ἕνεκεν τῦτο καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Heb. 13.4. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους δὲ καὶ μοιχὸς κρινεῖ ὁ Θεός. Joh.2. 1,2.

[2] Gen.2.24. Matth.5.32. Matth.19. 3,4,5,6, &c.

[3] Matth.19.11. Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τῦτον ἀλλ' οἷς δέδοται. 1 Cor.7. 2,9. Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. [9] Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

[4] Matth. 5.

[5] Matth. 5.

Sectio decima ſexta.

151 Κοῖτη, ης, ἡ Cubile, lectus. κοῖτος, λέχος, κλίνη. ἔχειν κοίτῃ exponitur Concipere, & gravidam fieri: Deduci poteſt ex κεῖμαι, ſicut τὸ κοιμᾶμαι.

Ὁμόζυγος

[illegible] significatione [illegible]
[illegible] ἅρπαξ, ἁρπάζω, ἁρπάσω, &c. Deriv. ἁρπάζω Rapio, corripio, &
Metaph. pro citò intelligo, & mente percipio.

160 Ἥμαρτ' pro ἥμαρτε Peccavit, 3. sing. aor. 2. Indic. ἁμαρτάνω Pecco, aberro, πον, Aor. 2. ἥμαρτον; pro quo Poetæ dicunt ἤμβροτον, mutando α in β. & inserendo Pleonast. ο, significat etiam Prætermitto, hallucinor: abhinc ἁμάρτημα, & ἁμαρτία Peccatum, delictum. Iones pro ἁμαρτία, ἁμαρτὰς dicunt ἁμαρτάνω cum Gen. ponitur.

Ἄμετρος, ὁ ἡ ὸν, Immensus. ἀμέτρητος· fit ab ἀ priv. part. & μέτρον, ου, τὸ Mensura, modus: in Carmine μέτρον dicitur Mensura quæ binis pedibus constat: fit à μείρω Divido. Potiùs à τῶ Mensus est.

Ἐπιθυμία Cupiditas, desiderium; item Cupiditas effrænata, libido: fit ab ἐπὶ & θυμὸς Animus mens. φιλῶ sæpe pro cupiditate ponitur; item ira, excandescentia. ὀργὴ. fit ἀπὸ τῆ δύσεως καὶ ζέσεως τῆ ψυχῆς ab impetu & fervore Animæ; vel ἀπὸ τῆ θύειν καὶ ὀρμᾶν τὸ αἷμα· Medici enim dicunt Iram esse sanguinis Ebullitionem circa Præcordia.

Non & *divitibus* cœlestis porta patescit?
Arctum intrat ægrè, si quis est *distentior*.
Quid Deus indicit quibus est opulentior arca?
Removere *fastum*, *munerari* largiter.
Pauperibus collata Deus quæ munera laudat?
Lætè data *homini*, non *honori* aut gratiæ.
Sed metus est largos nè fera sequatur egestas?
Sufficere debent *vestis*, *alimentum*, domus.
Quem mihi sponsorem das, hæ non defore nobis?
Qui *passeres* alit atque vestit *lilia*.

Οὐρανῦ ἀφνειοῖς ἀνεῳγμέναι εἰσὶ πυλῶνες;
Μόλις περᾶ τὸ στενὸν ἂν παχύς τις ᾖ.
Τὰς δ' Θεὸς τί κάλλιστ' οἷς ἄφθονος ὅλος ὀπηδεῖ;
Ὄγκον ἀπωθεῖν, ἀφείεσθ' ἀφειδέως.
Πῶς δίδοναι ἐπίοικα Θεῷ φίλα δῶρα πένησιν;
Οὐ χάειτος ἡ πρὸς αὐτὸν εὐφροσύνας.
Οὔτω μὴ πενίη πολυδώρεας ὀφέλε δαμάσσει;
Ἀρκεσίον στέγη, ἐσθής, καὶ πάσματα.

Ὁμίχυγος, Genus. sing. ab ὁμίχυξ, figura.

153 Μετόπισθεν, & Poet. μετόπιθε, idem quod κατόπισθεν, pone, postea, post, à tergo, ex μετὰ & ὀπίσω, Poet. ὀπίσσω Retrorsum, retro, post, postea; ἀφὸ τὸ ἐπὶ fit ἐπίζω (sicut ἵξω, ab ἵξ) & mutato ε in ο, ὀπίσω.

154 Λείπω, ψω, λέλοιφα, pro quo usitatius est præt. med. λέλοιπα Linquo, relinquo; item neutraliter Desum, deficio; item minor sum: abhinc λοιπὸς Reliquus. λιμπάνω idem quod λείπω, λεῖψανον τὸ, & τὰ λείψανα Reliquiæ.

Ἀνόσιος, ὁ ϗ ἡ, Impius, nefarius, sceleratus, sceleste; & τὸ ἀνόσιον Piaculum, nefas: fit ab α & ὅσιος Sanctus, justus, pius, nullo scelere contaminatus; interdum opponitur τῷ ἱερῷ, ut sit Profanus, publicus. Dici quidam volunt ὅσιος, quasi ἄσιος, ab ἄζομαι τὸ σέβομαι à חָסִיד Benignus, misericors, sanctus.

Ἀμίαντος, ὁ ϗ ἡ, ϗ τὸ ἀμίαντον Impollutus, immaculatus, intemeratus: Est nomen Gemmæ, sic dictæ, quod in ignem conjecta, non consumatur nec inquinetur: fit ex α & μιαίνω inquino, conspurco, polluo.

155 Λωΐων, Contracte λῴων, ὁ ϗ ἡ, Melior, compar. ab ἀγαθὸς bonus, superlat. λωΐστος, contract. λῷστος Optimus: fit à θέλω, & Dor. λῶ vel λάω, quasi id quod magis volumus: Legitur etiam in Compar. χρείττων.

157 Πλοῦτος, ου, ὁ, Divitiæ; item Plutus, Deus divitiarum, quem Genium Divitiarum dicunt & Præsidem. Eustath. πλοῦτον, ait dici quasi πολύετον, ἢ πολλόετον, ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν δοκεῖ Συναγωγὸς, Longo enim tempore & vix tandem colligi videntur Divitiæ, aut quod in multos annos colligantur. Alii aiunt ἀφὸ τὸ πολὺς, & πῶ, quod est Accipio; quasi πολύστος à multis accepta: Idem significat ἄφενος, nisi quod πλοῦτος Divitias per multos annos, & magno labore partas; ἄφενος uno anno, & sine magno labore collectas: hinc πλουτέω Dives sum.

Μέσος, η, ὁ Medius, mediocris; item τὸ μέσον Intervallum: μέσα etiam vocantur ἀδιάφορα Indifferentia: Apud Grammaticos, vocabulum μέσον dicitur, quod interdum in bonam, interdum in malam partem capitur. Dicitur μέσος ἀφὸ τὸ τὰ μέρη ἴσα ἔχειν quod habeat partes utrinque æquales.

158 Κλοπὴ, ῆς, ἡ, Furtum, vel ipsa actio furandi. κλέπος, κλέμμα, idem: fit à κέκλοπα, præt. med. verbi κλέπτω Furor, furtim occulto; quod à καλύπτω abscondo: significat aliquando abscondo: abhinc κλέπτης, Fur.

159 Ἀρ-

Testimonia Sacra.

[1] Matth. 19. 23, 24. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [24] Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

[2] 1 Tim. 6. 17, 18, 19. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν. [18] Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς. [19] Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς.

[3] 2 Cor. 9. 7. Μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης. ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

[4] Matth. 6. 2. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου.

[5] 1 Tim. 6. 8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.

[6] Matth. 6. 26, 27, 28, 29. Matth. 10. 29. Luc. 12. 27.

Sectio decima septima.

161 Ἄφνειὸς, ὁ, ἡ, Dives, opulentus, modò cum Gen. modò cum acc. Poet. pro ἀφνεὸς, ab ἄφενος Divitiæ, opes, propriè unius anni (ut supra dixi) signif. enim τὸ ἀφ' ἑνὸς ζωογονούμενον πλοῦτον, ut aiunt Grammatici quidam.

Ἀνεῳγμένος Apertus, Præt. partic. passiv. τοῦ ἀνοίγω, sive ἀνοιγνύω Aperio, ut ἀνοίγειν τὰς θύρας, vel πύλας Aperire fores, vel portas: fit ab οἴγω vel οἰγνύω idem: abhinc ἄνοιξις Reseratio.

Πυλών, ῶνος, ὁ Atrium, vestibulum, janua: fit à πύλη Porta, propriè aditus per mœnia in urbem ferens, à πόλις Civitas, quasi πόλη, quod πόλις πύλας muniatur; vel à πολλὴ ὕλη Multa

multa materia, quod cujuſque rei materia in urbem per portas importetur. Alii autem à πύνω Complico, deducunt.

162 Μόλις Vix, ægrè, magno cum labore; idem quod μόγις fit à μόλος Labor, pugna, Fremitus; ſicut μόγις à μόγος Idem.

Περᾷ, Tranſit. 3. ſing. præſ. Indic. τὸ περάω Tranſeo, trajicio, tranſporto, vendo, πάω & άω, in fut. idem cum πείρω, unde & derivatum putant nonnulli; alii à πέραν vel πέρας; ut idem ſit cum περάσω Finior, terminor, per Syncopen loco περάω legitur περῶ, ex quo per reduplicationem, factum eſt πιπράσκω Vendo.

Στεινὸς, ὴ, ὸν, Ionicè pro στενὸς Anguſtus, arctus: στενὴ ὁδὸς Via anguſta. εἰς στενὸν συνελαύνειν Ad anguſtias redigere. τὰ στενὰ dicuntur anguſtiæ, ſeu anguſti tranſitus in montibus aut fretis: abhinc στένω Gemo, quoniam corde anguſtato Gemitus edi ſolent.

Παχὺς Craſſus, ſpiſſus, denſus, qualia ſunt ea quæ gelu conſtringuntur; Compar. παχύτερος Spiſſior, Craſſior. Superlat. παχύτατος Craſſiſſimus; ab ἔπαγον, Aor. 2. Verbi πήγνω, idem quod πήγνυμι Figo. Craſſa enim gravia ſunt, & in loco ſuo quaſi fixa manent: abhinc παχύω Craſſum reddo.

163 Ὄλβος, ου, ὁ, Beatitudo, fœlicitas, opes, divitiæ, fortunæ. ὄλβιος abhinc deducitur, & Beatus, fœlix ſignificat; etiam Locuples, dives: cui opponitur ἀνόλβιος Pauper, infœlix, miſer. Heſych. exponit ὄλβιος ὁ διὰ τὸ ὅλα βίᾳ μαχόμενος καὶ πλουσίος Qui per totam vitam beatus & dives fuit.

Ὀπηδεῖ Comitatur, 3. ſing. præſ. Indic. activ. τὸ ὀπηδέω Comitor, comes ſum, aſſector: fit ab ὀπάζω Perſequor, comitem do, ſequi jubeo. Euſtath. videtur derivare ab ἕπω, vel potius ἕπομαι ſequor.

164 Ὄγκος, ου, ὁ, Tumor; ἄρσις, ἔπαρσις Moles, maſſa: Item Metaph. Faſtus, ſeu animus elatus & inflatus: aliquando in bonam partem exponi poteſt Gravitas, majeſtas, cuſpis.

Διωθεῖν Diſpellere, removere, Infin. act. τὸ διωθέω Diſpello, disjicio, propulſo, repello: fit ex διὰ & ὠθέω Pello, trudo, motu violento à me dimoveo, ὠθήσω & ὤσω, tanquam ab ὤθω.

Ἀφειδέως, Ionicè pro ἀφειδῶς, Adverb. Non parcè, liberalitèr. profusè, abſq; parſimonia, ab ἀφειδὴς, ὁ καὶ ἡ. Qui non parcit, profuſus, liberalis, ab α priv. & φείδομαι, σομαι, σαμαι Parco, remitto pœnam do veniam: dicitur φείδομαι, quaſi φεύγω τὸ δοῦναι quod parcus & tenax dare refugiat.

165 Πένησιν Pauperibus, Dat. plur. τῦ πένης, ητος, ὁ, Pauper, inops; propriè, Qui labore victum quærit, compar. πενέστερος Pauperior, πενέστατος Pauperrimus: fit à πένομαι facio, ago, pauper sum, inops sum: à quo fit πόνος Labor, & πονέω Laboro, tolero, πενία Paupertas, inopia.

167 Ὀψὲ Serò, longo post tempore, cum particula δὴ exponitur, serò tandem; interdum cum Gen. ὄψε τ ἡλικίας Ætate vergente in senectam: abhinc ὄψιος Serotinus, ὀψία Tempus vespertinum, ab ὀπίσω Post.

168 Στέγη, ης, ἡ, Tectum, propriè tectum domus; item ædificium: exponitur etiam γαστὴρ Venter: fit à στέγω, ξω Tego, sustineo, contineo.

Σκέπασμα Tegumentum, tegmen; pro quo poeticè dicitur σκέπας Indeclinabiliter: fit à σκεπάζω, vel σκεπάω; idem quod σκέπω Tego, operio, à quo etiam derivatur; cui etiam opponuntur ἀνοίγω, ἀναπτύσσω, προφαίνω Aperio, retego.

169 Ἔγγυος, Substantivè Sponsor, fidejussor, Præs; Item ἔγγυος, ὁ ϗ ἡ, Præs, ἐγγὺς vero propè (idem quod ἀσχοῦ χεῖρον) fit ab ἐγγύη Sponsio, fidejussio; unde ἐγγύλω ὁμολογεῖν Vadimonium promittere, ἐγγύας παρέχειν satisdare, ἐγγύη est & ἡ γάμου ἐπαγγελία Desponsio, ἐγγύη autem fit ἀπὸ τὸ γῦον, quasi quæ ἐν γυίοις, id est in manibus rem fidejussam deponat, vel ἀπὸ τὸ γύη sive γῆ, quod Terra reliquis elementis sit stabilior, quam Etymologiam & sequitur Suidas. Liquet tamen ἐγγὺς Descendere, à נגש Appropinquavit; sic ἔγγυος Præsum, i. e. Præsto. unde præsens in Hiphil הגיש Hingisth.

170 Στρουθὸς, ὐ, ὁ ϗ ἡ, Passer, Passerculus; atticè στρῆθος fit à στρῆς, inquit Martin. Eustath. ait sic dici ἀπὸ τὸ μετ' οἴστρου πρὸς Ἀφροδίτην ἰέναι· hinc & Metaphoricè στρουθὸς dicitur salax, & ad Venerem nimiùm pronus, ut Passer. καλαφρεγὴς, λάγνος.

Ἀμφιέσασι Vestiens, Part. aor. 1. act. τῦ ἀμφιέω, vel ἀμφίεμαι, Circumvestio, duplicato σ poeticè, ab ἀμφὶ Circa, circum, & ἕω Induo; Poeticum est & pauca ex se format tempora, fut. ἕσω, vel metri gratia ἕσσω, abhinc ἔννυμι, idem quod ἕω.

Λείον, ὐ, τὸ, Lilium, seu Lilii species, pro quolibet flore usurpari scribit Eustath. Ex διὰ τὸ λεῖον ἐῖ, Pleonasmo τῦ ῥ, & abhinc λειρίοεις Liliaceus, etiam Suavis.

An

An non *prospicere* est æquum quæ vita requirit?
Nostra in *diem* sit cura, de reliquo *Dei*.
Mentiri an vetitum Christi præcepta secutis?
Etiam cavenda *jurgia* & *loquacitas*.
Permittítne *jocos* exactæ regula vitæ?
Obscœna dicta maximus Censor notat.
Quæ nostris igitur linguis concessa *voluptas*?
Præclara monita, vox Dei, carmen pium.
Arguitúrne etiam nonnunqam culpa *tacentis*?
Si prodat hominis *jura*, vel *honorem* Dei.

Ἦ ἐ σεσνοῖιν κδγόν ὅτι χ̣ ὡς βίΘ ἄρκιΘ εἴη;
[1] Ἐφήμεροι μέλωμεν, ἕτερα τῶ Θεῶ.
Ἦ χειτὸν πιῶσι δῆμις πολὲ [2] ψεύδεα βάζειν;
[3] ΝεῖκΘ τέ· [4] λαλιάν τ' ἐυλαβεῖσθ' ὁμοῦ χρεών.
[5] Ἦ σκώπτειν βίς ἰδυτόνε νόμΘ εἴασεν ἀκρές;
[6] Μέγις Θ ἀργὸν σκῶμμα Τιμητὴς χρυφῇ.
Τίς πολ' ἄρ' ἡμετέρης τέρψις γλώσσησι λέλειπται;
[7] Θεσπίσματ', ὕμνοι πανάγιοι, γνῶμαι κλυταί.
Ἐδ' ὅπτε αἰπὴ ὄζει καὶ ἀφθόγγοιο σιωπή;
[8] Ἦν νόμιμον ἀνδρῶν, [9] ἢ Θεῶ πιλὼ σεσδῶ.

Testimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Zach. 8. 16. Λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκασος πρὸς τὸν πλησίον αὐτῦ. Col. 3. 9. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους.

[3] Gal. 5. 20. Ἔχθραι, ἔρεις, θυμοὶ, ζῆλοι, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι. Eph. 4. 31. Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

[4] Prov. 10. 19. Ἐν πολυλογίᾳ οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν φειδόμενΘ δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ. Matth. 12. 36. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

[5] Eph. 5. 4. Καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα.

[6] Col.

[6] Col. 3. 8. Eph. 4. 29. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω.

[7] Eph. 4. 29. Ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούσι. Eph. 5. 19. Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ.

[8] Marc. 3. 4. Matth. 10. 32, 33. Act. 18. 9, 16. Prov. 24. 11, 12.

Sectio decima octava.

171 Καλὸς, ἡ, ὸν, Pulcher, formosus; (dicitur καλὸς ἡ ὄψις, & καλὸς τὸ σῶμα, subaudi κατ' nonnunquam τὸ καλὸν substantivè capitur, & tum exponitur Decus, ornamentum, ut τὸ κάλλος τοῦ βίου Ornamentum vitæ) bonus, probus ἀγαθὸς, à καλέω, ῶ, derivatur, quod quæ pulchra sunt, nos ad sui amorem vocent & invitent: abhinc καλῶς Pulchrè, honestè; cui opponitur αἰσχρῶς, in compar. καλλίων Pulchrior, in superlat. κάλλιστος Pulcherrimus, vel in compar. φέριτερος, in sup. φέριστος vel φέρτατος.

172 Ἐφήμερος Diarius, unicum diem durans, diurnus, temporarius, fluxus, caducus, ab ἐπὶ & ἡμέρα, ας, ἡ, Dies; ἐκάστης ἡμέρας, vel καθ' ἑκάστην ἡμέραν, vel καθ' ἑκάστην, sine ἡμέραν, quotidiè, singulis diebus: fit ab ἥμερος, ad differentiam noctis quæ immitis & horrida est. Plat. vero ἡμέραν dictam ait quod ἥμερα efficiat; vel ἀπὸ τοῦ ἱμείρειν, quod eam homines maximè desiderent, quasi ἱμέραν, videri etiam possit dicta ἡμέρα, quasi ἅμα ἐω ῥέουσα, quasi simul cum aurora fluens, i. e. oriri incipiens. Manifestè autem est ab יָמַם, ut Martinius, quod Heb. יוֹם Dies. Poetæ loco ἡμέρας ἦμαρ usurpant.

Μέλωμεν Curemus, 1. Plur. pr. subjunct. act. τὸ Impersonale μέλει Curæ est, ἔμελε Curæ erat, μελήσει curæ erit, ἐμέλησε curæ fuit: abhinc μελέτημα Meditatio, cura, Infra.

173 Ψεῦδος, ους, τὸ, Mendacium; idem quod Ψεῦσμα. Usurpatur etiam adverbialiter pro ψευδῶς falsò: fit à ψεύδω, ου fallo decipio, frustror. ψεύδομαι Fallor: Item activè fallo & neutraliter mentior. ψεύδω dicitur quasi φεύγω, quod omnes fallacem & mendacem fugiunt, vel ἀπὸ τοῦ εὖ δω per Antiphrasin,

sin, quod mendaces aberrent & cæcutiant, vel à φίω Minuo & ἴδω, idem quod λέγω Dico. Mendax enim rem narrando minuit.

Βάζω, Poet. σω, vel ξω, αχα, Loquor, dico; interdum sine casu, interdum cum gemino Accus. rei & personæ, à βοὴ Clamor, βοάζω, & per Syncopen βάζω· abhinc βάξις Sermo, oratio.

174 Νεῖκος, ε͡ος, τὸ, Rixa, jurgium, altercatio; unde νεῖκος ἐγείρειν Contentionem excitare, seu rixari; cui opponitur νεῖκος λύειν· fit ex privativa particula νὴ & εἴκω Cedo, vel ἀπὸ τὸ νέοις ἐοικέναι, quod juvenum proprium sit contentiosos esse.

Λαγιὰ, ᾶς, ἡ, Loquela, sermo; etiam in malam partem sumitur, & pro loquacitate ponitur: fit à λαγέω Loquor. supra.

Εὐλαβεῖσθ' pro ἐυλαβεῖσθε Cavere, Infin. τὸ ἐυλαβέομαι, οῦμαι, Religiosè caveo, cautè fugio; Item timeo, metuo: fit ab ἐυλαβὴς Cautus, religiosus (idem quod ἐυσεβὴς) hoc autem ab ἐυ bene, & λαμβάνω Accipio, capio.

170 Σκώπτω, ψω Cavillor, dicteriis utor, irrideo dicteriis: abhinc σκῶμμα Cavillum, dicterium: fit autem σκώπτω ab ea ave quæ σκὼψ nominatur, vel quasi σκαιῶς ἔπω, vel ὄπτομαι Ineptè video.

Ἰθύτον ε͡ Exactus, rectus, in rectum extensus: fit ab ἰθὺς, idem quod ἐυθὺς rectus (à quo & derivant nonnulli) & τείνω Tendo, extendo. τενῶ, τέτακα, ab inusitato τάω, unde & τανύω, & πλαίνω, idem; seu ex τάζω, unde & partic. πλαγὼν Tendens.

Εἴασιν, & Poeticè ἔασιν Reliquit, sivit, 3. sing. aor. 1. Act. ab ἐάω Sino, ἐάσω, aor. 1. εἴασα, non cum η; interdum Omitto, prætermitto, desino, cesso. Poëtæ metri gratia, Epenthesi τῦ ι utuntur, dicuntque ἐιάω, non ἐάω. Quædam ab ε incipientia pro Augmento adsciscunt ι post ε, ut ἔχω εἶχον, &c. Gr. Gr. Rud. pag. 40.

Ἄκρος, ε, ὁ, Summus, extremus, supremus; Item Metaphoricè perfectus, præstantissimus, excellentissimus. ἄκρον τὸ Summitas, extrema pars; item ἄκρα Fines, termini, τὰ πέρατα.

176 Αἰσχὲς, ὲς, ὁ, Turpis, deformis; cui opponitur καλὸς pulcher, in neut. αἰσχὲν, velut Substantivum, Probrum, dedecus, in compar. αἰσχέστερος, vel αἰσχίων, in superlat. αἰσχέστα-

της, vel αἰσχυνς sit ab αἶσχος Turpitudo, deformitas; item Probrum, quod per Synæresin factum est ex αἰσχες, deducto ex α priv. & ἴχω pro ἔχω Habeo, ut sit quasi quod quis habere nolit.

Τιμητὴς Censor, æstimator litium: fit à τιμάω Æstimo, honoro, quod à τίω, idem. sup.

Τέρψις, εως, ἡ Voluptas, delectatio, oblectatio: fit à τέρπω Delecto, oblecto, exhilaro; quod derivari dicitur ἀπὸ τῦ τέρπω, transpositis literis, ut sit τέρπω & χυχλῶ εἰς ἡδονλιύ.

Γλῶσα, & Atticè γλῶττα, ης, ἡ, Lingua, sermo, lingua tibiæ ob similitudinem; item vocabulum peregrinum, sermonis forma, γλώσσης χαρακτὴρ ἢ ἰδίωμα Linguæ species vel proprietas. Euripides pulchrè vocat linguam λόγων ἄγγελον Sermonum Nuntiam.

179 Ἄφθογγος, ος, Ionicè οιο, ὁ, Voce carens, vocem non edens, mutus, ab α priv. & φθόγγος Sonus, quod à φθέγγομαι, χξομαι, ἔφθεγμαι Loquor, clamo; pro quo interdum φθέγγω sonum remitto.

Σιωπὴ, ῆς, ἡ, Silentium, Dat. σιωπῇ Adverbialitèr usurpatur sicut σιγῇ Tacitè: fit à σιωπάω Sileo, taceo. σιγάω dicitur quasi σιγὴ ὑπὸς Silentium vocis.

Quod manet intra *animi* fines an lege solutum?
Consilia *cordis* prava condemnat Deus.
Quæ tres decipiunt mortalia pectora pestes?
Fastus, & *aviditas*, & *voluptas* corporis.
185 At per quos dilapsa gradus peritura ruit mens?
Parit *cupido* facinus, id *mortem* parit.
Quod caput est rerum quas lex præscribit Iesu?
Crucem subire, semet à se *abdicere*.
Qualis homo est, Christus quem prædicat esse beatum?
190 Mœrens, misericors, purus, esuriens, inops.

Ἢ μὲν αὐτόνομα κρυφίε μελεδήματα θυμοῦ;
Κείνη φρένας τε καρδιαγνώστης Θεός.
Τρεῖς ἄτας τίνες εἰσὶ βροτὸς νόον ἐξαπατῶσαι;
Τύφος, φιλαργυρία τε, ζαρκὰς θ' ἡδονή.

185 Κάδδλ

185 Κάδδε τίνας ψυχὴ βαθμὸς ἐς ὄλεθρον ἀΐσσει;
3 Τίκτῃ θέλημα πρᾶγμα, πρᾶγμα δ' θάνατον.
Τίς κεφαλὴ πασῶν τὰς Κείσος δῶκεν ἐφετμέων;
4 Σταμεὸν φορεῖν, αὐτόν τ' ἀπειπεῖν αὐτόθεν.
Οἵῳ ἀνὴρ τελέθει μάκαρ ὢν κηρύγματι Χείσου;
190 5 Πενθῶν, φίλοικτος, πεινάλεος, ἁγνός, πένης.

Teſtimonia Sacra.

1 Matth. 5. à 21. ad 30.

2 1 Johan. 2. 16. Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί.

3 Jacob. 1. 15. Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.

4 Luc. 9. 23. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι.

5 Matth. 5. 3, 4, &c. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [4] Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται, &c.

Sectio decima nona.

181 Κρύφιος, ᾱ, ὁν, Occultus, abditus, clandeſtinus; idem quod κρυπτὸς· fit à κρύπτω Abdo, abſcondo, ſup.

182 Καρδιογνώστης, ου, ὁ, Epithetum Deo ſoli tributum, qui Cordis eſt Cognitor: fit ex καρδία Cor (idem quod Poetis κέαρ· à quo etiam deduci putatur & dici quaſi κεαρδία) & γιγνώσκω Noſco, cognoſco.

183 Ἐξαπατῶσι Decipientes. Plur. fœm. Part. præſ. act. τοῦ ἐξαπατάω Decipio, ſeduco, quod ab ἐξ & ἀπατάω Fallo, decipio, impono. ἀπατάω dici videtur quaſi ἀπάγω τοῦ πάτου, propriè aliquem à viâ rectâ abduco. Cum duplici Accuſ. Xen. ἄμφω ἐξελήθης ἐξαπατῶσαι αὐτόν.

184 Τύφος ſeu τῦφος, ου, ὁ, Fumus, jactantia, faſtus, inſolentia, arrogantia: fit à τύφω Fumum excito, accendo, incendo, in-

flammo, uro; abhinc πυρὰν Ustio, crematio, πύμος & Bustum, sepulchrum; apud Antiquos enim defunctorum corpora crematabantur.

Φιλαργυρία, ας, ἡ, Pecuniæ, argenti amor, avaritia: fit ex φιλὸς Amicus, & ἄργυρος Argentum, quod ab ἀργὸς, i.e. λευκὸς Albus.

Σὰρξ, κὸς, ἡ, Caro, tum hominis, tum bestiarum; item Corpus, quasi σὰρξ dicitur, quia pellis ab ea σύρεται. Manifestè autem à שָׂרָה Caro. Nequid ulterius inquiras: abhinc σάρκινος & Carneus, carne constans.

Ἡδονὴ, ῆς, ἡ, Jucunditas, suavitas, voluptas, ab ἥδομαι Jucunditate afficior, delector, quod ab ἡδὺς, εος, Suavis, jucundus, lætus, in compar. ἡδίων Jucundior, ἥδιστος Jucundissimus: abhinc ἧδος τὸ Indeclinabile cum leni Æol. pro aspirat. ἧδος autem cum aspirat. Acetum significat.

185 Βαθμὸς, οῦ, ὁ, Gradus, ordo; etiam pro gradu dignitatis & honoris accipitur: fit à βαίνω, βήσομαι, βέβηκα, à βάω Gradior, eo, incedo.

Ὄλεθρος, ου, ὁ, Perditio, pernicies, exitium, mors: fit ab ὄλλυμι, vel ὀλλύω Perdo, perniciem infero, perimo, occido, ὀλέσω, ὤλεκα, & Atticè ὀλώλεκα, ab inusitato ὀλέω præt. med. ὄλα, & Att. ὄλωλα, aor. 2. med. ὠλόμην, ab inusitato ὄλλω.

Ἄϊσσω, ξω, Ruo, prosilio, cum impetu feror, irruo, ingruo; in usu potissimùm est apud Poetas; est etiam in usu in soluta oratione. sed rariùs: fit ab α intens. & ἴω eo, incedo; cum Dat. significat accurro, cum Gen. insequor, cum Accus. insurgo, cum κατὰ, descendo ad.

187 Ἐφετμέων Mandatorum, Gen. plur. Ionicè pro ἐφετμῆς ab ἐφετμὴ Mandatum, jussum, quod ab ἐφίημι Mando, injicio, immitto, ab ἐπὶ & ἵω Mitto, sup.

188 Σταυρὸς, οῦ, ὁ, Vallus, crux, palus ligneus acutus & erectus, lignum figura literæ T, quo Malefici suspendebantur: abhinc σταυρόω Crucifigo: fit ab ἵστημι, quoniam ἵστημι εἰς ἀέρα ἠερθόν.

189 Τελέθω, Poeticè pro τέλλω (Sum, fio) cujus exempla aut nulla, aut rara sunt. sup.

190 Πενθῶν Mœrens, Particip. præs. act. à πενθέω, & poetica Epenthesi πενθείω Lugeo, quod à πένθος, εος, Luctus, mœror, dolor; propriè qui ex morte amicorum concipitur; πένθος autem à πάθος Passio, interitus, mutato α in ε, & Pleonasmo

ῦν, ut βένθος, à βάθος; vel quasi πόνθος, à præt. med. πέπονθα, verbi πάσχω Patior.

Φίλοικτος Qui commiserari amat. Misericors, ex φίλος Amicus, & οἶκτος, ου, Misericordia, commiseratio: abhinc οἰκτίζω Commiseror, οἰκτρὸς Misericordia, sive commiseratione dignus, οἰκτρῶς Miserabiliter.

Πεινάλεος Famelicus, esuriens, qui famem sentit: fit à πεῖνα & Jonicè πείνη Fames, esuritio: Propriè est suctionis in ventriculo sensus; abhinc πεινάω vel πεινέω Esurio.

Quid placidi, mites, ob Iësum sæva ferentes?
Hos par vetustis vatibus merces manet.
Ede, quis adstabit regnanti *dextur* Iësu?
Qui visit, operit excipit, nutrit, rigat.
Quæ turba officiis rectè mulcebitur istis?
Capta, ægra, nuda, externa, cui sitis aut fames.
Quos habuit testes Christi doctrina Magistri?
Patrémque, Christúmque, utriúsque & Spiritum.
Qui potuit genitor Natum laudare docentem?
Clarè professus *hic* mihi demum placet.

Τί φρονεῖς, μινυρὸν, Χειρὸς ὑπὲρ αἰνὰ παθόντες;
[1] Οὕτοι παλαιοῖς ἰσόμοροι μάντεσιν.
Εἰπὲ τίς ἄρχοντος δεξιὰ κήδεται Ἰησοῦ;
[2] Ἐπισκόπων, σκέπων, ξενίζων, διαῤῥέφων.
Εἰς τίνας ἦλθε φέρειν θελκτήρια ταῦτα καθήκει;
[3] Γυμνοὺς, νοσοῦντας, δεσμίους, ἀῤῥόφους, ξένους.
Θεσπιῳδὸν Χριστὸν τίνας ἔλαχε μάρτυρας αὐδή;
Πατέρα τε, Χειρὸν αὖτε, Πνεῦμα θ' ἑκατέρου.
Πῶς θεὸς Γενετὴρ θεῖον Τέκος ἔκλυεν ἐπαινεῖν;
[4] Λαμπρῶς ὁμολογῶν, Ἠϋδόκησ' ἐν τυπῷ.

Testimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Math. 25. 34. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην

μαθόλου ὑμῖν βασιλέως ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

3 Matth. 25. 35, 36. Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με· [36] γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με.

4 Matth. 3. 17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα. Matth. 17. 5. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός ὁ ἀγαπητός μου· αὐτοῦ ἀκούετε.

Sectio viceſſima.

Πραεῖς, Placidi, Plut. à πρᾶος Lenis, mitis, placidus, quod à πρῦς, & aliquando πρᾶος cum ι ſubſcripto, Manſuetus, in compar. πρᾳότερος, vel πρᾳύτερος Mitior, ſuperl. πρᾳότατος Mitiſſimus: abhinc πράως Lenitèr, πραΰνω Mitigo.

Μικρὸς, ὸν, ὁ, Parvus [interdum ei opponitur πολὺς Multus] μικρὸν ἀργυρίδιον Pauca pecunia, & cum Gen. μικρὸν μέλιτος paululum mellis, Compar. regularis eſt μικρότερος minor; ſed multò uſitatiores ſunt hi irregulares, ἧσσων, vel ἥττων, & μείων. Item ἐλάσσων. Superl. eſt μικρότατος minimus, pro quo potius in uſu ſunt irregulares ἐλάχιστος, & ὕστατος.

Αἰνὸς, ὴ, ὸν, Gravis, horribilis, αἰνὰ adverbialitèr pro αἰνῶς horrendè, gravitèr: fit à δεινὸς abjecto δ, & mutato ε in α; vel à δῆις Pugna, ut fiat δαϊνὸς & δαινὸν, abjecto autem δ, αἰνός. H. Steph. ab adverb. αἶ, aut ex αἰανὸς per Syncopen deducere mavult.

193 Δεξιὰ, ᾶς, ἡ, ſubaudi χεὶρ Dextra, ſubaudi manus; item fides quæ per dextram data eſt: hinc δεξιὰν δοῦναι καὶ λαβεῖν fidem dare & accipere: fit à verbo δέχομαι Capio, accipio, ὅτι δέχομαι δι' αὐτῆς δεδόμενα· abhinc δεξιῶς Proſperè, felicitèr, ἀμφιδέξιος Ambidexter.

194 Ἐπισκοπῶν Viſitans, aut qui viſitat. Part. præſ. act. ab ἐπισκοπέω, idem quod ἐπισκέπτομαι Viſo, viſito, ab ἐπὶ & σκέπτομαι Circumſpicio, deſpicio, video. ſup.

Ξενίζων Hoſpitans, vel qui hoſpitatur, qui hoſpitio peregrinum excipit, part. præſ. τὸ ξενίζω Hoſpitor, quod à ξένος, &

apud

apud Poetas ξεῖνος Peregrinus, hóſpes: abhinc ξενία, & Ionicè ξεινίη Hoſpitium.

195 Θελκτήριον Illecebra, oblectamentum, neut. ſubſtantivè poſitum, à θελκτήριος Illecebroſus, demulcendi vim habens; hoc autem à θέλγω mulceo, demulceo, ξω, quod dicitur quaſi εἰς τὸ θέλειν ἄγω impello quocunque velim.

Καθήκει Convenit, conſentaneum eſt, & καθήκει μοι Officii vel muneris mei eſt. Budæus pag. 551. imperſon. à καθήκω pertineo, quod ex κατὰ & ἥκω Venio, accedo: abhinc τὸ καθῆκον Officium, unde πάντα τὰ καθήκοντα ἐπιτελεῖν omni officio perfungi.

196 Γυμνὸς, ὸν, Nudus; ſæpe apud Homer. ſignificat nudum armis, inermem; dicitur ὡς τὸ χρῶτα μόνα ἔχειν, quod ſolum habeat corpus qui nudus eſt: abhinc γυμνόω Denudo, ſpolio, γυμνάσιον Locus in quo nudi ſe exercebant; jam ſumitur pro ludo literario, ubi puerorum ingenia literis diſcendis exercentur.

Νοσῶν, ῶντος, Ægrotans, partic. præſ. τῦ νοσέω Ægroto, æger ſum; item Errore aliquo laborare: fit à νόσος, ου, ἡ, ut ὀδὸς, Morbus, ægrotatio. Νόσος autem Morbus, quis dubitat quin deſcendat ab נָגַע Ægrum eſſe? Aleph Pe cadente. Interdum in Accuſ. cum νοσέω jungitur, ut νόσους νοσεῖν, tam elegans Atticiſmus quàm frequens; Atticè enim quodvis verbum admittit Accuſ. nominis à ſe deducti, ut γάμους γαμεῖν, λήξεις ληξεῖν.

Δέσμιος, Vinctus, qui eſt in vinculis, qui eſt in carcere. pro δεσμώτης, quod uſitatius eſt: fit à δεσμὸς Vinculum, quod à δέω Ligo, ſup. plur. τὰ δεσμά.

197 Ἔλαχε, poeticè pro ἔλαχε Sortitus eſt, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. verbi λαγχάνω Sortior, ſortes duco, fut. κληρώσομαι, à κληρῶμαι, præt. med. λέλογχα, aor. 2. ἔλαχον, à λήχω inuſitato. Conſtruitur cum Gen. & Accuſ. vide ſup.

Αὐδὴ, ῆς, ἡ. Vox, oratio, ſermo; hinc αὐδάω vocem edo, fit vel ab αὔω ſignificante φωνῶ, vel à nomine αὐγὴ κατὰ ἀποβολὴν, utpote δι' ἧς αὐγάζει τὰ τῦ νῶ.

200 Ηὐδόκησα pro ἠυδόκησα, Attice pro εὐδόκησα, 1. ſing. aor. 1. Indict. act. τῦ εὐδοκέω Probor, celebror, placidè acquieſco, contentus ſum, ab εὖ benè & δοκῶ Videor, cenſeo; cujus 3. ſing. præſ. imperſonalitèr interdum ponitur, ut δοκεῖ μοι videtur mihi.

Τυτὶ, Hoc, Atticè pro τῦτο; ſed τυτῳὶ ab Attico ἔτοσι. quod

quod indigitat, particulâ illâ demonstrativâ paragogicè, adjecta personam.

Quâ se veridicum Christus ratione probârit?
Verbo docent is *vita* fuit exactior.
Unde fidem Christo fecit cœlestior aura?
Miraculorum ingente testimonio.
Qualia, dic, Christi nobis ostenta fuerunt?
Ægris salutem, *mortuis* Vitam dedit.
Exemplúmne igitur *vitæ* debemus Iësu?
Eadem *faventem* præstitit nobis *Deum*.
Ad mortem quâ deinde viâ prevenit Iësus?
Popularium odio per *Latinum* Præfidem.

Αὐτὸν δ' ἀρετῶν τέρπειν ἂν πίνα Χειςὸς ἐλέγξη;
Μηδὲν λέλοιπεν ἀκειβὴς βίος λόγω.
Πνεῦμα πόθεν Χειςῷ ποιήσατο πίσιν ἀχραντον;
[1] Τεκμηείων ἐλεγκτικῶ φωνήματι.
Οἷα ποτ' ἰῶ ἡμῶν Χειςὲ σημήια, λέξον;
Νοσέσι ὑγείαν, φῶς δέδε κεκμηκόσιν.
[2] Ἦ μῶνον παράδειγμα βίω πεφύκλιχεν Ἰησῦς;
[3] Ἡμῶν τ' ἔθηκεν αὐτὸς ἐυμενῆ Θεόν.
Τίς μετέπειτα τέρπος θανατόνδε κατήγαγ' Ἰησοῦν;
[4] Φθόνῳ πολιήϊ ἡ γενῶν Ῥωμαϊκός.

Testimonia Sacra.

[1] Joh. 10. 25. Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Παπρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

[2] 1 Cor. 11. 1. Μιμηταί μου γίνεδε, καθὼς κἀγὼ Χειςοῦ 1 Thes. 1. 6. Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, καὶ τοῦ Κυείυ.

[3] 1 Cor. 1. 30. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐςε ἐν Χειςῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις. Rom. 5. 19. Ὥσπερ γὰρ διὰ τῆ παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεςάθησαν οἱ πολλοὶ, οὕτω καὶ διὰ τῆ ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασαθήσονται οἱ πολλοί.

[4] Vid.

* Vid. Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Johan. 19.

Sectio viceſima prima.

201 Ἀρτιὸς Veridicus, verborum concinnator; ἀρτίως ἔπειν χρώμενος Utens verbis abſolutis numero ſuo & perfectis, ſeu diſertè, articulatéq; loquens: fit ab ἔπω dico, & ἄρω; propriè dicitur de numero pari qui ſuis partibus aptè inter ſe cohærentibus, ita componitur, ut nihil nequeat deſit neque ſuperſit; quem τέλειον appellant Geometræ; Metaphoricè ſignificat Perfectus, integer, aptus, ab ἄρω Apto, adapto.

202 Ἀκριβὴς, ὁ ἡ, Diligens, accuratus, exquiſitus; item Plenus, juſtus, inquit Budæus; abhinc ἀκρίβεια Accuratio, accurata & exacta cura & diligentia; τὸ ἀκριβὲς, μεθ' ἀκριβείας, δι' ἀκρίβειαν, τὶ πράττειν; i. e. ἀκριβῶς, ὀξυμελῶς Diligenter & accuratè aliquid facere: fit ab ἄκρος & βῆσαι; Nam qui eſt ἀκριβὴς Accuratus, ad ſummum uſq; pervadit.

203 *Ἀχραντος & ἀχράντος Impollutus, incontaminatus, nullo crimine infectus, ab α privante, & χραίνω ſeu χρόω Coloro, tingo, imbuo; & ſæpe in malam partem, pro Contamino, polluo, fœdo.

204 Τεκμήριον. ίου, Apud Rhetores & Medicos eſt σημεῖον ἀναγκαῖον καὶ ἄλυτον Signum certum & indubitatum, ſeu neceſſarium; in communi verò uſu nihil ferè τεκμήριον & σημεῖον differunt, Signum, nota, indicium, argumentum, documentum, teſtimonium, id quo noſtra conjectura nititur, vel id quo aliquid conjicimus: nam τεκμαίρομαι aliquando Conjicio, σχάζομαι: fit à τέκμαρ Idem; item Finis.

205 Ὑγεία, per Syncopen pro ὑγίεια Sanitas, bona Valetudo; contra, νόσος Morbus: fit ab ὑγιὴς Sanus, integræ & incolumis valetudinis: Græci ὑγιὲς Omne quod probatur vocare ſolebant; unde Proverb. ὑγιὲς μηδὲν ὑγιὲς ἀλλ' ἕνα; cum omnia diſplicent.

206 Κεκμηκόσιν Defunctis, mortuis. Dat. Plur. Part. præt. act. à κάμνω Fatigor, laſſeſco, fatiſco, καμῶ, κέκμηκα. per Syncopen pro κεκάμηκα. Doricè dicitur κέκμακα, unde & partic. κεκμακὼς, pro κεκμηκὼς. Ionicè κέκμηα, unde part. κεκμηώς.

Θανάτονδε Ad mortem, ad inſtar Adverbii terminum quò itur ſignificantis. ſic Hom. πολεμόνδε ad bellum.

208 Κα-

208 Καλήγαγ' pro καλήγαγε, Deduxit 3. sing. aor. 2. Indic. act. Atticè à καλάγω, ξω, in aor. 2. ἤγον, & Atticè ἤγαγον.

210 Πολίτης, ὁ, & Poeticè πολιήτης Civis, Municeps, concivis, in fœm. πολῖτις Civis mulier, pro quo Poeticè πολιῆτις fit à πόλις Civitas, urbs, quod ita dicitur ἀπὸ τῦ πολεῖν ἐν αὐτῇ quod in ea versentur homines; aut ἀπὸ τὸ ἐκ πολλῶν συνίστασθαι quod ex multis constet.

Ἡγεμών, ονος, ὁ ἡ, Dux, præses, Princeps, imperator: fit ab ἡγέομαι Dux sum viæ, præeo, præsum; hoc autem ab ἄγω deduci videtur.

Ῥωμαϊκὸς, ὴ, ὸν, Romanus, qui est Romanorum, seu ad Romanos pertinens: fit à Ῥωμὴ Roma, Nomen Urbis inclytæ, sic dicta à viribus & robore: ῥώμη enim vires & robur; etiam significat ῥώμη arcem: fit à ῥωννύω vel ῥώννυμι Confirmo, corroboro, ῥώσω, ἔῤῥωκα, aor. 1. ἔῤῥωσα, ab inusitato ῥώω. Verùm quando ῥώμη de robore hominum aut animantium usurpari amat, licet ad animum aut orationem subinde transferri possit; non statim dicitur de urbibus munitis (quemadmodum nervi de animo, aut sermone dicti parum decorè ad arces aut propugnacula referri poterunt) idcirco minùs absurdè ἐπὶ μολογοῦμεν quibus Roma est ex Punico רָמָה Excelsa utpote Urbs quæ de septem montibus totum orbes circumspiciat.

Is necis immeritæ judex quo nomine dictus?
Hunc Pontium monumenta *Pilatum* vocant.
Quæ probra sunt illi scelerato impacta furore?
Irrisus, alapæ, sputa, fustigatio.
Quis tot pœnarum tandem fuit exitus, adde?
Pedes manúsq; foditur affixus *cruce*.
Egressamne *animam* Christi de corpore constat?
Dies diem quæsivit, *intremuit* solum.
Jam locus exanimos narra quis ceperit artus?
Corpus *sepulchri* conditum jacuit specu.

Πῶς ἦ κεῖτο δίκαιος ἀνὴρ κλήσιν καλέσας;
Μνημεῖα Πόντιον Πιλάτον νιν καλεῖ.
Ἐν μανίῃ δ' ἀθεμίστῳ ὀνείδεά οἱ τίνα ἐφῆψαν;
Ἔμπαιγμα, κόλαφοι, πεσσοπύσεις, ῥαπίσματα.

215 Μήκη

215 Μήκιστον τὸ τέλος δ' ὀλιγάων ἔπλετο τόκων ;
Ποδοῖν χερῶν τε καυσοπὶξ ὀρύπετο.
Ἡ φάνη οἱ ψυχὴ ῥεδίων ἄπο πιπτηκυῖα ;
Διημέρωσε νύξ, βόμω σείδη πίδον.
Τίς τόπος ἀψύχων ὑπεδέξατο λείψανα γύψων ;
220 Νεκὺς πάφυ καθμῶνι κείμενος κρύβη.

Sectio viceſima ſecunda.

211 Κριτὴς, ὁ, Judex, arbiter, arbitrator, æſtimator, in fœm. κριτὶς Judex fœmina : fit à κρίνω judico, ſupra.

Κλήδην Nominatim, ἐνομαστὶ adverb. à καλέω Voco ſupra.

212 Μνημεῖον & μνημήϊον Monumentum, id quo nobis res aliqua in memoriam revocatur, ſeu quod nos alicujus recordari facit : fit à μνάομαι Memoro, commemoro, mentionem facio, μνήσομαι, μέμνημαι, aor. 1. ἐμνήσθην Quæ Tempora uſitatiora ſunt quam præſens, præt. μέμνημαι, paſſim pro præſ. uſurpatum invenitur, ut & Lat. Memini, itidem cum Gen. interdum & Participio : ſignificat etiam Ambio, ut μνᾶσθαι γάμου ambire aut conciliare nuptias.

213 Μανία, ας, ἡ, Furor, inſania, ſpecies δ' Παραφροσύνης : fit à μαίνομαι, μανοῦμαι Furo, inſanio. Plerunque de iis dicitur, qui ita perciti furibundo impetu aguntur ; ſicut & λυσσᾶν aliquando remiſſius accipitur pro Παραφρονεῖν, i. e. Deſipere : fit à μάω, μῶ, i. e. λίαν περιθυμῶμαι, inquit Euſt.

Ὀνείδεα & contractè ὀνείδη, Nom. plur. ab ὄνειδος, εος, τὸ, probrum ; aliquando accipitur in bonam partem, & exponitur κλέος, ἐγκώμιον dicitur. inquit Euſtath. quaſi ὄνοσις Reprehenſio, ab ὀνόω Reprehendo, vitupero : abhinc ὀνείδειος Probroſus.

214 Ἔμπαιγμα, ατος, τὸ, quaſi dicas, Ludificamentum, id quo aliquem ludificamur : ſeu, quo alicui illudimus : fit ab ἐμπαίζω Ludificor, illudo, quod à παίζω Ludo ; propriè Ludo puériliter, ſeu puerorum more ; nam à παῖς, pro παιδίζω, per Syncopen dictum eſſe ait Euſtath.

Κόλαφος, ου, ὁ, Colaphus, alapa, plaga quæ palmâ in maxillam alicujus incutitur. Ety. deducit à κολάπτω Tuodo, excavo, incido,

incido, Eustath. ἀ κόλονῇ ἀφᾶδς. i. e. μέγα, ut κόλαφος fit μεγάλῳ ἀφλῷ ἔχων Magnum habens tactum.

Περοσπύσις, εως, ἡ, Inspuitio, execratio, ab προσπύω Inspuo, aliquem conspuo, quod ex πρὸς ad, & πύω Spuo, cum Dat. ut πύω προσώπῳ Inspuo in faciem; item Metaphoricè pro Contemno: More etiam πύειν dicitur cum expuit & eructat.

Ῥάπσμα, ατος, τὸ, Ictus qui virgâ, vel baculo, vel fuste incutitur: fit à ῥαπὶς, idem quod ῥάβδος Virga: abhinc ῥαπίζω Virgâ cædo, vel percutio, baculo cædo.

215 Μήκιστος Longissimus; Item Procerissimus: fit à μῆκος τὸ Longitudo, prolixitas: abhinc μηκύνω Longum facio, produco.

Ὀδυνάων, Gen. plur. pro ὀδυνῶν, ab ὀδυνὴ Dolor; propriè corporis: sic dicitur ἀπὸ τὸ ἕδειν τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν ψυχῶν abhinc ὀδυνάω Dolore afficio, ὠδὶν Dolor parturientis, ὠδίνω à partu doleo.

Ἔπλεο, per Syncopen pro ἐπίλεο, 3. sing. Imperfect. Indicat. τὸ πέλομαι Sum, sup.

216 Ποσσὶν, Gen. & Dat. Dual. à πούς, ποδὸς, in Voc. πούς, ne concidat cum ποῦ pro ubi, Pes: Etiam in navi funis qui Velum tenditur, atq; laxatur. Accipitur etiam pro eo quod est πηδάλιον, sive οἴαξ Gubernaculum, clavus, sive temo, inquit Budæus.

Σταυρῷπξ, Cruci affixus: fit à σταυρὸς, οῦ, ὁ, Crux, vallum, palus ligneus, (σκολὸψ τὸ ὀρθὸν καὶ ἀπεξυσμμένον ξύλον) & πηγνύω, vel πήγνυμι Figo, affigo, compingo, coagulo, congelo.

Ὀρύσσετο Fodiebatur, 3. sing. Imperfect. Indic. Passiv. τὸ ὀρύσσω sive ὀρύττω Fodio, obruo. Scribendum potiùs ὀρύττω, docet Gaza, fut. ὀρύξω, præt. ὤρυχα, & Atticè ὀρώρυχα cum Gen. ut γαίας ὄρυξας pro κατὰ τὰ γαίας ὄρυξας Terrâ obruens.

217 Φάνη, Ionicè pro ἐφάνη Apparuit, 3. sing. aor. 2. Indic. Passiv. sed φανῇ, 3. sing. aor. 2. subjunct. passiv. verbi φαίνω Appareo sup.

Ῥεθέων, & contractè ῥεθῶν, Gen. plur. verbi ῥέθος, εος, τὸ Membrum, quævis pars corporis, sed καθ' ἑξοχὴν pro τὸ πρόσωπον facies; accipitur interdum pro toto corpore.

Πεπτηκυῖα, ab ἵπταμαι Volo, πτήσω, πέπτηκα, Part. præt. act. ῥεῖαν ἀπὸ πεπτηκυῖα, vel per Anastrophen Præpositionis,

vel

vel per Tmesin pro ἀφίπτημι Evolo; φάνε) & δῆλός ἐστι construuntur cum Participio Infinitivi vice Gr. Gr. R. pag. 181.

218 Διημέρεύσας, 3. sing. aor. 1. Indic. act. τὸ διημερεύω Totum diem transigo, diem totum duco. Quomodo Xenophon, διημερεύειν ἄσιτον καὶ ἄποτον sine cibo potuq; diem traducere, διημερεύειν ἀνάριστον καὶ ἄδειπνον Impransum & incœnatum diem totum durare: fit ex διὰ, quod vim augendi habet, & ἡμερόω Diem traduco vel transigo: Thema est ἡμέρα Dies.

Νύξ, κτὸς, ἡ, Nox, aliquando pro mortis tenebris capitur; ἐπὶ νυκτὶ, ἐν νυκτὶ, ἐκ νυκτὸς, διὰ νυκτὸς, ἀνὰ νύκτα nocte, seu noctu, per noctem, & μέσων νυκτῶν media nocte, & pro eodem ἐν μέσῳ νυκτῶν, & νυκτὸς ἀκμαζούσης Nocte intempestâ, & pro eodem, νυκτὸς ἀωρία Noctis meridiem, vocavit Varro.

Τρόμος, ου, ὁ, Tremor, motus depravatus facultatis animalis, partim à voluntate, partim ab onere partis editur; item plerunq; tremor qui ex pavore oritur: fit ex τρέμω, idem quod τρέω, ex eoq; derivatum Tremo, intremisco, trepido, peculiariter ex pavore, φρίσσομαι.

Σείετο Tremuit, vel movebatur, Ionicè pro ἐσείετο, 3. sing. aor. 1. Indic. passiv. τὸ σείω Concutio, quatio, agito; peculiariter de Terræ concussione dicitur; significat etiam συκοφαντῶ Calumnior: abhinc Σεισμὸς Concussio, Terræ motus.

Τέδον, ου, τὸ, Solum, terra. γῆ, ἔδαφος; etiam Domus, domicilium: fit à πούς, πέδον ὄζειν ἐφ' ᾧ βεβήκαμεν τοῖς ποσί.

219 Ἄψυχος, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ ἄψυχον Inanimis, inanimatus, animæ expers, ab α privante & ψυχὴ Anima.

220 Νεκὺς, υος, ὁ, Mortuus, defunctus, cadaver; Idem quod νεκρὸς, à quo etiam originem habet, sup.

Τάφος, ου, ὁ, Sepulchrum, tumulus, Cœna in Exequiis, funebre epulum: (sicut γάμος Cœna in Nuptiis) fit à θάπτω Sepelio, mutato θ in τ, ob φ sequens, ne duæ aspiratæ simul concurrant: abhinc ταφεὺς Mortuorum Curator, ταφὴ Exequiæ Bustum.

Κάθμων, ωνος, ὁ, Idem quod κάθμὸς Locus qui aliquem occultat & abscondit. locus in quo aliquis latet, latibulum, specus, penetrale, recessus: fit à κάθω, κάζω Occulto, abscondo, κρύπτω, καλύπτω: abhinc κεύθος Latebra.

Κείμενος Positus, η, ον, præs. part. à κεῖμαι Jaceo, positus sum, pendeo, desideo, κείσομαι, Imperf. ἐκείμην.

Corporis an ſolus perſenſerat ille dolores?
Mœror quoque *animum* preſſerat luctu gravi.
Cur pater *inſontem* voluit tam triſtia ferre?
Per iſta nobis *venia* parta eſt *ſontibus*.
Nulláne pax pretio niſi *ſanguinis* empta patebat?
Juſtitia ſic ſe ſumma patefecit *Dei*.
Cunctorum culpis an victima ſufficit *una*?
Certè hæc, ab omni parte quæ culpâ vacat.
Qualis erat Chriſtus *ſuprema* imitandus in hora?
Patiens, modeſtus, hominum amans, patri obſequens.

ΣώμαΘ ἢ μύνοιο βαρύσσενα κήδεα πῆσι;
Λύπη δάμασε χ) φρένας πικρῷ βέλ.
Τίπτε Πατὴς τόσον οἰκτρὰ χολάζειν ἔθελ' ἄλλον;
[1] Ἡμᾶς ἀπαλλάξειεν ἀτερὸς ἵνα.
Οὐδὲν ἄποινον ἦν αὖτες αἵματΘ, ἐθεμί' ἑλπίς;
[2] Οὕτω δίκαιΘ σφόδρα δῆλΘ ἦν Θεός.
[3] Ἦ πάντων λώβητον μὲ ἄρειός ἐδι δυπλή;
Ἦδη σαφῶς μὲ ἔσ' ἀλώβητΘ πάνυ.
Οἷον ἦν Χειςὸς ἔργον δεῖγμα χ) ἐν βίῳ ἄκρῳ;
[4] Τλήμων, [5] φιλάνωρ, μέγιΘ, [6] παῖδὸς κλύων.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 3. 24. 25. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Tim. 2. 6. Iſa. 53. 5. 1 Pet. 2. 24. Ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτΘ ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι ἰάθητε.

[2] Heb. 9. 1 Pet. 1. 19. Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου χ) ἀσπίλου Χειςοῦ.

[3] 1 Pet. 1. 19. Ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου χ) ἀσπίλου.

[4] Iſa. 53. 7. Καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, χ) ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα.

[5] Luc. 23. 34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε Πάτερ ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.

[6] Math.

[6] Math. 26. 39. Πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

Sectio vicesima tertia.

221 Βαρύσυνος Gravitèr ingemiscens, graves gemitus & suspiria ducens, infelix, miser: fit à βαρὺς, εῖα, ὺ, Gravis (in Com. βαρύτερος Gravior, in Superl. βαρύτατος Gravissimus) & σύνος Suspirium, gemitus, quod à σίνος Angustus, sup.

Κῆδος, εος, τὸ, Cura, solicitudo, mœror, dolor, exequiæ, funus; κῶδος verò Gloria: abhinc κηδέω Curam gero, curo, κήδομαι, Idem κῆδος autem à κήδω ango.

222 Λύπη, ης, ἡ, Dolor, animi molestia, & ægritudo; dicitur λύπη, παρὰ τὸ λύειν εἰς δάκρυα τὴν ὄψιν. Chrysip. quasi λύσιν, i. e. solutionem totius hominis appellatam putat; itidemq; Socrates: abhinc λυπηρὸς Molestus.

Πικρὸς, ὸν, ὁ, Amarus, contra γλυκὺς Dulcis: Propriè de sapore dicitur; tribuitur etiam odori. Metaphoricè de verbis & factis dicitur: abhinc πικρῶς Amare, πικρότης Amaritudo.

Βέλος, εος, τὸ, Telum, jaculum, sagitta, hasta missilis. τὸ πόρρωθεν βαλλόμενον, ut Eustath. exponit; est etiam Ictus & dolor ex ictu illatus: fit à βάλλω Jacio.

223 Κολάζω, σω, Punio, castigo; cum Dat. ut κολάζειν πληγαῖς Castigo verberibus; Item coerceo, amputo, ut κολάζειν τὰ δένδρα Arbores luxuriantes castigare; Item pro συσέλλειν Reprimere: abhinc κόλασις Punitio, castigatio, κόλασμα Pœna.

225 Ἄποινον, ὐ, τὸ, Pretium Redemptionis, vel pretium quod loco pœnæ debitæ offertur, seu quo pœna debita luitur aut pensatur: fit ab α privante, & ποινὴ Pœna, ultio injuriæ seu peccati, quòd à πόνος, quasi dicatur ποινὴ, quoniam omnis pœna cum labore & molestia conjuncta est. Eustath. verò ἄποινα dicta, quasi ἄφοινα ait, Munera quæ dantur ἀνευ φόνου.

226 Σφόδρα Valde, vehementèr, impetuosè; Interdum ὁ σφόδρα Vehemens, vel vehementissimus; aliquando σφόδρα, seu σφόδρα γε, Responsioni affirmativæ adhibetur pro admodum maximè: fit à σφοδρὸς Vehemens, validus, vegetus. ἴσον ἰσχυρὸς, ὀξύς.

Δῆλος Manifestus, perspicuus, clarus, apertus, notus; φανερὸς· fit παρὰ τὸ δέω τὸ εὑρίσκω Invenio, ἢ παρὰ τὸ δαλὸς, conversō α in η, & mutato accentu, & transpositō, vid. Budæum. δῆλος ficut & φανερὸς, & alia ejusdem significationis, cum Participiis cujuslibet temporis elegantèr conjunguntur, tumq; resolvuntur per Accusat. & Infin. aut Particulam ὡς vel ὅτι, & Indic. ut δῆλός ἐστι παρανομῆσαι, pro δῆλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομήσαι Certum est eum contra Leges fecisse.

227 Λώβησι. Dat. plur. pro λώβαις, à λώβη, ης, Contumelia, nocumentum, jactura. ὕβεις Mutilatio, vitium, πήρωσις Pernicies. Eust. putat λώβη dici per Synæresin quasi λαόβη, ut derivetur à nomine λαὸς, verbo βαίνειν, & fit ἡ εἰς τὸ φανερὸν ὕβεις, seu ἡ ἐν κοινῷ ὕβεις, viz. ἡ ὂν μέσῳ βαίνουσα εἰς πνα· significat etiam λώβη Morbum quendam aurium, in qua significatione nonnulli à verbo λοβὸς, quod imam auris partem significat, deduci putant: abhinc ἀλώβητος Illæsus.

Θυηλὴ Sacrificium, victima, hostia, aruspicium, extispicium, vaticinium, quod ex victimis succensis initur, ἡ διὰ θυσιῶν μαντεία. Propriè verò arcula est in qua odoramenta reconduntur: fit à θύω, υσω Macto, sacrifico, ut θύειν βοῦν Mactare bovem; Interdum construitur cum Accusativo, causam sacrificii significante, ut θύειν γάμον, i. e. διὰ τὸν γάμον Propter Nuptias sacrificare; Interdum θύω exponitur μαίνομαι, ὁρμῶ furo, impetu quodam feror.

230 Τλήμων, ονος, ὁ ἡ, Patiens, audax, fortis; plerunq; Miser, ærumnosus, patiens, calamitosus: fit à τλάω, per Syncopen ex ταλάω Perfero, patior, perpetior, sup.

Φιλήνωρ Hominum amans; etiam perblandus: fit à φίλος Amicus, & ἀνὴρ Homo, sup.

Morte semel functus manstne obnoxius orco?
Imò recepit *tertio* vitam die.
Quæ nos edocuit CHRISTO quæ *reddita* vita est?
Certam probavit maximi prolem patris.
Nonne hominem vincit *Cherubinæ* gloria turmæ?
Illum superna castra *venerantur* ducem.
An nostri meminit *cœlesti* sede receptus?
Est noster ille *Pontifex* & *Rex* simul.
Æthereâ nobis quid præstat in *æde Sacerdos*?
Fusi *cruoris* obsecrat pretio Patrem.

Ἦ δυνατὸν ἔνοχ⊙ πίλαι μέρσιμον ἦμαρ ὀπασσῶν;
[1] Βίον ῥῆξαι⊙ αὖθις ἀλλ' ἐλέξαι⊙.
Οἷα δὲ λαχὼν ἡμέας χειροῖο παλίμβι⊙ αἰών;
[2] Πίσην μεμίχθω Παλλὰς ἥλασσεν γονήν.
Ἦ ἐ κρείσσει ἀνδρῶν φλοισμῶν κλέη δία φαλάγγων;
[3] Κοσμήτωρ αὐτὸν ἐκπνύω σέβει σεμνός.
Ἡμείων μέμνη) Ὀλύμπια δώματα ναίων;
[5] Ἱερὸς ἀρ' ἡμῖν ἔσκε καὶ [4] βασιλὶς ἄμμι.
Αἰθερίοις ἱερὸς τί χαίσμεν ἐν ὕμνοισιν ἡμέας;
[6] Πατέρα χθονίου⊙ αἵματ⊙ πιμπλῆ σφέτ.

Testimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 15. 4. Καὶ ὅτι ἐτάφη τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς.

[2] Rom. 1. 4. Τοῦ ὁρισθέντ⊙ υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν.

[3] Math. 4. 11. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. [13. 14. 24. 31.] Heb. 1. 6, 7. Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ, &c.

[4] 1 Tim. 6. 15. Ὁ μακάριος, καὶ μόνος δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων. Heb. 1. 8.

[5] Rom. 8. 34. Heb. 7. 25, 26. & 9. 24. 1 Tim. 2. 5. 1 Joh. 2. 1, 2.

[6] Heb. 9. 12. Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, &c.

Sectio vicesima quarta.

231 Ἔνοχ⊙, ε, Obnoxius, reus, qui tenetur quasi vinctus & obstrictus, ὑπόδικ⊙, ὑπαίτι⊙, ὑποκείμεν⊙. fit ab ἔνεχομαι Teneor, vinctus teneor, obnoxius sum; cum Dat. ut ἔνοχ⊙ ἔσομαι τῇ κρίσει obnoxius erit judicio.

Μόρσιμ⊙, ε, ὁ καὶ ἡ, Fatalis, mortalis, fato obnoxius, & τὸ μόρσιμον Fatum, necessitas: fit à μόρ⊙ Fatum, exitium, infortunium, mors, quod à μείρω Divido, partior.

233 Παλίμβι⊙ Redivivus: fit ex πάλιν Iterum, retro, rursum, & βί⊙ Vita.

Αἰὼν, ῶνος, ὁ, Æternum, æternitas, quasi ἀεὶ ὤν, inquit Aristot. hinc dicitur ἐξ αἰῶνος ab æterno, εἰς αἰῶνα In æternum, & ἐπ' αἰῶνος, pro eodem; Item ſeculum, i. e. ſpatium annorum ſeptuaginta; Item Vita, ut αἰῶνα διάγειν Vitam degere.

231 Αἰθαλόεις, όεσσα, όεν, Idem quod φλόγιος, & φλογόεις Flammeus, ardens, fervidus, ſplendidus, fulgidus, rutilis, ruber: fit à φλόξ, ογός, Flamma, ſup.

Κλέα dat. à Κλέος Gloria, celebritas, ſplendor, in plur. κλέα Celebria Geſta, res præclaræ geſtæ: fit à κλείω Celebro.

Διΐος, ία, ίον, Jovialis pro διίειος, per Contract. Jove progenitus, divinus, præſtantiſſimus, dius: fit à Ζεύς, Gen. Διός, Dat. Διΐ, Accuſ. Δία, Voc. Ζεῦ Jupiter, & apud Poetas pro Ζεύς dicitur Ζεύς, Διός, Διΐ, Δία. Dorice Ζάν, ανός, ανί, άνα. Dicitur Ζεύς, vel à verbo Ζῆν Vivere, quod omnia faciat ζῆν, i. e. vivere; vel quaſi Δεύς à δέω, i. e. rigo, vel à Δέος, i. e. formido; quia formidabilis eſt; vel à ζέω, i. e. Ferveo.

Φάλαγξ, αγγος, Phalanx, legio, acies, turma; item araneus: abhinc φαλαγγίτης Miles legionarius, φαλαγγηδὸν Turmatim.

236 Στρατὸς, ὸῦ, ὁ, Exercitus, copiæ militares, ſeu terreſtres, ſeu navales. ἐξάγειν στρατὸν Educere exercitum: abhinc στρατεία Expeditio, militia; unde ὁρμᾶν στρατείαν Expeditionem ſuſcipere. Propriè de expeditione pedeſtri dicitur.

237 Ὀλύμπιος, ία, ὸν, Cœleſtis, Olympium incolens: fit ab Ὄλυμπος Olympus Theſſaliæ, vel Macedoniæ mons altiſſimus, cujus vertex Cœlum attingere videtur, quaſi ὁλόλαμπος, quod ibi lucidus ſemper ſit æther, nulliſq; unquam nubibus obfuſcetur, aut παρὰ τὸ ἰλλύειν τοὺς ὄπας, quod ibi præ frigore oculi perdantur: hinc pro cœlo Poetæ uſurpant, quâ in ſignificatione dictum volunt ὀλύμπιον quaſi ὁλόλαμπεσν, quod totum Cœlum ſtellis fulgeat.

Δῶμα, ατος, τὸ, Domus, pro quo per Apocopen metri gratiâ dicitur δῶ: factum eſt ex δόμημα, exempto μ & η, cum ο per Craſin concreto: fit à δέμω Struo, ædifico, inuſitatum, eſt præter-præteritum perfectum, & aor. 1. vox autem media, activam habens ſignificationem, uſitata eſt.

Ναίων Habitans, Part. præſ. τῦ ναίω Habito, incolo, Poeticum eſt, & uſurpatur cum Præpoſitione, ut ναίων κατὰ πτόλιν, & ſine præp. ut hic; fit ſecundum Euſtath. à verbo νᾶω, νήσω, quod eſt σωρεύω Glomero, acervo, cumulo. Ναίων planè Hebræa vox נוה Habitare, mirâ affinitate Vau & Jod, unde etiam Naioth.

240 Σβέσσε,

240 Σπεύδω, Verto, verso, flecto, torqueo, laxo, ango, cogito, καθ' ἑμαυτὸν ἕτερον Mecum ipse animo versabam; Item versuto ago, Idem quod κλίπτω: abhinc σπουδὴ Versio.

Quæ bona *Regalis* nobis demittit ab arce?
Manu *tuetur* subditos, hostes fugat.
Ergo inconspicuus sublimi in sede manebit?
Dum reddat illum pristinis *nubes* locis.
245 Cur igitur CHRISTUS *telluris* regna revisit?
Ut *mortuis* jus dicat & *viventibus*.
Spiritus ille quis est quem tertia sancta notat vox?
Vis unica atq; unanima Patris & Filii.
Virgineone prior fuit ista potentia partu?
250 *Vatum* entheata quippe movit pectora.

Ἐκ θεόνυ ὑμνῳδὸν τίνα δῶρα χεὶ βασιλῆς ὧς;
[1] Χερσὶν ἀμυνει λαὸν, [2] ἐχθρὸς δάμνα δ'.
Τοὔνεκ' ἀοπτ© ἐν ὑψίδροις μενεῖ ἀστεροπὴ πάλε;
[3] Ἕως ἂ παλαιοῖς χωρίοις δύσῃ νεφ©.
245 Τίπτε πάλιν χειρὸς χαίνης ὅπι πίσσυτα νοσεῖ;
[4] Εὖτ' ἂν κείνη ζόας τε χ' τεθνηκότας.
[5] Οἱ τό γ' τῆτο δήλει πείτον ἱερὸν ἄνομα Πνεῦμα;
[6] Ἰς ὀξὶ σύμφρων χ' μία Παῖδος χ' Κόρυ;
[7] Ἡ πάλε παρθενικῆ δύναμις φερτέρα τοκῆοῖο;
250 [6] Αὐτὴ προφητῶν εἰσέπνευσε κὰ φρένας.

Testimonia Sacra.

[1] Acts 9. 4, 5, & 13. 11. Psal. 21. 8, 9. Psal. 110. 1, 2, 5, 6. Apoc. 12. 5. & 17. 14.

[2] Acts 9. 17. Acts 23. 11. Acts 7. 55, 56.

[3] Acts 3. 21. Ὃν δεῖ δέχεσθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων. Acts 1. 11.

[4] Math. 25. 31. Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τ ἀνθρώπυ ἐν τῇ δόξῃ αὐτ, χ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτ. Acts 17. 31.

[5] Johan. 14. 16. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τ πατέρα, χ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν [17.] Τὸ πνεῦμα τ ἀληθείας. Johan. 15. 26.

Ὅταν

Ὅλως δ' ἔχθη ὁ παράκλητος ἐν ἐμοὶ πίστιν ὑμῖν, οὐδὲ τὸ πάθος ἀκριβῶς μυρίσεσθαι δεῖ ἡμᾶς.

[6] Heb. 3. 7. Διὸ καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. 1 Pet. 1. 10. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες. [11.] Ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. 2 Pet. 1. 21. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.

Sectio vicesima quinta.

241 Θρόνος, ου, ὁ, Thronus, sella, solium, sedes angusta; item dignitas ipsa illius qui est in tali sede; item θρόνος τοῦ Θεοῦ, i. e. Cœlum. Dicitur θρόνος, quasi θράνος, à θράω Sedeo, καθίζομαι, Verbum inusitatum, præter. aoristum. 1. med. ἐθρησάμην.

243 Ὑψίλοφος, ος, ὁ ἡ ἡ, Epithet. Loci sublimis, quasi dicas, Qui cristam, vel verticem, aut cacumen in alto habet: fit ab ὕψι altè, & λόφος Crista: In Jumentis dicitur Cervix: λόφοι etiam dicuntur Colles & Tumuli, qui & γήλοφοι seu χηλοφοι: Metaphoricè etiam sumitur, ut ῥήματα λόφους ἔχοντα, i. e. Verba elata, superba.

Τῆλε Procul, longè. Superlat. τήλιστα Maximè procul, longissime: abhinc τηλοῦ & τηλόθι, Idem: Interdum cum Gen. ut τηλόθι πάτρης Procul à patria. apud Hom.

244 Ἠώς & Poeticè ἕως, Idem quod ὡς, ex quo factum est per Att. Pleonasm. τοῦ ε, ut, dum, usq; interim, cum Gen. item sine casu; est & ἕως, ω, ἡ, Aurora, apud Oratores pro ἠώς, & contractè ὦς.

Χωρίον, ου, τὸ, Locus, locus munitus, regio, ager, campus, castellum: fit à χώρος Locus, τόπος Ager, spatium, διάστημα Tractus soli, ὠρισμένον χωρίον Prædium.

Νέφος, εος, τὸ, Nebula, Nubes; etiam dicitur de ingenti & confertâ multitudine: Metaphoricè etiam de Nube frontis, νέφος ὀφρύων. Sunt qui derivari dicunt ex νε, particula privativa, & φάος Lux; est enim constipatior aëris pars quâ lux partim obscuratur. Eustath. à νίφειν derivari scribit, significante βρέχειν Ningo, madefacio, irrigo, pluo,

245 Ne-

245 Νοσία, ἧσυ, Redeo, eo, tendo, πάρειμι, ἄφίημι, ἐπιστρέφω, ἀναχωρίζομαι: Item proficiſcor, ſicut & νέομαι, & νίσσομαι, unde hoc derivarunt quidam: abhinc νόστος Reditus; Item Dulcedo, ſuavitas; νόστιμος Rediturus, aut qui redire poteſt; item ſuavis, dulcis.

246 Ἔως pro οὗτος, aliquando eſt Adverbium temporis, & ſignificat ὅτε καὶ ὁπηνίκα Quando, quum: Interdum eſt Adverbium ſimilitudinis, cui reſpondet ἄρ, ἄρα· pro eodem dicunt Poetæ ἦος, & Poetica & Ionica Dialyſi ἠύτε, ut, ſicut, velut, ὡς, ὥσπερ, καθάπερ.

248 Ἶς, ἰνὸς, ἡ, Fibra; item ἶς Robur, vires, apud Poetas, quoniam virium corporis pars bona conſiſtit in fibris, ſeu iis partibus quæ fibras multas habent & nervoſæ ſunt: abhinc Ἶνις exponitur νέος υἱὸς & βρέφος Infans, hinc originem traxiſſe putatur, quia filii ſunt vis, roburq; parentum.

250 Προφήτης Propheta, qui futura prædicit, divinus, antiſtes, interpres, vates; pro Poeta etiam accipitur: olim dicebatur ὁ βλέπων, qui jam προφήτης, Cap. 9. Lib. 1. Reg. fit à πρὸ, & φημὶ Dico: abhinc προφητεύω Futura prædico, vaticinor, præſagio.

Præcipuum CHRISTUS *biſſex* quid ſpondet amicis?
Majora dona, júſq; donandi *alteros*.
Qui *radii* ex iſto fluxerunt igne micantes?
Medicina, linguæ, orâcla, furiarum fuga.
Quid ſanctum nunc *flamen* agit ceſſantibus ipſis?
Adhuc *docet*, nos & *juvat* ſolatio.
Nonne ſatis verum nobis ſacra pagina monſtrat?
Torpet *papyrus* deſtituta Spiritu.
Non opis eſt *noſtræ* documentis credere Chriſti?
Sine ejus aurâ nemo eum *dominum* vocat.

Ἔξοχα δὴ Χριστὸς τίνα δώσειν πᾶσι φίλοισιν;
Μείζω χαρίσματα καὶ δυώδεκα δῶμεν ἄλλοις πέμπειν.
Πυρσοὶ ἀπορρῶγες τίνες ἔκρεον αὖθαί;
Θεραπεῖαι, γλῶσσαι, δέσφατα, φυσὴ δαιμόνων.
Κεῖνον παυσάμενον, ἀλλὰ σύνα μιμνέσκει Πνοιή;
Ἡμᾶς διδάσκει κἄπι, κἄπι παρακλεῖ.

H

Ἢ γίγνεσθον ἐν ἀρχῇ ῥᾴβδος ἐπὶ δικαιοσύνης;
[6] Ἀρξεῖ τὸ γράμμα πνεύματος πιπτόμενον.
Ἢ ἐκ πηγῆς δυνάμεθα πίνειν δύσμορον χεῖρα;
[7] Οὐκ ἂν κελεύσης Κύριον Πνοιᾶς ἄτερ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Johan. 14. 12. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει.
[2] Act. 8. 17. Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον.
[3] Math. 16. 17. Σημεῖα δὲ τούτοις τοῖς πιστεύσασι παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς.
[4] [5] Johan. 15. 26. Ὁ δὲ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.
[6] Johan. 6. 63. Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, &c. 2 Cor. 3. 6 Οὐ γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.
[7] 1 Cor. 12. 3. Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Sectio viceſima ſexta.

251 Δώδεκα Duodecim, quaſi δυώδεκα: fit à δύω Duo, Poeticè δύω & δέκα Decem; quod fit à δέχομαι Accipio, quod Denarius capit omnes numeros: Idem valet δυωκαίδεκα.

Νεύσει Promiſit, Ionicè pro ἔνευσε, 3. ſing. aor. 1. Indic. act. τὸ νεύω, νεύσω Innuo, annuo, promitto, inclino, in qua ſignificatione uſitatius eſt. Dicitur etiam de iis qui præ pudore aut mœrore oculos in terram demittunt: abhinc νεῦμα & νεῦσις Nutus.

252 Μείζω Majora. Accuſ. plur. neut. Gen. μείζονα, μείζοα, μείζω, à μείζων, μείζων, ὁ καὶ ἡ καὶ τὸ μεῖζον Major & majus, compar. à poſitivo μέγας Magnus, μεῖζον πολλῷ τοῦ μέζω, Elegantèr dictum pro πολλῷ μεῖζον ἐστι Multo majus eſt. Nomina enim exceſſus ponuntur in Dativo. Sup. μέγιστον.

Χάρισμα, ατος, τὸ, Donum, quod aliquis gratificando dominit: fit à χαρίζεσθαι, ι perf. præt. τῆ χαρίζομαι, ἴσομαι, κεχάρισμαι Gratificor, rem gratam facio, obsequium aliquod præsto, dono, largior: fit à χάρις, ιτος Gratia. sup.

253 Πυρσὸς, οῦ, ὁ, Fax. Dicitur & in plur. πυρσοὶ Faces, ignes; abhinc πυρσόω Facem accensam extollo, vel præfero: ut à πῦρ, πυρὸς, τὸ, Ignis; etiam Febris, quod à πυρέω, inusitato, uro, vel πυρθῶ Incendo. Gr. Gr. Rud. pag. 18.

Ἀποῤῥωξ, ῶγος, ὁ ϗ ἡ, significat & substantivè Stilla, stiria, fluxus, fragmentum, propago; & adjectivè Deductus, originem habens, profectus, derivatus, eruptus. Quidam hoc ab ἀπορρήσσω, vel ἀπορρήγνυμι deducunt abrumpo, disrumpo, frango. Alii ab ἀποῤῥέω Effluo, defluo, emano.

Αὐγὴ, ῆς, ἡ, Splendor, αὐγὴ ἡλίου Splendor Solis; etiam Dies; item αὐγαὶ in plur. Oculi. Sunt qui deducunt ab ἄγω duco, utpote δι' ἧς ἀγόμεθα Per quem ducimur. Alii verò deducunt ab αὔω Splendeo; abhinc αὐγήεις Splendidus, λαμπρύνω Illustro, illumino.

254 Θεραπεία, ας, ἡ, Famulatus, ministerium, cultus, observantia; etiam Remedium, sanatio, medela, ut hic: fit à θεραπεύω Curo, i. e. Remedia morbo adhibeo, sano, medeor, Thema est θεράπων. sup.

Φυγὴ, ῆς, ἡ, Fuga; fit à verbo φεύγω Fugio: etiam Reus sum: inde & ὁ φεύγων Reus, unde ἐπεξιέναι & ἐπεξέρχεσθαι τῷ φεύγοντι est reum peragere, i. e. eum non ante dimittere, quam damnatus fuerit: ἀποφεύγειν autem est ἀπολύεσθαι Absolvi.

Δαίμων, ονος, ὁ ϗ ἡ, Deus, Genius, Lar, sapiens, quasi δαήμων, i. e. Sciens; Dæmonibus enim antiquitas humanarum artium inventionem tribuebat: fit à δαίω Scio.

255 Κείνων παυομένων Cessantibus ipsis, pro ἐκείνων παυομένων, Gen. plur. (absolutè posit. pro quo Atticè Acc. usurpatur. Gr. Gr. Rud. pag. 158.) Particip. præs. pass. τῆ παύω finem impono, cessare facio, & neutraliter Cesso, desino, & παύομαι, Idem.

Μέμβλεο, per Syncopen & Pleonasmum τῆ β, pro μεμέλησο, plusquamp. à μέλομαι Curo. sup. Μέμβλεο, Præt. Imp. 3. sing. à Μέμβλομαι, quod ut μέμβλω Verbum est Poeticum à μέλω in Præt. med. μέμολα, inde per Syncopen τῆ ο, & Epenthesin τῆ β formatur Verbum Μέμβλω.

Κἤπι, pro ϗ ἔπι, Ionicè.

257 Ῥήσσα, ας, ἡ, Conventio, ὁμιλία Pactum, commenta-

rius,

cius, passio, Quodlam etiam dicendi licentia, decretum scriptura, σύγγραμμα fit ex γράω, i. e. dico, loquor. sup.

Θεσπιῳδία, ας, ἡ, Fatidica, vaticina, divino ore loquens: fit ex θεσπις Divinus, vates, & ἐπω Dico, loquor.

258 Ἀργεῖ Otiosus est, 3. sing. præs. Indic. τὸ ἀργέω, ήσω, Cesso, ab omni opere desisto, otiosus sum: fit ab ἀργὸς, ab opere immunis, otiosus, ignavus, segnis, quod factum est per Crasin ab ἀεργὸς, idem; hoc autem ab α privante & ἔργον Opus.

Τηλώμενος Privatus, præs. part. pass. τὸ τηλάω, ήσω, Privo, στείρω, etiam quæro, tento, & in passiv. τηλῶμαι Privor, careo. Construitur cum Gen. Verba enim privandi Genitivum postulant. Gr. Gr. Rud. pag. 144. Abhinc τήτη Privatio, inopia.

259 Δόγμα, ατος, τὸ, Placitum, decretum, dogma, sententia, dictum, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν, quod opinari significat. Paulus Apostolus ferè in malam partem δόγμα accipit, pro legibus quæ non Dei, sed hominum arbitrio præscribuntur.

260 Κύειος Dominus, qui aliquem habet in potestate, ut Tutores, & Curatores, qui κύειοι dicebantur; Item Authenticus, authoritate & potestate præditus. Plerunq; Genitivum habet affixum, ut πόλεων τε τόπων κύριος· fit à κύρος Authoritas, principatus, potestas, arbitrium; ἀξίωμα, βεβαίωσις Dominium: abhinc κυρίως cum potestate. Item propriè.

An non ingenii sibi sufficit ipsa facultas?
Superna non admittit *huic* vitæ studens.
Spiritus ergo suo perfundit lumine mentem?
Sanè, & refingit insuper præcordia.
265 Ecquid opem pietas jam non incredula poscit?
Et *velle* & *agere* donat adjutor Deus.
Humani prosúntne, Dei post cœpta, labores?
Ita est: *requirens* repetit, *orans* accipit.
Quid fiet si dura animum certamina vexent?
270 Vigili & *precanti* dat Deus victoriam.

ᵛΗ οὐκ ἀλις ἐς τέρσον πόλεϊ φύσις αὐτοδίδακτος;
260 ᵛ*Ἀσκητὸς ὅτι πρὸ ἄνω τὰ τῶν φρενῶν.
Τέκνα Πνεῦμ' ἀκτῖσι διαυγάζει φρένα λαμπρῆς;
Ναί. ᵛ καὶ παλάσσει καρδίαν μυχαλάτην.

265 ᵛΗ

265 [7]Ἡ χαίρουσι θεῶν νῦν ἐκλέπτ' ἐόντες ἀπῆροι;
[8]Δίδωσι περᾶσαι καὶ θέλειν παρὼν θεός.
Ἢ πόνοι ἀνθρώπων τὸ θεῶν μὴ δῶρον ὀνᾶσι;
Οὕτως [9]ἐρέινων εὗρεν, αἰτῶν ἔλαβε.
Ποῖ βέπομεν χαλεποῖς ὅτε θυμὸς ἀπύζετ' ἀέθλοις;
270 [10]Ἀρῶ μόνος νήφων τ' ἀρισεῖ ἂν λάβοι.

Testimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 2. 14. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος ὁ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ.
[2] Joh. 3. 5. Ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ. 1 Joh. 3. 9.
[3] Phil. 2. 13. Ὁ θεός γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.
[4] Math. 7. 7. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. Ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν.
[5] Math. 26. 11. Luc. 21. 36. Col. 4. 2. 1 Pet. 5. 8.

Sectio vicesima septima.

261 Ἀυτοδίδακτος Qui suâ ipsius industriâ rem aliquam didicit; quasi à seipso doctus. A Budæo exponitur suâpte naturâ aliquid faciens: abhinc αὐτοδιδάκτως sua sponte, naturæ instinctu, ab αὐτὸς ipse, & διδακτὸς doctus. Thema est διδάσκω Doceo.

262 Ἄδεκτος, ος, ον, exponitur Non acceptus, aut receptus, seu admissus; Item activè, qui non accepit, expers, exors, ab α privante, & δέχομαι Capio, accipio.

Ἄνω Supra, superius, sursum; cui opponitur κάτω; interdum in eadem sententia copulantur, ut ἄνω καὶ κάτω πλανᾶσθαι Sursum deorsum vagor; significat tam in loco, quam ad locum, & jungitur cum articulo, ut ὁ ἄνω, vel ἡ ἄνω superior, & τὸ ἄνω superius, & τὰ ἄνω superiora, ut hic: fit à præpositione ἀνὰ, ut & κάτω à κατὰ.

Νῦν Nunc, in præsens, hoc tempore; Interdum præfixum habet articulum, ut ἄνω ut hic, τὰ νῦν, vel τανῦν præsentia.

263 Ἀκτὴν,

263 Ἀκτὶν, ῖνος, ἡ, pro quo etiam dicitur ἀκτὶς Radius Solis: capitur etiam pro radio fulminis: abhinc ἀκτινωτὸς Radiatus. Derivatur ab ἄγω significante fero, quia Radii Solis omnia permeant, & quacunq; feruntur, vel ab ἀίσσω Salio, quia salit cum impetu radius. In Dativo ponitur, quia Instrumentum significat; Dativi enim casus est Causa & Instrumentum. Gr. Gr. Rud. pag. 157.

264 Μυχαίτατος & μυχοίτατος pro μυχάτατος Intimus, penitissimus, intus semotus, ἐσώτατος, ἐνδότατος, ἐνδόμυχος, Intus latens. Superlat. grad. à μυχὸς Recessus, Locus abditus, Penetrale, quod fit ex νυχὸς pro νυκτὸς, Gen. verbi νὺξ Nox, verso ν in μ, ut sit ὁ ἐνδότατος καὶ σκοτεινὸς τόπος Locus intimus & tenebrosus, vel ex μύω Claudo, quasi locus clausus & occultus.

265 Χατέω, ήσω, ηκα, Egeo, indigeo, opus habeo, ut πάντα δὴ Θεῶν χατέομ' ἀνθρώποι Omnes divino auxilio indigent, Poeticum est; cum Gen. jungitur, ut & omnia copiæ & inopiæ verba. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 143. ubi pro regendi (levis ut Typographi lapsus) lege Egendi, ut patet exemplo.

Οὐκέτ' pro οὐκέτι, Idem quod divisim οὐκ ἔτ, & junctim οὐκέτι Non amplius, non jam, ex οὐκ & ἔτ Amplius, adhuc, præterea: abhinc κἄτι, Attica Synalœpha pro κὴ ἔτι & amplius.

266 Παρῶν, όντος Præsens, qui interest vel interfuit, adveniens, part. præs. τῦ πάρειμι Adsum, ἐγγύς εἰμι Insto, offeror, assisto, intersum, ex παρὰ Ad, & εἰμὶ Sum.

268 Ἐρευνῶν Inquirens, Part. præs. act. τῦ ἐρευνάω, ῶ, Indago, Vestigo, scrutor, perscrutor, inquiro. ζητῶ fit ab ἐρέω, ex quo primum fit ἐρεύω, per Epenthesin τῦ υ (ut ex χέω fit χεύω) deinde per Epenthesin τῦ ν, fit ἐρευνῶ; ut ex ἴω, ἰχῶ, & οἰχῶ ex οἴχω: abhinc ἐρευνητὴς, & ἐρευνήτης Scrutator, indagator.

Εὑρεῖν Invenit. 3. sing. aor. 2. Indic. act. τῦ εὑρίσκω, ἑυρήσω, εὗρηκα, tanquam ab εὑρέω, ῶ. Propriè significat Invenire investigando & quærendo; Item casu reperire à canibus sumptum, qui εὑρευτὴς dicuntur, quod olfactu investigent & inveniant: abhinc εὕρημα Inventum, εὕρησις Inventio, quæ fiunt à præt. pas. in quo & aor. ε non mutatur, ratione augmenti, quia ε est dipthongus immutabilis, sed Atticè mutatur in ευ.

Αἰτῶν Petens, Partic. præs. τῦ αἰτέω, αἰτήσω, ἤτηκα, αι enim Dipthongus est mutabilis, & in augmento mutatur in η. Significat Peto, postulo, posco: cum duplici Accus.

ut

ut αἰτεῖν παρὰ Θεοῦ τι ἀγαθά. A Deo bona petere: Dicitur etiam αἰτῶ τοῦτο σὲ Peto hoc abs te: abhinc αἴτημα & αἴτησις Petitio.

Ἔλαβε Accepit, poeticè pro ἔλαβε, 3. sing. aor. 2. Indic. act. τὸ λαμβάνω Capio, accipio sup.

269 Χαλεπὸς, ὴ, ὸν, Difficilis, pernitiosus, noxius, gravis, sævus, arduus, iracundus, asper, durus, qui magno labore fit. χαλεπὴ, scil. ὁδὸς Via quæ cum labore transitur. Comp. χαλεπώτερος, sup. χαλεπώτατος & Molestissimus (ubi finale ο mutatur in ω, ob penultimam brevem ε) fit à χαλέπτω Damno afficio, infesto, quod secundum Martinium fit à χολὴ Bilis.

Ἀπύζετ' pro ἀπύζετο Perturbatur. 3. sing. præs. Indic. pas. τὸ ἀπύζω Turbo, terreo, metu percello, obstupefacio; ἀπύζομαι Perturbor, terreor; Item metuo, horreo, ab ἄπη Damnum.

Ἄεθλον, ου, ὁ, ἆθλος, ἀγὼν Certamen, labor, ludi, opus. Eustathius ait ἀέθλους appellari, quasi οὓς τις ἂν τὶς ἐθέλοι Quos quis nolit, ut fit ex α privativ. & verbo ἐθέλω Volo, ἄεθλον, in neut. genere pro præmio certaminis accipitur, & derivatur ex α epitatico, & ἐθέλειν, ut sit quasi quod quis valde velit aut cupiat, τὸ πανυ ἐθελητὸν; item ex τλῶ tolero, factum est τλὸν, & α præfixo, ἄτλον, & mutato τ in θ. ἄθλον.

270 Ἀρώμενός Precans, vota faciens, Part. præs. τὸ ἀράομαι, ῶμαι Precor, imprecor; ἀραὶ, ἀραὶς Imprecari diras: fit ab ἀρὴ Preces, vel supplices preces, imprecatio, Diræ; Item noxa, damnum, Verum potius ab אָרַר Maledixit.

Νήφων Vigilans, part. præs. à νήφω Sobrius sum (cui opponitur μεθύω Ebrius sum) etiam dicitur de eo qui vigilans est & providus, ac se cautè gerit: abhinc νῆψις Sobrietas, νηφάλιος Sobrius.

Ἀειστεῖ, pro ἀειστεῖα, Plur. ab ἀειστεῖον Præmium fortitudinis, præmium quod datur fortitudinis ergò; item pro alio etiam præmio accipitur: fit ab ἀειστεία Fortitudo, serenitas, quod ab ἀειστάω fortissimè me gero: hoc vero ab Ἄρης, εος, ὁ, Mars, prælium, vulnus, plaga, cædes quæ fit vulnerando.

Spiritus ille animis quæ dat solatia nostris?
Deum esse nobis velle perpetuò *patrem*.

Ast

Ubi repperies hanc Sancti Numinis auram?
Cœtu in piorum cujus ipsa est vinculum.
Ille Dei populus quâ se regione coërcet?
Cuncta implet orbis spatia quâ CHRISTUS sonat.
Nonne Deus *Solymos* proprio sibi fœdere junxit?
Olim: sed ista *sepsa* CHRISTUS diruit.
An non lex igitur *Mosi* quæ tradita durat?
Prior a scita fœdus antiquat *novum*.

Πνεῦμα τὸ δ' ἡμετέρης τίνα φάρμακα φρεσὶν ὀπάζει;
[1] Πατέρα γενέδλ δι' ἃ τέλυς ἡμῖν Θεόν.
Πῆ δ' ἅγιον τόδε Πνεῦμά πε εὖ διζήμενος εὕροι;
[2] Ἐν ἐυσεβέων, ἧς δεσμός ἐς', ἐκκλησία.
Θεσπέσιος δ' ἔτος ναίει τίνα γαῖαν ὅμιλος;
[3] Οἰκυμένης μὲν πάντο' ἢ Χριςὸς κλύει.
Οὐχὶ Θεὸς Σολύμοις ἰδίης ἐξείλετο σπονδῆς;
Πάλαι [4] τὸ δ' ἐξέπροσε Χριςὸς τοιχίον.
Ἦ ἐκ ἄρα Μωσῆος νῦν ἱερὰ τάγματα μίμνει;
[5] Σπονδὰς παλαιὰς καινὰ ἀκυρεῖ ξύμβολα.

Testimonia Sacra.

[1] Rom. 8. 15, 16. Ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ᾧ κράζομεν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ [16] Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ.

[2] Eph. 4. 3. Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

[3] Math. 8. 11. Πολλοὶ ἀπ' ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Joh. 10. 16. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσονται μία ποίμνη εἷς ποιμήν. Gal. 4. 27.

[4] Eph. 2. 14. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας.

[5] Gal. 4. 9. Πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ὅτι τὰ ἀσθενῆ, καὶ πτωχὰ στοιχεῖα. Heb. 8. 13. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην.

Sectio

Sectio viceſima octava.

271 Φάρμακον, ου, τὸ, Medicamentum, venenum, vox eſt ambigua & anceps; Interdum enim in bonam partem pro medicamento ſalutari; interdum in malam, pro medicina lethali, ſeu vulgò dicto veneno: Quando medicinam ſignificat, dicitur quaſi φέρων ἄκος Remedium afferens; quando venenum, quaſi φέρων ἄχος Dolorem ferens; hinc φαρμακόεις Medicamentarius.

Ὀπάζῃ, Dat, præbet. 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ ὀπάζω Do, præbeo, παρέχω, δίδωμι, aliquando διώκω Perſequor, inſequor; Interdum pro καταφέρεσθαι Deorſum ferri: fit ab ἕπω, ſeu potius ἕπομαι Sequor, ſeu ἕπω Adminiſtro.

273 Διζήμενος Perquirens. Part. præſ. à δίζημαι vel δίζομαι Idem quod activ. δίζω Quæro, ζητέω Indago, perſcrutor, ſector, exquiro, poſco: hinc διζήμων, ὁ ἡ, Quæſitor, veſtigator, ἀναποδίζω Diligenter perpendo.

275 Ὁμιλος Cœtus, multitudo, turma, turba; ſæpe dicitur de multitudine militum, ſeu agmine aut turma: fit, quando de cœtu intelligitur, ἅθροισμὸς εἰλεῖσθαι, i. e. Simul congregari; quando de multitudine militum, ἅθροισμὸς τὰς ἴλας βάλλειν, A turmis jungendis: abhinc ὁμιλία Ipſa actio verſandi in cœtu hominum, converſatio, conſuetudo, congreſſus, commercium, & peculiariùs Colloquium, confabulatio, conſuetudo quæ eſt per Colloquium, neq; id ſolum, ſed ea etiam conſuetudo quæ eſt Præceptori cum Diſcipulo in eo docendo, atq; adeo, ipſa docendi actio, ac proinde per ſimilitudinem concio ſeu oratio quæ à Verbi Divini Miniſtro habetur ad populum, docendi illius gratiâ, δημηγορεία.

276 Οἰκουμένη, ης, ἡ, Orbis Terrarum, orbis habitatus, terra habitabilis, loca culta; hic intelligitur γῆ: fit ab οἰκέομαι Habitor, inhabitor, incolor, quod ab οἶκος Domus: abhinc οἰκουμενικὸς, Ad Orbem terrarum pertinens, ut οἰκουμενικὴ σύνοδος Conſilium in quod totus terrarum orbis coit.

Πάντοθ', pro πάντοθε, vel πάντοθεν ubiq; undiq; undiquaq;: fit ex πᾶς, πᾶσα, πᾶν Omnis.

277 Σόλυμοι Solymi, Gens Judæorum, qui ſic denominantur à Σόλυμα Salem, vel Jeruſalem, Gentis hujus Metropolis e

 ſit

fit ab Heb. שָׁלֵם Salem, Pſal. 76. 2. Dicitur etiam Hebraicè יְרוּשָׁלַם Jeruſalem, à יִרְאֶה Videbit, & שָׁלוֹם Pax, vel שָׁלַם perfecit, quaſi viſio pacis, vel perfecta; etiam in forma Duali יְרוּשָׁלַיִם ob duas Urbis partes, ſcil. שָׁלֵם in monte Sion ſita, & יִרְאֶה Montem Moria qui poſtea Sioni junctus & incluſus.

Ἐξείλεσο Exemit, aor. 2. Indic. med. Verbi ἐξαιρέω Educo, eximio, eruo, extraho, aufero, ab ἐξ & αἱρέω, ῶσω (aor. 2. εἷλον, fut. 2. ἑλῶ ab inuſitato ἕλω, quæ tamen tempora magis recepta ſunt quam quæ ab αἱρῶ deducuntur) Capio, prehendo, corripio, invado, occupo, deturbo, everto, expugno.

278 Ἐξέπερσε Vaſtavit, diruit, 3 ſing. aor. prim. act. τῶ ἐκπέρθω, ἐρσω, Everto, expugno, deſtruo, depopulor, diripio, devaſto, ab ἐκ & πέρθω Vaſto, perdo, quod fit ex πορθέω, facta Metatheſi, & βοπῆ literarum; ſolent enim incendi urbes ab hoſtibus quæ vaſtantur & evertuntur: abhinc πολίπορθος Urbium everſor & expugnator.

Τοιχίον, ὐ, τὸ, Parvus paries, parvus murus: fit à τοιχὸς Paries, murus, lateralis aut tranſverſus (ut τειχίον, à τεῖχος) Quidam & τεῖχος & τοῖχος à τεύχω Struo, deducunt; alii ex τεῖχος, τοῖχος derivant, ε in ο mutato, quum ſignificationem affinem inter ſe habeant: Rectiſſimè autem & τοῖχος & τεύχω à טוח oblinere, τεῖχος Paries, à מְשֶׁחָה Tectorium.

279 Μωσεὺς, ῆος, Moſes, Nomen proprium Ducis Iſraelitici populi: fit ex Heb. מֹשֶׁה Moſes, quòd à מָשָׁה Traxit, extraxit, quia ex aquis extractus fuit.

Τάγμα, ατος, τὸ Præceptum, mandatum; etiam Ordo, cohors, agmen, acies, turma, legio, λεγεὼν· fit à τάσσω Mando, ordino, conſtituo: hinc τάξις Ordo.

Παλαιὰς, παλαιὸς, ὰ, ὸν, Vetus, antiquus, à πάλαι antiquitùs, quod deſcendit planiſſimè à בָּלָה Inveteraſcere. Martin. hinc & πολιὸς Canus, à בָּלֶה Inveteraſcens.

280 Καινὴ pro καινὰ Nova, ſubaud. ξύμβολα, Plur. neut. à καινὸς Novus, recens (cui opponitur παλαιὸς Vetuſtus) νέος etiam Novus; ſed reſpondet Senio, & competit iis qui ſentiunt ætatem: abhinc καινῶς Novè, novo modo, καινόω Novo, vel renovo, innovo.

Ἀκω-

Ἀκυρῶ Abrogat. 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ ἀκυρόω Antiquo, detraho authoritatem & irritum facio, quod aliquando fuerit comprobatum abrogo, exauthoro, authoritate privo; fit ex ἀκυρὸς Abrogatus, irritus, antiquatus, obſoletus, quod ex ἀ priv. & κῦρος Authoritas, Poteſtas.

Ξύμβολον, ου, τὸ, Atticè pro σύμβολον Pactum, conventum, nota, ſignum, indicium, argumentum, conjectura, atq; id omne quod à ſociis in commune confertur, ſive ſunt pecuniæ, aut cibi ad veſcendum in convivio; ſive verba ad ſermocinandum; ſive nota quædam ſolis amicis communis, veluti ea quæ milites uſuntur in excubiis & vigiliis nocturnis, ut Inimicos à ſuis diſcernere poſſint. Chriſtiani in Eccleſiâ primitivâ Apoſtolorum ſymbolo, quaſi quâdam notâ, eos qui Chriſti fidem receperant, ab Idololatris & Infidelibus diſcernebant: fit à συμβάλλω Conjicio, confero.

Sabbata nunc, ubi nunc ſignum *genitale* remanſit?
His abdita *umbris* ipſa *res* nobis data eſt.
Sanctorum quæ ſunt hominum communia noſti?
Bona *hujus* ævi, ſed magis *cæleſtia*?
Hujus militiæ numeros quæ *teſſera* ſignat?
CHRISTI innocentis *corpus* & fuſus *cruor*.
Hiſne datur tanto poſt mortem tempore veſci?
Vini atq; *panis* ſcilicet ſub imagine.
Quid par *corpus* habent & *ſanguis* & *eſca merumque*?
Quòd iſta *corpus*, illa *mentem* nutriunt.

Σάββατα νῦν, τέλη αἱματόεντά ἑ πᾶ βεβάκασι;
[1] Δέδοϑ' τὸ σῶμα λανθάνον σκιῶν ὕπτ.
Ἡ ἴγνως ἀξενέως ἀγίων πὴν ἔασι τὰ κοινά;
[2] Τᾶ νῦν βίε, μᾶλλον ὃ χρήματα δατέρχ.
Τᾶ ὃ τί μὰ ξυίσημα σρατᾶ σφρηγίσατο τάξις;
[3] Χειρὶ ἀμέμπτε σῶμά θ' αἷμα τ' ἔκχυτον.
Ἡ δυνατὸν μὴ κὴ θανατον νῦν ἦν δὲ πάσαν;
[4] Οἶνε ὕπο κάρτε μυστικῶν ἐνθαλμάτων.
Σῶμα κὴ αἷμα, πόσις κὴ βρῶσις ἦ ἂν λόγον εἰσί;
[5] Τἀκεῖνα σῶμα, ταῦτα ἑ ψυχὰ βόσι.

Teſtimonia Sacra.

[1] Col. 2. 14, 16, 17. — Ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

[2] 2 Cor. 8. 13, 14. — Ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα, εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως γένηται ἰσότης.

[3] Math. 26. 26, 27. Λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. [27] Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου.

[4] 1 Cor. 11. 24, 25, &c.

[5] 1 Cor. 10. 16. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; τὸ ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι;

Sectio viceſima nona.

281 Σαββάτου, ου, τὸ, Sabbatum, requies. Hebræa vox eſt, qua ſignificatur Quies; nam eo die, nempe ſeptimo cujuſq; hebdomadæ, fas non erat quicquam agere. Plut. innuere videtur σάββατον dici à σαβάζειν Bacchari, quòd Judæi eo die ſe invicem ad largiùs bibendum ſoliti eſſent invitare: fit verò ab Heb. שַׁבָּת Ceſſatio, requies.

Αἱματόεντα Cruenta, num. plur. neut. Gen. ab αἱματόεις, εσσα, εν Cruentus, ſanguinolentus, αἱματηρός· fit ab αἷμα Sanguis, cruor, cædes, homicidium; Item Conſanguinitas; Item Genus, ſemen: fit ἀπὸ τοῦ αἴνυμι, fortaſſe propter colorem cujus ſanguis fomes eſt.

Βεβάασι, 3. plur. à βέβαα Ivi, perf. med. ut quidam volunt, ſed ut alii malunt, Ion. pro βέβηκα, detracto κ, & η in α mutato, à βαίνω Eo, incedo.

282 Λανθάνον Latens, ſcil. σῶμα, neut. part. præſ. τοῦ λανθάνω (fut. λήσω, à λήθω, unde formatur aor. 2. ἔλαθον) Lateo, ignotus ſum, cum Participio jungi ſolet, tuncq; Latinè per Ad-

Adverbium Clam explicatur; ut ἔλαθεν ἀποφυγὼν Clam aufugit; aliquando per Nomen, Imprudens, ut ἔλαθεν εἰς μέσους ἐμπεσὼν τοῦ πολεμίους Imprudens medios in hoſtes incidit Λήθω Dor. Λάθω, à לָאַט לָט לוּט Abſcondit.

283 Ἀληκέως, Ionicè pro ἀληκῶς Verè, certè, Adverb. ab ἀληκὴς Verus, certus: fit ab α priv. & λέω, i. e. Timeo, quaſi ἀλεὴς, & per Pleonaſmum τοῦ κ, ἀληκὴς, quoniam qui vera loquuntur non timent nec verentur reprehenſionem ſicut ii qui mentiuntur: vel à λέχω Curro, ut ſit ὁ μὴ ἐκλέχων τὴν ἀλήθειαν Qui veritatem non tranſgreditur. Iones in Adverbiis derivatis ab Adjectivis primæ Declinationis Contractorum ponunt ε ante ως.

285 Ξυώθημα. Att. pro ζώθημα Compoſitum, conſtitutum, ſignum, ex ζωτίθημι, quod ex σὺν & τίθημι Pono.

Σφρηίσατο Signavit. 3. ſing. aor. 1. Indic. med. Ionicè & Poeticè pro ἐσφραγίσατο, à σφραγίζω, ίσω, ισα Signo, ſigillo, inſignio, concludo, authoritate comprobo, obſigno, à σφραγὶς, ίδος, Signum, ſigillum, δακτύλιος Signatorum, annulus ſeu gemma. Σφραγὶς dictum videtur παρὰ τὸ φράσσω Munio, Pleonaſmo τοῦ σ, ut propriè ſit ſignum quo aliquid munimus & confirmamus, ſeu ſtabilimus; abhinc ζφραγιστὴς Sigillator.

286 Ἀμεμπὴς, ές, ὁ, Inculpatus, irreprehenſus, de quo nemo conqueri poteſt; etiam activè, non querulus, minimè querulabundus: abhinc ἀμέμπτως ſine crimine, inculpatè, ſine querelâ: fit ex α priv. & μεμπτὸς Accuſandus, qui reprehenſionem meretur; quod ex verbo μέμφομαι Conqueror, accuſo, indigno, objicio, vitio verto. Rectiùs autem à מוּם Macula, unde & Μῶμος Qui vitia perſcrutatur & inquirit maculas, & apertè ἀμύμων Immaculatus. Cum Dat. μέμφομαι σοι De te queror; etiam Vitupero, atq; tunc cum Gen. ut ὧν ἐθέλεις ἐμέμψαλο quos nullus vituperavit.

Ἐκχὺς Proſuſus, effuſus, ab ἐκχόω Effundo, ab ἐκ vel ἐξ, χόω Idem quod χέω Fundo, ſup.

287 Πάσασθαι Guſtaſſe, aor. 1. Infin. med. à πάω Guſto, veſcor, cum Gen. ut hic, πῆς ἢ πάσασθαι; Etiam poſſideo, paro, acquiro: abhinc ἀπασὶη Jejunè, ἀπασία Jejunium.

288 Οἶνος, ου, ὁ, Vinum, κρίθινος οἶνος Cereviſia, temetum, ex hordeo Zythum. Ariſtophanes vinum vocat Ἀφροδίτης γάλα Veneris lac, hoc verſu, ἡδὺς ἢ πίνειν οἶνος Ἀφροδίτης γάλα· fit, ut aliqui ab ὀνέω Juvo, ad quod Etymon inquit Scapula Athe-

næus scribit Homerum allusisse Il. ζ. ὀνήσεαι αἴκε πίηδε Juvamen senties si biberis; aut fit διὰ τὸ οἰήσεως τ', νῦν ἐκπεπλᾶν, Quod existimatione ac opinionum vanitate mentem impleat; vel ἀπὸ τ' οἴνης, quam Veteres Vitem appellabant. Verùm hæc sunt crepundia. Οἶνος non aliunde deducitur quam à יין Vinum. Abhinc οἰνοβαρὴς Vino gravis, ebrius, οἰνόω Inebrio, in vinum verto.

*Ἄρτος, ὁ, Panis. Videtur deduci ab ἄρω Apto, ut sit ἄρτος Cibus corpori congruus, vel ἀπὸ τὸ αὔξω τὸ κυφίζω τῷ δυνάμει.

Ἴνδαλμα, ατος, τὸ, Simulachrum, species, φάντασμα, ὁμοίωμα· fit ab ἰνδάλλομαι Videor, assimilor, imaginor (φαίνομαι, ὁμοιοῦμαι, φαντάζομαι.) Appareo in phantasia. quod ab εἰδάλλομαι, Idem; hoc verò ab εἶδω Video; etiam Scio, sup.

289 Πόσις, εως, ἡ, Potio, potus, hausstus, compotatio; at Πόσις, ιος, ὁ, Maritus; fit à πίνω, πώσω, πέπωκα, tanquam à πόω Bibo, poto, sorbillo, absorbeo, haurio: hinc πόσιμος Potabilis.

Βρῶσις, εως, ἡ, Cibus, esca, epulæ; Item ipsa comedendi actio, adesio, erosio, Idem quod βρῶμα, Edulium: fit à βρώσκω, vel βιβρώθω, seu βιβρώσκω, ώσω Comedo, depasco: fit à βόω Pasco, unde βόσκω; unde βρόσκω & βιβρόσκω· vel à βορὰ Cibus.

Et cur una CERES, cur *vinum* sumitur *unum*?
Ut sic patescat esse nos *concorpores*.
Estne Dei in populo *teneros* spectare *rudésque*?
Hos *ferre* oportet & docere *comiter*.
Quid si *res* nostras, si *famam* deniq; lædant?
Unum advoca *duósque*, *plures* posteá.
Quid si pertendant vel aperto crimine peccent?
Tunc segregentur à piorum cœtibus.
Semper an *absentes* divinâ à plebe manebunt?
Donec dolore crimen ostendant sibi.

---

*Ἄρτος πίπτε μοὶ εἷς, εἷς οἶνος πίπτε λάβοιμι·
Ξυνωμοσίαν πάσας εὖτ' ἂν ἡ σαφὴς.

Eiol

Εἰσὶ κὴ εἰν ἁγίοις ἰδιῶται τ' ἀδενέες πη;
[3] Εἰσ' ὃς διδάσκειν ἡμέρως χρὴ κὴ φέρειν.
Ἦν δ' ἡμέων βίον, ἣν δόξαν μινύθωσι, τί φρακτόν;
[3] Εἰς φρουραλείδω, κὴ δύ, εἶτα πλείονες.
Ἦν δ' ἔτι κὴ φανερῶς ἡμέας βλάπτωσι, τί λοιπόν;
[4] Τότ' ἐυσεβῶν ἐκκλησίας ἐκβλητέον.
Ἐς τέλος ἐξ ἱερῆ λαοῖο μιήσει βέβηλοι;
[5] Ἔς κεν σαφῶς ἀλγῶσι παρδεδρακότες.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 10. 17. Ὅτι εἷς ἄρτος ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

[2] Rom. 14. 1. Τὸν δὲ ἀδυνατοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. [15. 1.] Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, κὴ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

[3] Math. 18. 15, 16. Ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε κὴ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ κὴ αὐτοῦ μόνου. [16.] Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, πρόσλαβε μετά σου ἔτι ἕνα ἢ δύο.

[4] Math. 18. 17. Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ κὴ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς κὴ ὁ τελώνης.

[5] 1 Cor. 5. 5. Παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Sectio Triceſima.

292 Συσσωματοῦσθαι Coaleſcere, concorporari, Infin. Paſſiv. à Ξυσσωματόω, Atticè pro Συσσωματόω Concorporor, ex Σύσσωμος, Qui ejuſdem eſt corporis, concorpor, ex σὺν & σῶμα Corpus.

293 Ἰδιώτης, ου, ὁ, Privatus, privatam vitam degens, qui non fungitur Magiſtratu; cui opponitur ὁ πολιτευόμενος, à Demoſthene; ὁ ἄρχων ab Herodiano: Interdum ἰδιώτης Unus è vulgo, plebeius; ſic etiam dicitur, Qui rei alicujus eſt imperitus: fit ab ἴδιος Privatus. ἰδιώτης autèm quatenus priva-

tum significat, est is cui τὰ ἴδια curæ sunt, qui rem familiarem colit; non autem capessit τὰ κοινὰ, vel δημόσια rem publicam: quatenus verò τοῖς, πεπαιδευμένοις opponitur, ut 1 Cor. 14. 23. potest peculiariter notare eum qui tantùm τὴν ἰδίαν (i.e. γλῶσσαν, vel διάλεκτον) intelligit hominem duntaxat vernaculè scientem, ut disertè videatur opponi τοῖς πολυγλώσσοις.

Ἀδύνης Invalidus, imbecillis, defectus & fractus viribus; interdum cum accus. Synecdochy κῶς, ut ἀδύνης τοὺ πόδας, i. e. κατὰ πόδας· fit ex α priv. & δύνω Robur, vis, potentia, quòd à δύνω Valeo, possum.

294 Ἡμέρως Mansuetè, comitèr, Adverb. ab ἥμερος Mansuetus, cicur, mitis (cui opponitur ἄγριος) quod fit ab ἡμέρα Dies, quod ἡμέρα vel dies sit quippiam πρᾶϋ & εὐπροσώπον Mite & speciosum: hinc ἡμερότης Mansuetudo, placiditas.

295 Μινύθω Minuo, ἐλαττῶμαι, μειοῦμαι Absumo, deficio, tabesco: fit ex μινυὰς, ύος, Quod Eustath. Atticè dici vult pro μικρὸς Parvus: hinc μίνυνθα Paululum, ad paululum temporis, μινυνθάδιος Brevi tempore durans. apud Hom.

296 Πλείονες Plures, Plur. mas. Comp. τοῦ πολὺς, πλείων, πλεῖς ος.

298 Ἐκβλητέος Ejiciendus, rejiciendus, rejectandus, dignus qui rejiciatur: fit ab ἐκβάλλω Ejicio, rejicio, expello, excutio, partum ejicio, fœtum abigo aut expello, repudio, exeo, erumpo, ab ἐκ vel ἐξ & βάλλω Jacio.

299 Βέβηλος Profanus (contra ἱερὸς facer: fit à βηλὸς Limen, domus, quod à βαίνω derivatum putatur) significat etiam impurus, arcendus à sacris: hinc βεβηλόω Inquino, contamino, profano, violo.

Ἕς ἂν, Ἕστ Donec, conjungi Indicativo, rariùs Subjunctivo, rarissimè Infinito probant Rud. Gr. Gr. pag. 193.

Ἀλγέω, ήσω, Doleo, patior, laboro, molestè fero, crucior, mœstus sum, indoleo, offendor, molestia afficior, exacerbor, ægroto, dolore vexor; Item timeo: unde ὑπεραλγῶ supra modum timeo, ἄλγῶ τὴν κεφαλὴν Doleo caput. Cum Accus. ἀλγῶ τὸν δάκτυλον Doleo digitum: fit ab ἄλγος, εος, τὸ, Dolor, mœstitia, mœror, tristitia, molestia, quod ab ἀλέγω Curam gero, vel solicitus sum, ut vult Etym. Ἀλγῶ πεποιηκῶς Dolet me hoc feciſſe. Pro Infinitivo crebriùs usurpatur Participium consentiens plerunq; cum Nominativo Verbi præcedentis, potissimum post Verba sentiendi, &c. aliáq; affectionem significantia Gr. Gr. Rud. pag. 179, 180.

300 Παρ-

300 Παρδεδραχῶς Qui perperàm fecit, Part. perfect. Act. τῦ δράδρω Perperàm administro, ex παρὰ quæ in compositione significat perperam vel malignitatem, ut δρακέω perperam audio (i. e. parùm audiens sum dicto alicui) Gr. Gr. Rud. pag. 212. Poterat dici etiam παρδεβηκότες, vel παρπεπωκότες. Sic enim appellantur hominum in proximum delicta in Oratione Dominicâ. δράω Facio, perpetro, exequor, officium gero, transigo, famulor, fugio. Antiqui ponebant pro θύειν Sacrificare, cum duobus Accus. ut δρῶ σε ἀγαθὸν vel κακὸν Benefacio aut malefacio tibi; aut dicitur δρῶ σε εἰ ἢ κακῶς Bene aut malefacere tibi.

Judicii in partem num vis est hujus *utramque*?
Simul ipse *damnat*, simul & *absolvit Deus*.
Permissum quo more *novos* inscribere cives?
Tinctu sacrati laticis *ingressus* patet.
Cur igitur mersamus adhuc de matre *recentes*?
Ut consecrentur ritè *quamprimum* Deo.
Nonne *fidem* præmittit aquis divina papyrus?
Fides *parentum* & *vota* prosunt liberis.
Quæ bona signantur venerandi fluminis *undâ*?
Venia, ortus alter, vita de *tumulo* redux.

Ἦ ἢ ἀμφοτέρωσε δίκη κράτος ἔλλαχεν ἥδε;
[1] Θεὸς ξωπείργων ὅτι, Συλλύων δ' αἷμα.
Κάδδε χράφην νεαρὰς πίνα δὴ τρόπον ὅτι πολίτας;
[2] Θείοις λελοῦζ νάμασιν μόνη δύρα.
Τίφθ' ὕδας ἐξ χέομεν τοίνιν βρεφέεσι νεοσνοῖς;
[3] Ἀσυὰς ἵν' ὡς τάχιστα σήσωμεν Θεῷ.
Πίστιν ἄρ' ἐν βρεφέεσι περὶ ὕδατος ἢ Θεὸς αἰτεῖ;
[4] Πίστις τοκήων ἢ λιταὶ χρηστὰ τέκνοις.
Σφρηγίζῃ δ' ἡμῖν πίνα δῶρα σεβάσμιον ὕδωρ;
[5] Ἄφεσιν, [6] παλίμβιον βίον, [7] ἀνάστασιν.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 18. 18. Ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ

τῷ ἀρχαίῳ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

[2] Luc. 18. 15, 16. Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με. Act. 2. 39. 41. Act. 16. 15. 33. Gen. 17. 12.

[3] Idem.

[4] 1 Cor. 7. 14. Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρὶ, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτα ἦσαν· νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν.

[5] Act. 2. 38. Βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

[6] Rom. 6. 4. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

7 Rom. 6. 3, 4, 5.

Sectio tricesima prima.

301 Ἀμφοτέρωσε In utraque; partem, ad ambas partes, ultrò, citróq; fit ab ἀμφότερος Uterque; quod ab ἄμφω Ambo vel ambæ: hinc ἀμφοτέρως Utroq; modo, juxta utriusque rationem, utrinque, utraque ratione; ἀμφοτερόσε, Idem.

302 Ξυνείρξων δεῖ Coercens est, i. e. ξυνείρξει Coereet, Part. præs. act. τὸ ξυνείργω, Atticè pro ζυνείργω Concludo, cohibeo, coerceo, in custodia teneo, quod ex σὺν & εἴργω Arceo, prohibeo: εἴργω verò cum spiritu aspero, est Includo carcere, conjicio in carcerem, custodio, custodiæ trado, περικυκλόω Coerceo, claudó, detineo carcere: hinc εἱρκτὴ Carcer.

Συλλύων Simul solvens, Part. præs. act. τὸ συλλύω Simul solvo; accipitur pro διαλύω, i. e. Compono litem seu diffidium; etiam dirimo lites, pacifico, reconcilio; Item transfigo: abhinc σύλλυσις Compositio Litis vel Controversiæ, aut Dissidii. Componitur ex σὺν cum (ν verso in λ, ob sequens λ) & λύω Solvo, Xbero, ut συλλαμβάνω.

Κἀδδὲ χεάφειν. Tmesis, pro καὶ ἀχεάφειν.

304 Νᾶμα, ατος, τὸ, Fluentum, scaturigo, latex, omne id quod alicunde fluit; plerunq; tamen de aquæ scaturiginibus & laticibus dicitur: fit à νάω pro ῥέω Fluo, mano, scaturio: hinc

νᾶμα-

ναμελαῖον ὕδωρ Aqua quam Fluenta fundant, i. e. latices, & ſcaturigines; ſeu Rivuli.

Θύρα, ας, ἡ, Janua, Oſtium, portia; ſed ſæpius in plur. Θύραι Fores, etiam pro ipſa aula Regis; Metaphoricè etiam ſenſus appellari Θύρας tradit Euſt. quod qui per ſenſus, tanquam per Januas, ad Animum ingrediuntur ſenſibilia: fit, ut quidam, à θύω Irruo. Sed Θύρα Vox eſt manifeſtè Chaldaica, תְּרַע Janua, ab Heb. שָׁעַר hinc Θύραζε Foras, Θυρόω Januas claudo.

305 Νεογνὸς, & νεόγονος Recens à partu, recenti partu editus, recens natus, ex νέος Novus, & γόνος Proles, Fœtus, ſemen.

306 Τάχιστα, & ταχύτατα, Celerrimè, velociſſimè, ſuperlat. Adverb. ταχὺ velocitèr, properantèr, Compar. ταχύτερον. pro quo dicitur τάχιον· Item θᾶσσον & θᾶττον Celerius, velocius: fit à ταχὺς, εῖα, ὺ, Pernix, celer, velox, præceps, præ-properus, nimium feſtinans. Metaphoricè ſic dicitur qui Ingenio eſt celer, ſeu qui acri eſt Ingenio. Compar. ταχύτερος Pernicior, celerior, velocior, pro quo uſitatius eſt τάχιων· Item θάσσων & θάττων. Superl. ταχύτατος Celerrimus, velociſſimus, pro quo frequentius uſurpatur τάχιστος.

307 Βρέφος Infans, Fœtus recens editus; dicitur etiam de fœtu brevi edendo: factum eſt vel à βρέφος, mutato τ in β, vel ἀπὸ τὸ εἰς φῶς βεβηκέναι Quod in lucem editus ſit; vel ex φέρβος καὶ μετάθεσιν.

Dic, aqua cur *veniam* ſancit diffuſa per artus?
Maculas ut aufert *unda*, ſic *culpam* Deus.
Quæritur an *meritis* hæc indulgentia noſtris?
Dat hanc ſuâ *bonitate* permotus Pater.
Nemo igitur nobis peperit tam grandia dona?
Inſons *Ieſus* imputatio *ſanguine*.
Qui ſunt priſca Deus quorum peccata remittit?
Qui ſe reos *fatentur* & quos *pœnitet*.
Quem peccâſſe pudet veniæ ſibi conſcius ergò eſt?
Si pollicenti *credit* & *fidit* Deo.

Εἶπε, τί ξυγχωρῶ πρὸς σὲ ῥῆμα καθαίρειν;
Κηλῖδας ὕδωρ, αἰτίαν κλύζει Θεός.

Ἢ ταύτης χάριτος τετυχήκαμεν ἄξιοι ἡμεῖς;
[1] Αὐτὴν δίδωσιν αὐτοκίνητος Πατήρ.
Ἄξιος ἔστι ἐὰν ἡμῖν τόδε πρᾶγμα δῶρα;
[3] Χριστοῦ ἀμέμπτως θεσμοθετοῦντος πάθη.
Ἀλλὰ πῶς ποθ' ἕως ἂν συγγνώμης θεὸς ἥξει;
[4] Οἷ ὁμολογοῦσιν αἰτίαν, συγγνοὺς ἑαυτούς.
Συγγνώμην ξὺν ἢ οἵδεν ἁμαρτάδος ὃν λάβεν αἰδώς;
[5] Ἂν ἢ πεποιθὼς θαρσαλέως λόγοις θεοῦ.

Testimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 6. 11. 1 Joh. 1. 7. Eph. 5. 26. Ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι.
[2] Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι.
[3] Psal. 32. 2. Rom. 4. 8. 2 Cor. 5. 19.
[4] Prov. 28. 13. Psal. 32. 5. Εἶπα Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.
[5] Eph. 2. 8. Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, Joh. 12. 39, 40. Act. 13. 48.

Sectio tricesima secunda.

311 Συγγνώμη, ης, ἡ, Atticè pro συγγνώμη Ignoscentia, venia, συγγνώμην ἔχειν Veniam dare, pro eodem συγγνώμην δίδωμι· Interdum verò συγγνώμην ἔχειν, Passivè dicitur cui venia datur, qui veniam impetrat, συγγνώμης τυγχάνειν Veniam impetrare aut consequi. Exponitur etiam Indulgentia, concessio, permissio: Item subaudito vel addito ὄντι, frequens est pro veniâ dignus sum, vel dignum est, veniam meretur, venia tribuenda est: fit à συγγινώσκω Ignosco, veniam do vel tribuo, consentio; Item Conscius sum, ex σὺν & γινώσκω, Nosco, mutato ν in γ, ob sequens γ.

312 Κηλὶς, ῖδος, ἡ, Macula; Item Ulcus, cicatrix, nervus; Item Metaphoricῶς Probrum: hinc κηλιδόω Maculo, labe fœdo, κηλιδωτὸς Maculatus, labe fœdatus; cui opponitur ἀκηλιδωτὸς Immaculatus, cui macula aut labes aspersa non est.

313 Te-

313 Τετυχήκαμεν Sumus, 1 plur. Perf. indic. act. τῦ τυγχάνω Sum, nanciſcor, τεύξομαι, τετύχηκα, ſupra.

314 Αὐτοκίνητος Qui per ſe movetur, ſeu moveri poteſt, ſiâpte naturâ mobilis: hinc αὐτοκινησία Motus ultroneus, motus quo res aliqua ſponte ſua, & ſuopte impulſu movetur, aut moveri poteſt: fit ab αὐτὸς, & κινητὸς, Qui movetur, mobilis; hoc autem à κινέω Moveo, creo, agito, quatio, pello; Item Metaph. Moveo, permoveo, commoveo; Item Abrogo.

315 Ἤρυτο Conſecutus eſt, 3. ſing. Imperf. Indic. τῦ ἄρνυμαι Capio, conſequor, aſſequor, ſuſcipio, recipio, libero, commuto, vendico, redimo, opprimo, μισθὸν ἄρνυσθαι Mercedem capere, quod & uno verbo μισθαρνεῖν dicitur: Ἄρνυμι ab αἴρω Tollo.

316 Περσολογίζεται Imputat, 3. ſing. præſ. Indic. τῦ περσολογίζομαι Imputo, acceptum fero, adſcribo, ex περὶς & λογίζομαι Computo, ſupputo, rationem ineo, ſeu ſubduco, expenſam fero; hoc autem à λόγος Ratio.

Πάθη, vel Plur. eſt verbi πάθος, εος, τὸ, cum ſing. junctus, neut. enim plurale verbo gaudet ſingulari: aut Nom. ſing. eſt verbi πάθη Calamitas, cladis, cædes: πάθος autem eſt quod quis patitur, quod accidit cuipiam; etiam Paſſio, afflictio: Fiunt à verbo πάω, πήσομαι, & mutato η in ει, πείσομαι, præt. med. πέπονθα, Attic. pro πέπηθα Patior.

317 Ἦρεν Tollit, vel tulit, 3. ſing. aor. 1. Indic. act. τῦ αἴρω Tollo. ſup. Dicitur ἀφαιρῶ σε τῦτο. Αἶρειν ἀμαρτίαν eſt frequens in Sacris Literis phraſis, ut Heb. נָשׂוֹא פֶּשַׁע.

318 Ὁμολογῶσιν Confitentur. 3. plur. præſ. Indic. act. τῦ ὁμολογέω Confiteor, ſpondeo, roganti promitto, & author fio, aſſentior, Συγχωρῶ Sententiæ accedo, ὑπισχνέομαι Polliceor, aio, Ὑπιτίθεμαι, Συμβαίνω: hinc ἐξομολογέω Confiteor, ἐξομολόγησις Confeſſio: fit ex ὁμῦ & λέγω Dico.

Eſtne iterum *lapſis* veniæ ſpes ulla ſuperſtes?
Eſt, ſi patrati ſceleris ex animo *piget*.
Sed quid habet *lymphis* commune recentior *ortus*?
Ut merſus undis CHRISTIANUS interit.
Vivere at hunc ipſi tamen & *ſpirare* videmus?
Non ille *culpæ* vivit, aut etiam *ſibi*.
Quæ vita induitur meliori luce *renato*?
Ad ejus inſtar quem Deo propter placet.

Nil

Nil illi posthac supereſt *curæve metúſve?*
Manet usque *senſus* prælium & mentis *bonæ*,

Ἢ καὶ σφαλησομένοισι πάλιν περὶ ἐλπὶς ἂν εἴη;
[1] Εἴη, πισυνθεὶς φρενὸθεν ἂν λύπη λάβοι.
Ἡδὲ παλιντροπία καὶ ὕδασιν εἰπὲ τί κοινόν;
[2] Χειρῶν μαθητὰς, ὡς ἀποδρύχιος, δάνε.
Κεῖνον ὃ ζώοντα πτέοντά τ' ἀερκόμεθ' αὐτοί;
[3] Αὐτῷ τέθνηκεν αὐτὸς, ἠδ' ἀμαρτία.
Τίς ὃ βίος βάλετ' ἀμφὶ παλισσενέϊ ἤρωϊ;
[4] Σύμμορφος αὐτῷ, τῶ χάειν δίκαιος ἦ.
Ἔσιν ἔπειτ' ἀπάνευθε φόβε, ἀπάτερθε μεείμνης;
[5] Σαρκὸς τ' καὶ νῶ πόλεμος ἄσπονδος μένει.

Teſtimonia Sacra.

[1] Ezek. 18. 21, 22, 27. Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτε ὧν ἐποίησε καὶ φυλάξῃ πάσας τὰς ἐντολάς με, καὶ ποιήσῃ δικαιοσύνην, καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσεται, καὶ ὐ μὴ ἀποθάνῃ, &c.

[2] Rom. 6. 3, 4. Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χειςὸν Ἰησῦν εἰς τὸν θάναλον αὐτε ἐβαπτίσθημεν. [4.[Συνετάφημεν οὖν, &c.

[3] Rom. 6. 3, 4, 5, 6. & deinceps.

[4] Gal. 3. 27. Ὅσοι γὰρ εἰς Χειςὸν ἐβαπτίσθησε Χειςὸν ἐνεδύσασθε, Rom. 8. 29. Phil. 3. 10. Col. 3. 9, 10.

[5] Rom. 7. 23, &c. Gal. 5. 16, 17.

Sectio triceſima tertia.

321 Σφαλησόμενος Errens, peccans, part. præſ. τὸ σφάλλομαι Erro, fruſtror, fallor, ἀποτυγχάνω, ἀμαρτάνω Offendo, titubo, labor σφείρομαι Pecco, deficio, ſeu deficior, ſuccumbo, ſuperor, ejus contrarium eſt κατορθῶ: hinc σφάλμα Lapſus, caſus, error, peccatum, delictum, offenſa, cum Gen. jungitur, ut σφάλλομαι τέτε ab hoc deerro. Περὶ

Περὶ ἐλπὶς ἄν εἴη. Tmeſis eſt pro περιεῖη Superſit, ut ſupra in altero verſu præcedent. ξυγγνώμην ξωὶ ἢ οἴδην, (i. e.) Ἢ ξυγγνώμην δε, ξυγγνώμην.

322 Πεσὼν, ὁ ΓΟ, Qui cecidit, aor. 2. part. act. τὸ πίπτω Cado. πεσοῦμαι, πέπτωκα, aor. 2. ἔπεσον, ſup.

Φρενόθεν Ex mente, ex animo. Adverbia enim localia finita in θεν, ſeu θε, ſignificant de loco, ut οὐρανόθεν Ex cœlo, & hîc φρενόθεν Ex animo: fit ex φρὴν Mens, animus.

323 Παλιγγοκία Regeneratio; etiam mutua fœneratio, ſeu fœnoris dati repetitio: fit ex πάλιν Rurſum, & τίκτω Pario.

324 Μαθητὴς, οῦ, ὁ, Diſcipulus, φοιτητὴς, à μανθάνω, μαθήσομαι, μεμάθηκα, μεμάθημαι, σαι, ται, tanquam à μαθέω Diſco. Vide Gr. Gr. R. p. 100. Verbalia autem à prima & tertia perſona præteriti paſſivi formata acuuntur in ultima, ut λογισμὸς, γραμμὴ, ποιητὴς, δικαστὴς, θαυμαστὸς. Quæ tamen à prima perſona in α deſinunt, non acuuntur, ut ψήφισμα, γράμμα, βάπτισμα.

Ὑποβρύχιος, Idem quod βρύχιος, ſed uſitatius, Submerſus, ſubriguus, à verbo βρέχω Madefacio, intingo, macero, irrigo, bibo; Item pluo: hinc βρόχη Madefactio.

Θάνε Mortuus eſt, pro ἔθανε, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. τὸ θνήσκω Morior, θανοῦμαι, τέθνηκα, aor. 2. ἔθανον.

325 Δερκόμεθα Videmus, 1. plur. præſ. Indic. τὸ δέρκομαι, Video, cerno, aſpicio, ξω, χα, f. 2. δρακὼν, aor. 2. ἔδρακον, præt. med. δέδορκα, pro quo & δέδρορκα, per Metatheſin: hinc quidam per Antiphraſin ducunt Anglic. Dark.

327 Παλιγγενὴς, ὁ ἡ ἡ, Renaſcens: fit à παλιγγενεσία, quod ex πάλιν Rurſum, denuo, de integro, & γένεσις Origo, ortus, Genitura, nativitas, quaſi dicas Renaſcentia, ſecundus ortus, inſtauratio. Apud Theologos eo nomine intelligitur ſpiritualis renovatio, & quaſi Regeneratio & Baptiſmus, παλιγγενεσία, quaſi divinæ & priſtinæ originis noſtræ inſtauratio.

Ἥρωϊ Renato, Dat. ſing. τὸ ἥρως, ωος, ὁ, Heros, ſemideus, qui ex Deo & homine natus credebatur, aut qui reliquos homines virtute ſua ſuperabat, quæ ſignificatio hic aptiſſima eſt; etiam ἥρωες, in quavis arte & ſcientia dici poſſunt, qui in ea plurimum excelluerunt. Appellati autem fuerunt ἥρωες, vel ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, à virtute qua cæteris hominibus antecellunt; vel ἀπὸ τοῦ ἔρωτος ex virtutis ſtudio; vel ἀπὸ τῆς ἔρας à terra, quaſi terreſtres quidam Dii; vel ab ἀὴρ; quoniam ut Heſiod. habet, ἥρες ἀνὰ-

ἐσελθόντα πάντη φοιτᾶν ἐπ' ἄλλα Quasi post Corporis dissolutionem non tendant ad Inferos, sed in aëre remaneant. Sed simplicissimè Ἥρως est (ut Martinius observat) à חור Nobilis hinc ἡρῷικος Heroicus.

328 Σύμμορφος, Atticè pro ξύμμορφος Conformis, ex σὺν Cum (sed hic mutatur ν in μ ob sequens μ, quomodo verò σὺν in compositis se habeat consulas) & μορφὴ, ῆς, Forma, plerumq; de forma humana, quæ & species oris, & Metaph. μορφὴ ἐπῶν, de venusto & eleganti orationis genere, τύπος, ὄψις, διάμα.

329 Ἀπάνδικε, & ἀπάνδικεν Sine vel procul, aut seorsum, ex ἄνδικε vel ἄνδικεν, quod ab ἄνδικ Absq; sine. Construitur cum Gen. (sicut & ανδ) ut hic ἀπάνδικε φόβε Absque timore.

Ἀπάτερε & ἀπάτερεν Seorsum ab, sine, ex ἄτερε, vel ἄτερεν, quod ab ἄτερ Sine, absque, citra, idem quod ἀνδ, & cum Gen. ut ἄνδ.

Μέριμνα, ης, ἡ, Ærumna, cura, meditatio, solicitudo, Curam quæ mentem in partes diversas velut dividit, significat; nam Grammatici derivant παρὰ τὸ μερίζειν ἢ νῦν Quod solicitudo animum, ut inquit Virgilius, Nunc huc, nunc dividit illuc, & rapiat in partes varias: hinc μεριμνάω Curo, solicitè vel anxiè cogito.

330 Πόλεμος, ε, ὁ, Bellum, pugna, i.e. Dissentio hostilis per quam arma moventur; & significat tempus quo sunt in militia; differt tamen à μάχη, quemadmodum apud Latinos Bellum à prælio; Multiplex est hujus verbi etymon apud Grammaticos: Alii enim compositum dicunt, ex πολὺ & αἷμα, ut sit quasi πολύαιμος, quia sanguis multus in eo effunditur: Alii ex πολὺς & ὄλλυμι perdo, quasi πολλόλεμος, quia in eo multi pereunt aut perduntur. Quidam à πλεμίζω Moveo, concutio, deducunt. Alii παρὰ τὸ τὰς πόλεις ἀμᾶν ἢ μειῶν ἢ ἐμεῖν, Quod Civitates minuit. Sunt & qui ex ὀλέω vel ὄλλυμι derivent, quasi ὄλεμος. Deniq; nonnulli à πλέω deducunt, quod bellum omnia vertat, invertat, vel evertat. Poeticè dicitur πτόλεμος.

Ἄσπονδος, ε, Implacabilis; etiam Infidus, fœdifragus, qui fidem non accepit, sævus, sibi vivens, erga neminem jure necessitatis utens: fit α priv. & σπονδὴ Libatio, fœdus, quod à σπένδω Libo.

Brutam

Brutam animi partem quæ nobis arma coërcent?
Fides, Dei vox, pax, preces, jejunium.
Correctis jam nulla manent *vestigia* culpæ?
Hæc ipsa magna est culpa, *blandiri* sibi.
Ergo quid est in quo vincit *nova* vita *vetustam*?
Quòd vitia debellata sine *regno* jacent.
Lapsantesne Deum possunt retinere faventem?
Labis *reliquias* donat ob *Christum* pater.
Lympha *revicturum* quâ signat imagine corpus?
Surgemus, urinator ut pelago solet.

Οἷα τὸ τῆ ψυχῆς ἄλογον μέρος ὅπλα δαμάζει;
[1] Νηστεία, πίστις, δέησαι, εἰρήνη, λιταί.
Νωὶ δ' ἐν δοῖς κεστέρης μένει ἔδεν ἀμάρτιδος ἴχνος;
[2] Οὕτω φιλαυτεῖν ἔδ' ἁμάρτιας ὀ ζμικρά.
Τέυνεκα τί πλέον δεῖ παλιγγενέτοιν ἢ ἄλλοις;
[3] Ἀρχῆς ὅτ' ἐκπέπωκα νεῶν ἁμάρτια.
Ἦ κὴ ζφαλλομένοισι Πατὴρ Θεὸς ἔστ' ἀρωγός;
[4] Πατὴρ ἀρήσει ζφάλματα χειρὶ χέειν.
Σῶμα παλίζωον φέρε πῶς αἰνίξεαι ὕδωρ;
[5] Ἀνεσόμεθα μὴν κολυμβητῆς δίκην.

Testimonia Sacra.

1 Joh. 5. 4, & 18. Jac. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. Rom. 5. 1. Matth. 17. 21. Matth. 26. 41. 1 Cor. 7. 5.

[2] 1 Joh. 1. 8. Ἐὰν εἴπωμὴν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομὴν, ἑαυτὸς πλανώμὴν, κὴ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν.

Rom. 6. 12, 14. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῆ θνητῆ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῆ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῆ. [14] Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, &c. Rom. 7. 19. 1 Joh. 3. 9.

[4] Isa. 43. 25. 1 Joh. 1. 7. Καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Rom. 3. 23.

[5] Rom. 6. 3, 4, 5, &c.

Sectio tricesima quarta.

331 Ὅπλον, υ, τὸ, & ὅπλα, τὰ Arma, instrumenta quævis; etiam ab Hippocrat. ὅπλα dicuntur funes, ex scuppa, lino, vel cannabe: Hinc ὁπλίζω Armo, ὑπέροπλος Qui in armis se omnia posse putat; ideoq; superbus; etiam cujus virtus & robur omnia arma superat: hinc etiam πάνοπλος Ex omni parte amatus.

332 Νηστεία, ας, ἡ Jejunium; fit à verbo νηστεύω Jejunus maneo, cibum non capio, quod ex νῆστις, εως, ὁ ϗ ἡ Jejunus, qui cibum non cepit; hoc autem derivatur ex νη privata particula, & verbo ἔστος Cibus, vel ἔδω aut ἐδίω.

Εἰρήνη, ης, ἡ Pax: hinc εἰρηνικὸς Pacificus, pacatus, pacis studiosus, ad pacem pertinens; fit παρὰ τὸ εἴρειν Dicere, quod tempore pacis ubi arma silent, jus verbis dicatur.

333 Ἴχνος, εος, τὸ Vestigium, i. e. Ima pars pedis, seu cutis pedi subjecta. Frequentiùs autem accipitur pro signo quod pes incedentis solo imprimit; sumitur etiam pro ipso pede vel pro incessu: fit ἀπὸ τὸ ἴσχειν ϗ ζωέχειν ὅλον τὸ πόδα quòd totum pedem complectatur.

334 Φιλαυτεῖν Se amare, Infin. τὸ φιλαυτέω Se amare vel diligere, ex φίλαυτος Sui diligens, sibi charus, qui se diligit, qui nimis sibi placet, ex φίλος Amicus, & αὐτὸς Ipse.

335 Πλέον Plus. Poeticè pro πλεῖον, neut. τὸ πλείων, comp. τὸ πολὺς, πλείων, πλεῖστος, Sup.

336 Ἐκπέπωκε Excidit. 3. sing. perf. Indic. act. τὸ ἐκπίπτω Excido, ex ἐκ & πίπτω Cado.

337 Ἀρωγὸς, ὸν, ὁ, ἡ Auxiliator, auxiliatrix, defensor, ἀπὸ τοῦ ἀρηγός, cum ω loco η, inquit Budæus, pag. 784. Fit ab ἀρήγω, ξω Auxilior, opem fero, propriè in bello; nam ab Ἄρης i. e. Mars, etiam prælium deducitur.

339 Παλίζωος, ου, ὁ Redivivus, pro παλίνζωος: fit ex πάλιν Rursum, & ζωὸς Vivus, quod à ζάω Vivo.

Αἰνίσσομαι Significat 3. sing. præs. Indic. τὸ αἰνίσσομαι, vel atticè αἰνίττομαι Obscurè significo, obscurè vel occultè innuo, involucro quodam verborum significo, ænigmaticè significo, alludo ad aliquid: fit ab αἶνος Apologus, dictum fabulosum aut proverbiale; etiam simplicitèr pro quolibet dicto; etiam Laus.

340 Κο-

340 Κολυμβητὴς, οῦ, ὁ, Urinator, natator, κολυμβητὴρ, Idem, & δύτης, inquit Budæus, pag. 160. Fit ex κολυμβάω Nato, urinor; etiam aquas subeo, quasi κολυμφάω, à κόλος Mutilus, & φάω Appareo: Nantes enim mutili apparent.

Δίκλω More, instar, Accus. sing. adverbialiter posit. (subaudito χάριν) τῆς δίκης Jus, justitia, fas: hinc adverb. posit. δίκῃ, ἐν δίκῃ, σὺν δίκῃ Merito, jure; quibus omnibus opponitur παρὰ δίκην Contra jus & æquum.

Quæ loca dic *animas* sunt exceptura piorum?
Christo manebunt *ultimum* junctæ diem.
Ille dies quis erit? quos illucescet in usus?
Cineres citabit civis ætherei *tuba*.
345 At cur infernis ex sedibus *ossa* resurgent?
Ut æqua factis præmia, aut *pœnas* ferant.
Quâ statuit CHRISTUS *pœnâ* damnare rebelles?
Flammâ *perenni* & morte quæ *nescit* mori.
At quæ dona *piis* bonitas divina paravit?
350 Non *desitura* gaudia animi & corporis.

Εὐσεβέων ψυχὰς πίνα χωρία δέξει; ἀγγὰς;
[1] Χειστόζυγες μενέσιν ἦμαρ ἔφαλον.
Οἷον δὲ ἦμαρ ἐκεῖνο πέλει; τίνα δ' ἔσσεται λάμψις;
[2] Ἀρχαγγέλου σάλπιγξ νεκρὺς καλέσει.
345 Τίπτε δ' ἐξ εἰδέων παλινάχελα νίσεται ὀστᾶ;
[3] Οἴσουσα ποινὴν ἢ γέρας καθ' ἁξίαν.
Τίς δίκη τῆ Χειστὸς Ἄναξ ἀποπέμπει ἀλήτας;
[4] Φλὸξ μὴ κάμοῦσα, καὶ θάνατος ὢν ἀθάνατος.
Ποῖα δῶρα Θεὸς χαρίζεται εὐσεβέεσσι φυλάσσει;
350 [5] Ἀλληκτα ψυχῆς χώματος ἠδὲ χειρώματα.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 19. 28. 1 Thes. 4. 15, 16, 17. Math. 23. 34. Joh. 14. 3.
[2] 1 Thes. 4. 16. Ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ. Math. 24. 31. 1 Cor. 15. 52.

[3] Eccles.

3 Eccl. 12. 14. Ὅτι πᾶν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κρίσει ἐν παντὶ παρωχημένῳ, εἴτε ἀγαθὸν, καὶ εἴτε πονηρόν. 1 Cor. 4. 5. 2 Cor. 5. 10. Apoc. 20. 12.

4 Math. 25. 41. Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Marc. 9. 43, 44. Ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον [44] Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν ὁ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται, &c.

5 Psal. 16. 9, 10, 11. — Ἐγνώρισάς μοι ὁδὸς ζωῆς πλησμονὴν εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος. 1 Cor. 2. 9. Math. 25. 34. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

Sectio tricesima quinta.

342 Χριστόζυξ, υγος, Ad verbum, Christo subjugis, ὁ ὑποζύγιος τοῦ Χριστοῦ Christo suditus: fit ex Χριστὸς Christus, & ζύγος Jugum; etiam significat Christo junctus.

Ἔσχατος, η, ὁ, Ultimus, postremus; Interdum est qui ultimum gradum tenet, infimus; nonnunquam contra exponitur Summus: Deducitur ab ἔχω; unde fit σχῶ Contineo, cohibeo, quia id in quo consistimus veluti nos cohibet, quum non finit ultra progredi.

344 Ἀρχάγγελος Archangelus, qui Angelicam functionem primus exequitur: fit ab ἀρχὴ Principatus, & ἄγγελος Angelus, nuncius, pro nuntio Dei, κατ' ἐξοχὴν, quod ab ἀγγέλλω Nuntio, nuntium affero; à λέγω autem fit ἀγγέλω, & κατ' ὑποβιβασμὸν ἀγγέλλω, mutato ν in γ, inquit Etym. Eustathio verò ἄγγελος videtur ab ἄγω deduci.

Σάλπιγξ, γγος, ἡ, Tuba, buccina: Sumitur etiam pro tubæ sonitu; est etiam Hesychio nomen cujusdam avis; Item, piscis marini: hinc σαλπίζω Tuba cano, buccino; σαλπιστὴς Buccinator, tubicen, ἀπὸ τοῦ σίλας & ὄψ, quasi fulgor vocis.

345 Ἅιδης Gen. sing. Ionicè, τοῦ ἀΐδης, apud Poetas, & ἀΐδης, in soluta oratione, Orcus, Tartarus, Inferi, mors, Nonnunquam est ipse Deus Inferorum, Pluto: fit ex α priv. & ἰδεῖν, aor. 2. verbi εἶδω Video; est enim ἀΐδης Locus tenebricosus, & (ut dixit Virgil.) sine luce domus.

Παλινάγερτος Revocabilis, rursus congregatus, qui revocatur,

tur, aut qui revocari aut retráctari poteſt, ex πάλιν Rurſum, & ἀγείρω, ξῶ, ἤγερκα, & atticè ἀγήοερκα Congrego, colligo, à quo per Syncopen dicitur παλινάγρετος, pro παλινηγερέτος.

Νίσσομαι, Νίσομαι, ſive νεύσσομαι, Idem quod νεῖσθαι No, nato, eo, venio, redeo; Item neo, filum è colu duco, ſeu torqueo, glomero, acervo, cumulo: Hoc autem à νέω, quod idem etiam ſignificat. Manifeſtè fluit à יָסַד Proficiſcor, in Pihel.

Ὀστᾶ Oſſa. Nom. plur. contractè pro ὀστέα, ab ὀστέον, τόν, Os, (ὀστὰ verò, plur. ab ὀστόν, οῦ, τὸ, Teſta) fit ὀστέα τὸ ἰσχὺν· Oſſa enim ſunt τὸ αἶπον τῆς στάσεως Firmitatis cauſa. Eſt עֶצֶם Os.

346 Οἴσεσθαι Laturæ, ſubaudi ὀστᾶ, neut. plur. part. fut. 1. Act. τοῦ φέρω Fero, Fut. οἴσω.

Ποινὴ, ῆς, ἡ, Pœna, ultio injuriæ ſeu peccati: Quidam definierunt ποινὴ ἔστιν ἀμαρτήματος ἐκδίκησις Pœna eſt peccati ultio: hinc ποινὰς δοῦναι τίσαι, ſeu ἀποτίσαι Dare pœnas, pendere, ſolvere, luere, & ἀπαιτεῖν ποινὰς Exigere, repetere, repoſcere pœnas, & ἀφιέναι ποινῆς Liberatum eſſe à pœna, ποιναὶ etiam dicuntur Furiæ: Fit à πόνος Labor, quaſi πονὴ, quoniam omnis pœna cum labore & moleſtia conjuncta eſt.

Γέρας κατ' ἀξίαν Par præmium, præmium ſecundum dignitatem. Γέρας enim Præmium, munus honorarium, honor: fit (ſecundum Plut.) à γέρων Senex, quoniam ſenes maximè ſunt venerandi; ſunt tamen qui contra γέρων à γέρας deducunt.

347 Ἀλείτης Peccator, ſceleratus; Idem quod ἀλιτρὸς. quod Heſychius ex ἀλιτήειος per Synæreſin eſſe deductum putat, ſicut Etymol. per Syncopen: fit ab ἀλιτέω Pecco, delinquo, ſcelus admitto, violo, offendo. Quod Etymol. dicit à λιτὴ fieri, & eſſe λιτῆς καὶ ἱκεσίας, στερεῖσθαι Precatione & ſupplicatione privor: hinc ἁλίτημα Peccatum.

348 Καμόντα, fœm. gen. partic. aor. 2. τοῦ κάμνω Laſſeſco, fatigor, μῶ. aor. 2. ἔκαμον, part. καμὼν, ſup.

350 Ἀλληκτα Non deſitura, inceſſabilia, neut. plur. τοῦ ἄλληκτος, Æol. pro ἄληκτος Indeſinens, non deſinens, ex α priv. & λήγω Deſino: hinc λῆξις Ceſſatio.

Χάρμα, ατος, τὸ, Gaudium, & Lætitia, vel id quod gaudium lætitiam affert: fit à χαίρομαι vel χαίρω Lætor, lætus ſum, lætitiam capio, gaudeo, delector, Imper. χαῖρε aliquando eſt ſalutantis,

lutantis, seu salvere jubentis, ut χαῖρε πάτερ Salve Pater: hinc χαρὰ Gaudium.

Exurgéntne iterum dilapsa *cadavera* tabo?
Ita excitantur *farra* corrupto satu.
Quale *prius* fuerat corpus num *tale* redibit?
Non: sed *perenne*, *fulgidum*, *æthereum*, *veges*.
Ullane erit *thalami*, potúsve, cibiq; cupido?
Fruemur, horum nescii, ævo *cælitum*.
Lustrabítne oculos aut *Sol* aut Cornua Lunæ?
Unum *jubar* divina *Majestas* erit.
Qualis erit nobis ibi, quæ promissa voluptas?
Qualem nec *auris*, nec *oculus*, nec *mens* capit.
Illuc ut venias ex norma vive *lavacri*;
Adjutor adsit ille qui jussit Deus.

Πῶς νεκροὶ ἐγείρονται; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;
[1] Ἐσπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ.
Οἷον ἦλθε πρότερον δέμας, ἢ καὶ τοῖον ἀνέστη;
[2] Οὐκ· [3] ἀλλ' ἀθάνατον, λαμπρὸν, ἀϊδίον, νέον.
Ἦ πᾶσι γάμος, ἢ πόσις καὶ βρῶσις ἔσται;
[3] Τῶν ἀγγέλων ἰσόμοιρ' ἔσται ζωὴ θεῶν.
Ἦ ἔλιος ἀεὶ φάος ἢ περιέσται σελήνη;
[4] Μόνη μὶ' ἀκτὶς παμφαὴς Θεοῦ σέλας.
Ἔνθα ἢ πρωτόλεια τίνα θεῖον ὑπέχουσι νεῦμα;
[5] Οἷαν λάβοι μήτ' ὄμμα, μήτ' ὦς, μήτε νοῦς.
Βαπτισμῷ ζωῆς ξύμφωνος ἵν' αὐτὸς ἵκοιο;
[6] Ἔλθοι πόνοις ἀρωγὸς ὁ σωτείλας Θεός.

Testimonia Sacra.

[1] Job 19. 25, 26. 1 Cor. 15. 35, 36, 37, 38, & deinceps. Isa. 26. 19. Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ.

[2] Dan. 12. 3. Καὶ οἱ συνίοντες λάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῆς δικαίων τῆς πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἔπ. 1 Cor. 15. 42, &c.

Luc.

[3] Luc. 20. 35, 36. Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.

[4] Apoc. 22. 5. Καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου, καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς.

[5] 1 Cor. 2. 9. Vide pag. 15. num. 12.

[6] Tit. 2. 11, 12, 13. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, [12] Παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν, καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. [13] προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Phil. 1. 6. Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ. [2, 12, 13] Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, [4. 13] Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ.

Sectio tricesima sexta.

351 Κλαρθμυμένοι Corrupti, masc. plur. partic. præt. passiv. τοῦ καλαφθίω, ἴσω Corrumpo, labefacto, perdo, interimo, ex χ & φθίω Corrumpo, quod ex φθέω, Idem: hinc φθόη Tabes.

352 Ἐσείρεθ', pro ἐσείρεται Excitatur, 3. sing. præs. Indic. passiv. τοῦ ἐσείρω Excito, expergefacio, è somno excito; Item extruo; ἐσείρομαι Excitor, Expergefio. Metaphoricè etiam usurpatur ἐσείρω, ut πόλεμον ἐσείρω Bellum excito, ἐσείρειν μόθον Excito animum, ἐσείρειν ὀρσὴν Excitare Iram, accendere Iram: Interdum exponitur Instigo.

Φθαρτικὸς, ὄν, (q. d. Corruptorius, corruptivus) corrumpendi vim habens, exitialis, lethalis, ut φθαρτικὸν κακὸν Malum exitiale; Item φθαρτικὴ φύσις exponitur Natura tabifica: fit à φθαρτὸς Corruptibilis, corruptioni obnoxius, mortalis, quod à φθείρω Corrumpo, vitio; idem quod φθέω, à quo etiam derivatur.

Κόκκος, ὁ, Granum; Ita etiam Medici vocant pilulas, quòd granorum magnitudine ferè sint & rotundæ, granorum instar. Est etiam Hesych. peculiaritèr Granum Ilicis arboris rubens, quo punicea inficiuntur: Item ipse color puniceus: hinc

κόκκινος Coccineus, coccinus, cocco tinctus, coccino colore imbutus.

355 Ἔρως, ῶ, ὁ, Cupido, desiderium, Æolicè pro ἔρως, ωτος Cupido, amor quo prosequimur aliquem: fit ab ἐράω Amo, amore prosequor, cupio, appeto: quod quidam deducunt ἀπὸ τῦ ὁρᾶν, quia ex aspectu nascitur amor. Plat. vero deducit ἀπὸ τῦ εἰσρεῖν, id est, ab influendo, quòd amor extrinsecus per oculos influat. Sine dubio derivatur à רָעָה Amicum se præbere, socium se dare, consociare, ut Ἔταιρος ab חֶבְרָה Amicitiam colere.

Ἔσται Erit. 3. sing. fut. Indic. per Syncopen, pro ἔσεται τῦ εἰμὶ Sum.

356 Ζήσομεν Vivemus, 1. Plur. fut. prim. ind. med. τῦ ζάω Vivo, sup.

357 Πρεῖεν, Contractè ex πρεῖιεν, atticè pro ἐπρεῖεν. 3. sing. Imperf. act. verbi πρεῖιεω, seu πρείημι Promitto, largior: fit ex πρό, εἶμι, vel ἴεω Mitto.

Κερόεσσα Cornuta, fœm. sing. τῦ κερόεις Cornutus: fit à κέρας Cornu; item Tibiæ & Pocula ex cornu facta: hinc κερατίζω Cornu ferio, cornupeto, arieto.

Σελήνη, ης, ἡ, Luna, dicta παρὰ τὸ σίλας (ut & Lat. Luna à lucendo) fulgor, lumen; Interdum Poetis significat Ignem: fit à σείω Quatio, & ἔλη Splendor, ignis, est enim σίλας, σειομένη ἔλη secundum Eustath: hinc σιλάω Splendeo, σιλαγέω Fulgeo, luceo.

358 Παμφαὼς, ὁ ἡ ὄ, In omnem partem suam lucem mittens, omnia luce sua illustrans, ut hic παμφαὼς σίλας· fit ex πᾶν, & φαος Lux, lumen, sup.

359 Ἔνθα Hic, ibi, illiç, interdum & Ubi; interdum in eam sententia repetitur, ut ἔνθα ἢ ἔνθα, atq; tum pro undiq; accipitur à nonnullis; interdum pro hoc vel illo modo. Aliquando pro hinc aut illinc: Interdum huc vel illuc significat: hinc ἐνθάδε Hic huc.

Τερπωλὴ, Idem quod τέρψις Delectatio, oblectatio, oblectamentum, voluptas: fit à τέρπω, ψω Delector, oblecto, exhilaro, muleeo, demulceo, quòd per μετάθεσιν à βέπω Verto, ut sit βέπω τὴν ψυχὴν εἰς ἡδονὴν Mentem ad voluptatem verto.

Ὑπέσχετο Promisit, 3. sing. aor. 2. med. verbi ὑπισχέομαι, ὑφίημι Promitto, fut. ὑποσχήσομαι, perf. ὑπέσχημαι, aor. 2. med. ὑπεσχό-

ὑπισχόμην, ν, σο, ab ὑπίσχομαι Polliceor, hoc ab ὑπέχω Suppono, quasi dicas, habeo sub, vel teneo sub, ab ὑπὸ Sub, & ἔχω Habeo.

360 Οὖς, ὠτὸς, τὸ, Auris (idem quod οὖας, ex quo Eust. συσκιάζοντα scribit) Metaphoricῶς Regum seu Principum ὦτα dicebantur Delatores seu Corycæi qui auscultabant quid quisq; loqueretnr, & ad Reges aut Principes deferebant: hinc ὠτόεις Auritus, aures habens, vel ansas.

361 Αὐτόσ' pro αὐτόσε Illuc, huc, item eodem: fit ab αὐτὸς Ipse.

362 Ἴκοιο Venias, 2. sing. præs. opt. pass. τὸ ἵκομαι (idem quo ἵκω Venio, ξω) quod in præsenti inusitatum est. Idem etiam significat ἱκνέομαι Venio, pervenio, quod frequentiùs usurpatur.

Οὔλειλας Qui jussit. Synalœpha pro ὁ ἐνλείλας. part. aor. 1. act. τὸ ἐντέλλω Faciendum injungo, mandatum impono quod quis exequatur: hinc ἔνλαλμα, & ἐνλολὴ Præceptum, mandatum, jussum, ab ἐν & τέλλω Mando, Jubeo, derivatur.

ΤΕ'ΛΟΣ. FINIS.

Index Locupletiſſimus, Verborum ſingularium in hac Praxi contentorum.

A

	verſ.
Ἀ, ἀπ'	139
Ἀαπ'	112
Ἀβρεχμ'	58
Ἀγαλλω, ἄγαλμα	99
Ἀγδημάτιον, ἀγδηματόω	Ib.
Ἀγανὸς	132
Ἀγάπη, ἀγαπάζω	83
Ἀγγελ', ἀγγέλλω	344
Ἄγε, ἄγετε	31
Ἀγείρω	345
Ἀγι', ἁγιότης	10
Ἀγλαΐα, ἀγλαὸς	111
Ἀγνὸς, ἁγνῶς, ἁγνεύω	4
Ἀδεκ'	262
Ἀδιαξάτως	20
Ἀγορὲ, ἀγορητὴς	105
Ἀδικία	82
Ἄδης	345
Ἀδμὴς, ἄδμη'	150
Ἀδυά'	47
Ἀδω	108
Ἀεθλ'	269
Ἀεὶ	16
Ἀείδω	108
Ἀεικὴς	137
Ἀδάνα'	49, 55
Ἀδεσμ', ἀδεσμία	7
Ἀδρέω	23
Ἄθλιος	130
Ἀΐδης	345
Ἀϊδίως, ἀϊδῶς, ἀϊδιότης, ἀϊὲν	16

	verſ.
Ἀϊδὼς	126
Ἀϊθὴρ, ἀϊθέι', ἀϊθείως	118
Αἷμα, αἱματόεις	281
Αἰνέω	131
Αἰνίσσομαι	339
Αἶν'	131
Αἰνὸς, αἰνὰ, αἰνῶς	191
Αἰρέω	277
Αἴσιμ'	39
Αἶσ', αἰτία	42
Αἰτεῖῶς, αἰτίζω	89
Αἴτησις, αἴτημα	Ib.
Αἰχρὸς	176
Αἴων	191
Αἰτέω	268
Αἰὼν	233
Ἀκὴ	125
Ἀκηλιδωτὸς	312
Ἀκμὴ	125
Ἀκέω	2
Ἄκρος	175
Ἀκτὴν, ἀκτὶς, ἀκτίνωτὸς	263
Ἀκυρόω, ἄκυρ'	280
Ἀκύτος	9
Ἀκειδὴς, ἀκείδεια, ἀκειδῶς	202
Ἀλγέω	296
Ἄλγ'	Ib.
Ἀλείτης	347
Ἀλάομαι, ἀλάω	135
Ἀλήθεια, ἀληθὴς, ἀληθῶς	126
Ἄλις	147
Ἀλκὴ	53

Ἀλ-

	Vers.
Ἀλλάπω	113
Ἀλληκ(ς	350
Ἀλογ(ς	14
Ἀλογ(ς	124
Ἀλωδ(ς	227
Ἀμα	42
Ἀμβλάνω, ἀμβλὰς, ἀμβλημα	160
Ἀμείβω, ἀμείβομαι	Inscript.
Ἀμέλεια, ἀμελὴς	29
Ἀμεμπ(ς, ἀμέμπως	286
Ἀμετάβολ(ς	16
Ἀμεχ(ς	160
Ἀμίαν(ς	154
Ἀμμι	93
Ἀμμια	61
Ἀμμίγδιν	Ib.
Ἀμοιβαῖ(ς	Inscript.
Ἀμοιρ(ς	25
Ἀμπαλὶν	41
Ἀμυὼν	139
Ἀμφότερ(ς, ἀμφοτέρως	33
Ἀμφασπάζω	85
Ἀμφιδέξι(ς	193
Ἀμφίεμαι	170
Ἀμφοῖν	88
Ἀμφω	Ib.
Ἀμφωτέροσι	301
Ἀναγινώσκω	Inscript.
Ἀναγνὼς	Ib.
Ἀναγνώσης	Ib.
Ἀναλέγω	14
Ἀναξ	68
Ἀνασσα, ἀνάσσω	Ib.
Ἀνάλλω, ἀνάτλημι	45
Ἀνδρεία, ἀνδρεῖ(ς	37
Ἀνδρόμε(ς	55
Ἀνεθελητὸς	24
Ἀνεκτέ(ς, ἀνέχω	140
Ἀνὴρ	37
Ἀνθρωπ(ς	23
Ἀνίσως	12
Ἀνονητὸς	71
Ἀνοίγω	161
Ἀνόλεθρ(ς	163
Ἀνορεξία	88
Ἀνόσι(ς	154
Ἀνσὰς, ἀνάσασις	69
Ἀνταλλάπω	113
Ἀντιφιλεῖν	141
Ἀνυπόκεί(ς	135
Ἄνω	262
Ἀξία, ἄξι(ς	78
Ἀξιόχλαυς(ς	Ib.
Ἀξυλχύτως	62
Ἀοεις(ς	15
Ἀοπ(ς	63
Ἀπάνδε, ἀπάνδεν	229
Ἀπασὶ, ἀπασία	287
Ἀπαλάω	183
Ἀπάτερθε, ἀπάτερθεν	329
Ἀπειδίζω	11
Ἀπειρ(ς	20
Ἁπλόος, ἁπλῶς, ἁπλοος	16
Ἀποινον	225
Ἀποκείνομαι, ἀπόκεισις	Inscrip.
Ἀποπ(ς	64
Ἀποτίπω	94
Ἀποτροπὴ	Ib.
Ἄπω	112
Ἀποῤῥήγνυμι	253
Ἀποῤῥὼξ	Ib.
Ἀρα, ἄρα, ἀρὰ	5
Ἀρέομαι	270
Ἀργέω, ἄργ(ς	258
Ἀργυρ(ς	184
Ἀρέσκω	127
Ἀεισεία, ἀεισεῖον, ἀεισάω	270
Ἀρνυμαι	315
Ἁρπαγὴ, ἁρπάζω, ἁρπασμὸς	159

Ἀσ-

	Vers.
Ἀξιοπίστως	201
Ἄρδος	288
Ἀρχάγγελος	344
Ἀρχὴ	26
Ἀρωγὸς	337
Ἀσθενὴς	293
Ἀσὼς	120
Ἀσπονδος	330
Ἀστὴρ	34
Ἀστεγὴ, Ἀστεγέπω	21
Ἀστερ, ἄστερδεν	54
Ἀτη, ἀτηρὸς	139
Ἀτρεκέως, ἀτρεκῶς, ἀτρεκὴς	283
Ἀτύφερος	130
Αὐίζω, αὐτόζομαι	269
Αὐγὴ, αὐγήεις	253
Αὐδὴ, αὐδάω	197
Αὖδις, αὖδι	69
Αὐξέω, αὔξησις, αὐξάνω	24
Αὐτὸς	2
Αὐτάρκης	30
Αὐτόσε	361
Αὐτομάτως, αὐτόμαλος	43
Αὐτοδιδακτος, αὐτοδιδάκτως	261
Αὐτοκίνητος, αὐτοκινησία	314
Ἀφειδὴς, ἀφειδέως	164
Ἄφεσις	94
Ἄφθαρτος	61
Ἄφθογγος	179
Ἀφενὸς, ἄφενος, ἀφνειὸς	161
Ἄχραντος, ἀχραντὴς	203
Ἄχρι, ἄχρις	107
Ἄψυχος	219

B

	Vers.
Βάζω	173
Βαθμὸς	185
Βαίνω	Ib.
Βάλλω	16
Βάξις	173
Βαπτίζω	Inscrip.
Βάπτισμα	11
Βαρὺς, βαρύτερος, βαρύτατος	221
Βαρύσονος	Ib.
Βασιλὶς, βασιλεία, βασιλεύω	3
Βέβαια	281
Βέβηλος, βεβηλόω	296
Βηλὸς	Ib.
Βέλος	222
Βέλτερος, βελτίων, βέλτιστος	149
Βίος	Inscrip.
Ῥιαρχὴς	114
Ῥλάξη, βλάξος, βλάμμα, βλάπτω	112
Βοάζω, βοὴ	173
Βύλομαι, βύλημα	148
Βυλεύω, βυλὴ	52
Βεχὼς, βεχέως	15
Βρίθος	307
Βρίζω	324
Βρότος	35
Βρυχὴ	324
Βρύχος	Ib.

Γ

Vers.

Γαῖα, γαίη 32
Γαμήλιος, γάμος 98
Γάνυμαι 132
Γέγαα, γέγονα 35
Γενεὰ, γενεὴ Ibid.
Γενέθλια, γενέθλιος, γενέθλη 31
Γένεσις, γενετὴρ, γενετὴς Ib.
Γενέθλιος 59
Γένος 65
Γέρας 346
Γῆ, γήϊνος, γαῖδης 32
Γίγνομαι 31
Γιγνώσκω 81
Γνήσιος 49
Γνώμη 81
Γυμνὸς, γυμνόω, γυμνάσιον 196
Γῦρον 55
Γυνὴ, γυναικεῖος, γυναικεῖον 127

Δ

Δαΐδαλλε 58
Δαιδάλλω, δαίδαλος, δαίδαλμα 38
Δαίμων, δαίω Ib.
Δαμάω, δαμνάω 150
Δεῖ 87
Δεῖγμα, δεῖξις, δείκτης, δεικτικῶς, δείκνυμι 17
Δειλὸς, δειλία 41
Δεινὸς 132
Δεῖπνον 104
Δέμας 4

Vers.

Δένδρος, δένδρον, δενδρῆες 34
Δεξιὰ, δεξιῶς 193
Δέρκομαι 325
Δεσπότης, δεσποτικὸς, δεσπόζω 131
Δεσμὸς, δέσμιος 196
Δέω Ib.
Δῆλος 226
Διάγω Inscript.
Διαῤῥήδην 73
Διασαφέω, διάσημα, διασαφὴν 20
Δίδαγμα, διδάσκω, διδαχὴ 72
Διδάσκαλος, διδασκαλία Ib.
Δίδακτρον Ib.
Δίζω, δίζομαι, διζήμων 273
Διημερεύω 218
Δίκαιος, δικαιόω, δίκη 82
Δίκην 340
Διοσὶ, διῒοὶ, δῖοι, δῖς 59
Δῖος 235
Διωθέω 164
Δόγμα 259
Δοκέω, δόξα 90
Δῶλος, δουλεία 133
Δρέω 72
Δυνάμαι, δύναμις, δυνάστος 47
Δύσνομος, δυσνομία 46
Δύσχειμος, δυσχερὴς 98
Δύω, δυάκις 59
Δώδεκα 251
Δῶμα 237
Δῶρον, δωρεὰν 79

Ἐλεγεῖος

Ε

Vers.

Ἐ, ΕΘεράΘ 67
Ἑάω 66
Ἑγώ 175
ἙγχυΘ 169
Ἐγείρω, ἐγείρω 351
Ἐγὼ, ἔγωγε, ἐγὼν 1
Ἔγκλημα 8
Ἐγὼν 9
Ἐθέλω, ἐθελημὸς, ἐθηλημῶς 24
Ἔθεν 54
Ἐθίζω, ἐθΘ 11
Εἴασεν 175
ΕἶδΘ, εἶδω, εἰδωλον 100
Εἴδω 7
Εἰκάζω 21
Εἰκὼν, εἶκω, ἐϝικὼς, ἐϝικότης Ib.
Εἶμαι 55
Εἰμὶ, εἶμι 5
Εἶν 19
Εἵνεκα 37
Εἶπαν 3
Εἶπω 31
Εἴργω, εἴργω, εἰρκτὴ 302
Εἰρήνη, εἰρηνικὸς 332
Εἰς 12
Εἶτα, εἴτεν 86
Εἴωθε 11
Ἑκὰς, ἑκάτερος 52
ἘκβλητέΘ 298
Ἐκγεγάασι 35
Ἐκκλησία, ἐκκλησιάζω 8
Ἐκλέγω 14
Ἔκλυεν 9
Ἐκλύθω 4
Ἐκπάγω 336
Ἐκπλάγω 40
Ἐκφράζω 77
ἘκχυΘ 286
Ἐλαφρὸν 128
Ἐλέγχω, ἔλεγχος, ἐλεγκτικῶς 13
Ἑλλαβε 286
Ἑλλαχε 197
Ἐλπὶς, ἐλπίζω 115
Ἔλυσε 68
Ἐμμελεν 29
Ἐμμορεν 49
Ἐμπαιγμα, ἐμπαίζω 213
Ἑνα 17
ἜνδοξΘ 90
Ἕνεκα 11
Ἔνθα, ἐνθάδε 359
ἘνθεσμΘ 7
Ἐνὶ 19
ἜνοχΘ 231
Ἑνόω, ἕνωσις, ἑνότης 12
Ἐντέλλω, ἔνταλμα, ἐντολὴ 362
Ἐνώπον 63
Ἐξαπαλάω 183
Ἐξαυρέω, ἐξεύλετο 377
Ἐξεπλάδη 40
Ἐξέπερσε · ἐκπέρθω 278
Ἐξομολογέω, ἐξομολόγησις 318
Ἔξοχον, ἐξόχως, ἐξοχὴ 81
Ἔξω, ἔξω 80
Ἔοργε 3
Ἐπαείδω, ἐπαοιδὴ, ἐπωδὴ 9
ἜπαυνΘ 131
Ἐπιθυμία 160
ἘπιμάρτυρΘ 53
ἘπορκΘ, ὀπόρκως 101
Ἐπισκοπέω 194
Ἐπαπάω 149
Ἐπιτέλλομαι 129
ἜπλεΘ 215
ἘπώμοΘ, ἐπωμοσία 101

Ἐπώνυ-

Vers.

Ἐπώνυμος 9
Ἑρέω, ἔρος 355
Ἐργάτης, ἐργάζομαι, ἔργον 14
Ἑσμαί 145
Ἐρεθνάω, ἐρεθνητὴς 268
Ἔρημος, ἐρημίτης 129
Ἐρώτησις, ἐρώτημα, ἐρωτάω Inf.
Ἔσπαλο 55
Ἔστι 355
Ἔστιν 139
Ἑσπέλος 342
Ἕτερος 86
Εὖ, εὖς Inscript.
Εὐδαιμονέω, εὐδαιμονία 38
Εὐδοκέω 200
Εὐθετέω, εὐθετίζω 46
Εὐλαβὴς, εὐλαβέομαι 174
Εὐμμὴς 114
Εὔνομος 6
Εὐξαί μεθα 91
Εὗρεν, εὑρίσκω, εὕρημα 268
Εὐσεβὴς 8
Εὐρὺς, εὐρὺ 92
Εὖτε 246
Εὐχέλαόμαι, εὔχομαι, εὐχὴ 87
Ἐφελμὴ 18
Ἐφήμερος 177
Ἔχθος, Ἐχθεὸς 132
Ἕω 170
Ἐὼν 5
Ἕως 244

Σ

Vers.

Ζᾶω 34
Ζεῦγος, ζεύγνυμι 63
Ζῆλος, ζηλόω 98
Ζήσομαι 356
Ζυγόω, ζύγος 63
Ζῶ, ζῶον, ζωὴ, ζωὸς, ζωϊκὸς 34

Η

Inscript.

Ἡγέομαι, ἐγεμὼν 210
Ἡδονὴ, ἡδὺς 184
Ἥλιος, ἠέλιος 22
Ἤμβροτ' 160
Ἡμέρα 172
Ἡμερδίω 218
Ἡμέρως, ἤμερος, ἡμερότης 294
Ἡμέτερος 12
Ἦρεν 317
Ἠρυσο 315
Ἥρως, ἡρωϊκὸς 327
Ἡυδόκησ' 200

Θάνα-

Θ

	Vers.
Θ Ἄνδλος	49
Θάνε	324
Θάπτω	220
Θαῤῥέω, θάῤῥος	80
Θαρσαλέος, θαρσαλέως	96
Θεὰ, θεῖος	6
Θέλγω, θελκτήριον, θελκτήριος	195
Θέλω, θέλημα	24
Θέμις	153
Θεὸς	6
Θεόπνευστος	18
Θεοπρόπον	121
Θεόσδοτος	36
Θερμὸς, θερμῶς, θέρω	22
Θεράπων, θεραπεύω	67
Θεραπεία	254
Θεσμὸς	7
Θεσπέσιος, θέσπις, θεσπίζω	51
Θέσπισμα, θεσπεσίως	Ib.
Θεσπιεπεια, θέσπις	258
Θέσφατος	75
Θόρυβος	63
Θοσεὺς	8
Θρασύκος, θάρσος	57
Θῆκε	68
Θνήσκω, θνητὸς	49
Θρησκεία, θρησκεύω	75
Θρονὸς	241
Θρύπτω	130
Θυπλὴ	227
Θυμὸς	160
Θύελλα, θύελλε, θυρόω	305

I

	Vers.
Ἰδία	87
Ἴδιος, ἰδιότης, ἰδίως	27
Ἰδιώτης	293
Ἴδρυμι, Ἵδρυμα	99
Ἱερὸς, ἱερὸς, ἱερεία, ἱερεύω	1
Ἰησῦς	65
Ἰδύτονος	175
Ἱκετεύω, ἱκέτευμα, ἱκέτης	93
Ἵκοιο	362
Ἱμείρω, ἵμερος	89
Ἰνδάλλομαι, ἴνδαλμα	288
Ἰὸς	136
Ἶς, ἶνις	248
Ἶσος, ἴσως, ἰσότης, ἰσόω, ἰσάκις	12
Ἶχος	333

K

	Vers.
Κ ΑΣΣαλέμθαι	20
Καλλὲ	117
Καθαιρω, καθαρὸς, καθαρμα	7
Καθήκει	195
Καινὸς, καινῶς, καινόω	280
Κακὸς, κακόω	45
Καλέω	8
Καλὸς, κάλλίων, κάλλιστος	171
Καμεἰάζολος	16
Κάμνω	206
Καρδία, καρδιογνώστης	182
Καρπὸς, καρπίζω	84
Καρῆρος, κάρῆιστος	26
Καπάγω	208
Καλαλέγω	15

Κατα-

	Vers.
Καθαρθίω καθαρθιμός	351
Καθθις	69
Κάφεσιν	94
Κεῖμαι, κείμην	220
Κείνε	71
Κέκλεϝ	65
Κεκμηκῶς	206
Κελαινὸς	136
Κελδω, κέλομαι	85
Κέρας, κερατίζω, κερατὸϝις	357
Κερανῦω	132
Κεύθμων, κεύθω, κεύθ	220
Κεφαλαιόω, κεφάλαιον	73
Κεφαλὴ	Ib.
Κέχυϝ	61
Κῆδ, κηδέω, κήδομαι	221
Κηλὶς, κηλιδόω, κηλιδωτὸς	312
Κήρυξ, κηρύσσω, κήρυγμα	6
Κικλήσκω	65
Κινέω, κινητὸς	314
Κλαίω	78
Κλέ	235
Κλέπτω, κλέπος, κλέπτης	158
Κλιδὴν	211
Κλῆσις	8
Κλοπὴ	158
Κλύω, κλυτὸς	48
Κλύζω, κλύσμα, κλυσμὴρ	4
Κοινὸς, κοινόω, κοινωνία	26
Κόϊλη	151
Κόκκ, κόκκιν	355
Κολάζω, κόλασις, κόλασμα	223
Κόλαφ	214
Κολυμβάω, κολυμβητὴς	340
Κομίζω, κομιδὴ	124
Κοσμὸς	5
Κόρη, κορείδ, χορέω	125
Κρῆμα, κρᾶσις	132
Κρατέω, κρατ	26
Κρίνω, κριτὴς	211

	Vers.
Κρόν	26
Κρύβδην, κρύπτω, κρύψις	100
Κρϋοί, κρυπτὸς	181
Κτίζω, κτίσμα, κτίσις, κτίσης	32
Κύδ, κυδάνειρα	92
Κύπειρος	146
Κυρίως	66
Κύων, κυνέω	260

Λ

Λαγχάνω	197
Λαλέω, λάλ, λαλίστερος ατ	14
Λαλία	174
Λαμβάνω, λαβὴ, λῆψις	75
Λαμπρὸς, λαμπρῶς, λαμπρότης	21
Λάμπω, λαμπὰς	Ib.
Λανθάνω	282
Λαχὼν	20
Λέγω, λόγ	14
Λείπω, λοιπὸς, λιμπάνω, λείψανον	154
Λείειον, λειειόεις	170
Λελυμμέ	1
Λέχ, λέχομαι, λέκτον	124
Λίσσομαι, λιτὴ	104
Λύω, λυτὴρ	1
Λῦσον	9
Λόφ	243
Λύπη, λυπηρὸς	222
Λώβη	227
Λωΐων, λωΐστος	155

M

Verſ.

Μαθητὴς 329
Μαθὼν, μανθάνω, μανθάνω 107
Μάκαρ, μακάρεσσι 57
Μάλα, μᾶλλον, μάλιστα 25
Μανία, μαίνομαι 213
Μαντις, μαντεία, μαντεύομαι 111
Μαχεῖα 38
Μάχλυς, μάχλτρος, 53
Μάτην, μάταιος, ματαιότης 102
Μάχλος, Μαχλοσύνη 145
Μέγας 119
Μέδω 47
Μείζων 252
Μελέδημα 172
Μέλω, μελετάω, μελέτη 29
Μέμνημαι 2
Μέμβλετο 255
Μεμπτὸς, μέμφομαι 286
Μένω 114
Μέλιμνα, μελιμνάω 329
Μέρος, μείρω 25
Μέρος 35
Μέσος 137
Μεσὸς, μεσόω 126
Μετὰ, μετ' Inſcript.
Μεταβολὴ, μεταβολὸς 16
Μεταμέλεια 29
Μετανοέω, μετάνοια 16
Μεταφράζω, μεταφράσης Inſcr.
Μετέπιστα 86
Μετόπιθεν 153
Μέτρον 160
Μηχανάομαι, μηχανὴ 137
Μὴ Inſcript.
Μηδεῖς, μηδεμία, μηδὲν 30
Μῆκος, μῆκος, μηκύνω 215
Μηαίνω 154
Μίγνυμι, μιγνύω 61
Μικρὸς 191
Μίμνω 114
Μινύθω, μίνυνθα, μινυθάδιος 295
Μισθὸς, μισθόω, μισθωτὸς 114
Μυάομαι 2
Μνημεῖον 212
Μόλις 162
Μοῖρα 25
Μόλις 162
Μόρσιμος 231
Μὲν, μόνος, μόνως 30
Μυέω, μύσης, μυσταγωγία Inſcr.
Μυστήριον, μυστικὸς 3
Μύστις 6
Μυχαίτατος, μυχὸς 264
Μωσεὺς 279

N

Ναὶ 40
Ναίω 237
Νᾶμα, νάω 304
Νεκρὸς, νεκρόω, νέκρωσις 70
Νεκὺς 220
Νέμω 6
Νεῖκος 174
Νέος, νεὼς, νεαρὸς 106
Νεῦρον 305
Νάω, νεῦμα, νεῦσις 251
Νῆφος 244

Νήφω,

	Vers.
Νήφω, νῆψις, νηφάλιος	270
Νηστεία, νηστεύω, νῆστις	332
Νίσσομαι	345
Νόμος, νομίζω, νόμισμα	6
Νοσέω, νόσος	196
Νοσέω, νόσος, νόσιμος	245
Νοῦς, νόεω, νόημα, νοῦσαι	16
Νῦν	262
Νὺξ	218

Ξ

Ξενίζω, ξένος, ξενία	194
Ξύλαμος	98
Ξυλῆνες, ξυλινώσκω	138
Ξυλινώμη	311
Ξύλκοινος	26
Ξύμμορφος	328
Ξύμβολον	280
Ξυνάδω	108
Ξυνὲν	26
Ξυνείργω	302
Ξυνῆ	87
Ξυνθημα	285
Ξυνόμβλεν	131
Ξυνωδὸς	108
Ξυναυματόω	292

O

Ὄγκος	164
Ὁδὸς	72
Ὀδυνάω, ὀδυνάω	215
Οἰκεμφή, οἰκεμφικὸς	276
Οἶκος, οἰκτίζω, οἰκτρὸς	190
Οἶνος, οἰνοβαρὴς, οἰνόω	288
Οἶδα	1
Οἰσυλα	346
Ὅλος, ὅλος	163
Ὀλεθρος, ὄλλυμι	185
Ὁλυμπος	237
Ὀμβρτέω, ὀμβρῆ	131
Ὁμιλος, ὁμιλία	275
Ὄμμα	33
Ὁμοιος, ὁμόω, ὁμαδὸν	23
Ὁμόζυξ	63
Ὁμὸς, ὁμνυμι	101
Ὁμιλοφάω	318
Ὀνίνημι, ὄνημι, ὀνητὸς	71
Ὀπάζω	271
Ὀπηδέω	163
Ὀπίσω	153
Ὅπλον, ὁπλίζω	331
Ὀπωπὴ	63
Ὀπτομαι	33
Ὀρέγομαι, ὄρεξις	88
Ὀρθὸς, ὀρθῶς, ὀρθοῦν, ὀρθόω	16
Ὀρίζω, ὅρισμα	15
Ὀρχος, ὄρχιον, ὀρχίζω	101
Ὀρύσσω	216
Ὅς, ὅστις	Inscript.
Ὅσιος	154
Ὅσσε, ὄσσος	148
Ὀστᾶ, ὀστέον	345
Ὅτι, ὅτε, ὅπη	3
Οὐδενόθεν, οὐδεὶς	32
Οὐκέτι	265
Οὔνομα, ὄνομα	79
Οὐπείλας	362
Οὔπω	21
Οὖρη	360
Οὐρανος, οὐράνιος, οὐρανίδης	32
Οὗτος	18
Ὀφέλλω, ὄφελμα	119

	Vers.
Ὄχα	81
Ὄψις	33
Ὄψ, ὄψ ὁ	176

Π

Παγκρατὴς	48
Πάθη, πάθος, πάσχω	316
Παῖς	49
Παῖς, παιδεύω, παίδευσις	Inscr.
Παλαιὸς	7
Παλιγγενὴς, παλιγγενεσία	327
Παλίζωος	339
Παλίμβιος	233
Παλινάγρετος	345
Παλιντοκία	323
Παμφαὴς	358
Πανάγιος	10
Πανήγυεις	103
Πάνοπλος	331
Παντέκτων	21
Πάντοθι, πάντοθεν	276
Παντοκράτωρ	26
Πάρ, παρὰ, παρὰ	Inscr.
Παράδειγμα	17
Παραπίζω	120
Παρδιδραχὼς	300
Παρῆκε, πάρειμι	62
Παρθένος, παρθένιος, παρθενικὸς	56
Παεύμοιος	23
Πάσχεσθαι	26
Παχῶν	266
Πάσασθαι, πάω	287
Πατὴρ, πατεὶς	2
Παύω, παύομαι	355
Παχὺς, παχύω	162
Πειδαρχία, πειδαρχέω	122

	Vers.
Πειθώιον, πειθώιος	92
Πείθω, πεποίθησις	19
Πεινάλεος, πεῖνα, πεινάω	190
Πέδον	218
Πέλω	3
Πένθος	190
Πενὴς, πένομαι, πενία	165
Πεπληγὼς	98
Πεπτηκὼς	217
Πέρας, περατόω, περαίνω	20
Περάω	162
Περίπυσος	83
Πεσὼν	322
Πέφνεν	17
Πέφυκε	41
Πηγὴ	1
Πηγνύω, πήγνυμι	216
Πίδαξ	1
Πικρὸς, πικρῶς, πικρότης	222
Πίστις, πιστόω, πιστὸς	19
Πιστωθῆναι	Ib.
Πιστωτὸν	81
Πλάζω, πλαχία	41
Πλάσσω, πλάσμα, πλάσις	37
Πλειόνες	296
Πλέον	335
Πλῶτος	157
Πνεῦμα, Πνευματικὸς	10
Πνευματόδης	56
Ποδεῖν, πῆς	216
Πόθεν	41
Ποία, πόα, ποάειον, ποάζω	34
Ποιμὴν, ποιμαίνω	121
Ποινὴ	225
Ποῖος	35
Πόλεμος	330
Πολίτης, πόλις	210
Πολλάκις, πολλάκι	2
Πολυλόγως	96
Ποεῖζω, πόεος	118

Vers.

Πόσις, πόσιμος 289
Πεφυλάγμαι, πεφύλαξμαι 78
Πεφυτὼς, πεφύκω, πεφύσμαι 191
Πρέπω, πρέπει 121
Πεὶν 29
Προῖηκε, προΐημι 48
Περῖει 357
Πεὸς Inscript.
Περσλογίζομαι 316
Περσπλύσις 214
Πρόσωπον 33
Πρῶτος, πρῶτον, πρωΐδιος 31
Περσαπόρος 42
Προφητὴς, προφητεύω 250
Πύλη, πύλων 161
Πῦρ, πυρὸς 252

Ρ

Ῥάδιος, ῥᾴων, ῥᾶσος 47
Ῥαπὶς, ῥαπίζω, ῥάπισμα 214
Ῥέα, ῥεῖα, ῥέζω, ῥέκτὴς 47
Ῥέθος 217
Ῥέω, ῥεῦμα, ῥοὴ, ῥοιὴ 4
Ῥῆσις, ῥῆμα 73
Ῥίζα 257
Ῥώμη, ῥωμαϊκὸς 210

Σ

Vers.

Σ Ἄλλος 281
Σάλπιγξ, σαλπίζω 344
Σάρξ, σάρκινος 184
Σαφὴς, σαφῶς 102
Σέβας 114
Σέβομαι, σεβάσμιος 11
Σείω, Σεισμὸς 218
Σελήνη 357
Σελὶς, Σελίδιον 106
Σημαίνον, Σημαίνω 66
Σημεῖον, Σημιώδης, Σημιόω 13
Σθένος 293
Σιγάω, Σιγὴ 110
Σιωπὴ, Σιωπάω 179
Σκαπάζω, Σκάπασμα 168
Σκῆπτον, Σκήπτω 62
Σκιὰ, Σκιερὸς 63
Σκώπτω, Σκῶμμα 175
Σοφὸς, Σοφῶς 46
Σόλυμοι 277
Σπείρω 42
Σπορὰ, σπορητὸς, σπόρος 56
Σπονδὴ, σπένδω 106
Σπυδὴ, σπεύδω 134
Σταυρὸς, σταυρόω 188
Σταυροπὴξ 216
Στεινὸς, στένος, στένω 162
Στέγη, στέγω 168
Στέργω, στοργὴ 114
Στίλβω, στιλβὴ 111
Στόμα 148
Στόνος 211
Στρατὸς, στρατία 236
Στρέφω, στροφὴ 240
Στυγὸς 170

	Vers.
Σπυγέω, σύγΘ, σύξ	100
Σύλλαβε	75
Συλλύω, σύλλυσις	302
ΣύμφωνΘ	17
ΣυνώνυμΘ	9
Σφάλλομαι	321
Σφόδρα, ζφόδρεως	226
Σφρηγίσατο, ζφραγίζω	285
Σχολάζω, σχολὴ	150
Σῴζω	144
Σωτηρία, σωτὴρ	Ib.
Σῶμα, ζωματώδης	36

T

ΤΑ'γμα, τάπης, τάξις	279
Τάδε	76
Ταλάω	45
Ταπεινῶς, ταπεινὸς	96
ΤάφΘ, ταφὰς, ταφὴ	220
Τάχιστα, ταχὺ	306
Τε	3
Τέκε, τίκτω, τοκετὸς	56
Τεκμήριον, τέκμαρ	204
Τέκνον, τίκτΘ	1
Τέκτων, τεκτονικὸς	21
Τελέω, τέλΘ	47
Τελέσδω	189
Τέμνω, τομὴ	109
Τερπωλὴ	359
Τέρψις, τέρπω	176
Τετύχθω	138
Τετυχήκαμεν	313
Τῆλε, τηλοῦ, τηλόθι	243
Τητάομαι Θ, τητάω, τήτη	258
Τί, τίη	45
Τειμὴ, τίμΘ	91
Τειμητὴς, τιμάω	176

	Vers.
Τίσης	17
Τίς	13
Τίτθη, τιτθὸς	81
Τιτραίνω, τανύω, τείνω	175
Τλάω, τλῆσις	45
Τλήμων	330
Τοι	12
Τοιχίαι	278
Τοκῆας	117
Τόλμα, τολμάω, τολμητὴς	45
ΤόπΘ, τοπικὸς	17
Τόσσος	15
Τοῦδε	63
Τρίγυδοξον	96
Τρένερα	11
Τρεπάκι, ταυτότης	18
Τυτοῖ, τῦφΘ	200
Τρεῖς, τείτΘ, τειλᾶΘ	11
Τρέπω, τρόπΘ, ζοπὴ	95
Τρέμω, τρόμΘ	218
Τρέφω, ζοφὴ	94
ΤρίβΘ, τρίβω, τρῖμις	84
Τρισσὸς, τρίτος	17
Τρυφὴ	130
Τυγχάνω, τύχη	12
Τυλλὸς	31
ΤύφΘ, τυφλὸν	184

Y

ΥBεις	139
Ὑγεία, ὑγιὴς	206
Ὕδωρ, ὕδατος	4
Ὑιὸς	10
Ὕλη, ὑλήεις, ὑλᾶΘ	33
ὝμνΘ, ὑμνέω	104
ὙπερίαΘ	6
Ὑπόχολο, ὑποχόομαι	309

Ὑπο-

	Vers.
Ὑποβρύχιος	324
Ὑποκεισις, ὑποκειτὴς	134
Ὑψίλοφος	243
Ὑψιμέδων	46
Ὕψις	27

Φ

	Vers.
Φαίνω, φαυλίζω, φάνλασμα	18
Φάος, φῶς, φὼς	22
Φάλαγξ, φαλαγίτης	235
Φάνη	217
Φάρμακον, Φαρμακόεις	271
Φείδομαι	164
Φέρω, φόρος	43
Φεύγω, φεύγω	254
Φθαρτικὸς, φθαρτὸς, φθείρω	352
Φθέω, φθὴ, φθίσις	61
Φθόνος	136
Φθόγγος, φθέγγομαι	179
Φιλαργυρία	184
Φιλαυτέω, φίλαυτος	334
Φίλιω, φίλος, φιλία	124
Φιλήνωρ	230
Φιλοικτὸς	190
Φλὸξ, φλόγιν	136
Φλοιερὸς	235
Φοβερὸς, φόβος	120
Φόνος, φονεύω	135
Φρενέω, φρὴν	24
Φρέαρ, Φρέσι	41
Φρενόθεν	323
Φυλάσσω, ἄφω, Φύλαξ	39
Φὺς, Φύω	50
Φύσις, Φῦμα, Φυσικὸς	31
Φύτλη	51
Φωνὴ, Φωνέω, Φώνησις	17

X

	Vers.
Χ	10
Χαλεπὸς	269
Χαρὰ	350
Χαρακτὴρ, χάραγμα	52
Χαείζομαι, χάεισμα	252
Χάειν	82
Χάρμα	350
Χατέω	265
Χῆρος	129
Χθὼν, χθόνιος	34
Χίτων	125
Χραίνω	203
Χραίσμη, χραισμέω, χρησμὸς, χρεία, χρείω	71
Χρεὼν	116
Χρησμὸς	108
Χειτὸς	67
Χειτόζυξ	342
Χθόνος, χθονίζω, χθονία	26
Χωρίον, χῶρος	244

Ψ

	Vers.
Ψεῦδος, ψεῦμα, ψευδὴς	173
Ψευδώνυμος	9
Ψυχὴ	55

Ω

	Vers.
Ὠδίν	164
Ὠνήσιμος	60
Ὠφ	33

ΤΕΛΟΣ.

Obſervatiunculæ in Græcæ Metaphraſeos aliqua leviora ſubtilioraq; extra Grammaticam poſita.

Ει diphthongus

V. *Erſu* 3°. Ὅ' ἰδὼν] Ει initialis à Grammaticis cenſetur immutabilis. Secus eſt in hâc voce. Æquè enim mutatur in Εἶδον. quod facit Οἶδα, atq; in πείθω quod πέποιθα. Sic ab Εἴκω (ſyllabico augmento præfixo) finit Ἔοικα.

4°. Ποιῆς[Verbale præteriti Medii à prima ſingulari, ut πέφυκα φυῆ. Rara ſunt horum in α definentium, & ab hoc tempore ortorum verbalium exempla quorum rationem Grammatici nobis tradiderunt. Ea quæ habemus ꝑ præmittunt τὸ α. Contigit hoc quod illi exiſtimaverint Circumflexa deſtitui Præt. Med. ipſiuſq; formativo. Aor. 2. Activo cum prole ejus, Futuro ſecundo Activo putis. Falſi poſtulamus hunc Canonem ratiunculâ unâ alterâve.

I. Prima ratio ſit hæc; A Præt. Med. puro in prima Conjugatione contractorum frequentia fluunt Verbalia quæ arguunt Præt. med. aut eſſe aut fuiſſe.

Πνέω· ἔπνευν· πέπνυα· πνοὴ & Poeticè πνοιή.
Πλέω· ἔπλευν· πέπλυα· πλοὴ & p. πλοιή.
Ῥέω· ἔῤῥευν· ἔῤῥυα· ῥοὴ & p. ῥοιή.
& πνόος πλόος atq; ῥοῦς.

II. Dantur præt. med. pura contractorum. In prima Conjugatione arbitror eſſe.
Εἴδω· εἶδον· εἶδα. unde Εἰδῶς.

In ſecunda Conjugatione frequentiſſima res.

Μάω· ἔμαον· μέμαα· unde μέμαασι, μεμᾶσι.
Βάω· ἔβαον· βέβαα· unde βεβάασι, βεβᾶσι.
Γάω· ἔγαον· γέγαα. unde γεγάασι, γεγᾶσι.
Sic Ἐκχάω· ἐξέχαον· Ἐκκέχαα. Quod verbum videri poteſt V. 35. Item
Ἑσσάω· ἔσσαον, ἔσσαα· unde ἐσσάασι, ἐσσᾶσι.
Διεσσάω, διέσσαον, διέσσα· unde διεσσάασι, διεσσᾶσι.

Recidi-

Recidit hic iterum à Grammaticorum placitis. Cambdenus voces hujusmodi præt. med. esse vult. Vossius videtur inflectere quasi præteriti Activi essent, quod in ἔκτα facit, etiam Cambdenus. Uterq; tamen Ionicam Syncopen asseverat. Sed quid opus Ionismo, quid singulari exceptione? Placuit muros dividere & mœnia pandere cùm bifores valvæ patescerent. Placuit nodum in scirpo quærere. Pendet hæc hallucinatio ab alia: ita error errorem trahit & ἀλλήλους vinculum. Nam formatio præt. med. non certò constituta est, nisi quod Vossius cum 35 enumeraret modos, ultimum rectum nominet potiùs quàm statuat, qui est ab Aor. 2. Act. deducendi modus simplicissimus, cùm idem observet trium temporum esse eandem figurationem.

5. Ἔρρηγα [Pauca sunt Themata quæ incipiunt à vocali aut diphthongo, & nihilominus sequuntur analogiam verborum à consonanti incipientium. Grammatici hoc tribuunt anomaliæ Atticæ, Ἐλήλαμαι ab Ἐλάω. Ἔοργα ab ῥέζω. Ἔστηκα ab ἵστημι. In quibus omnibus vocalis mutatur regulariter, & justa syllaba præponitur incremento non Attico sed communis præteriti formativo: quoad natura primæ literæ patiatur, ut in ῥέω, ἐρρύηκα: sic ῥέζω, ἔοργα. Neq; enim potest repeti duplex consonans propter nimiam asperitatem, neq; vocalis propter nimiam mollitiem. Par ferè modus in ἔαγα ab ἄγω frango, in ἔαδα ab ἅδω. Item ἐώνημαι, ἐώνητο quæ omnia communia & regularia. [13. Σημεῖον.] Figura denominativi in εῖον. 222. Ἔπος σημεῖον, & Μνῆμα μνημεῖον.

20. Διαφθεῖ] Figura derivativorum verborum orta ex tertia singulari præteriti Passivi verbi 2 Conjug. in μι. Par ratio deriv. Ver. & 1 Conjug. in ἐύω τῶ quibus sequitur; atq; hic in Διαφθῶ.

2. Εἰκών] Verbale præsentis Activi in ων, differt à Participio præs. quod & acuatur in fine & inflectatur per ονΘ, penacutum non οσΘ antepenultimâ acutâ; ἔδων etiam hæc Verbalium figura, à 1 præt. pass. & à præt. med. ut Κλαθμών, Κλυδών, & inflectuntur per ῶνΘ penultimâ circumflexâ.

33 Πέφασπα] Figura Verbalis in σπα Neutralis, orti ex præt. med. Sic 280 ἔβλωσπα quod sequitur.

39. Θεσμά] Fit hoc Heterocliton Poëticum, à θέσμΘ dicitur θεσμοί, & poeticè θεσμά. Dicitur δύρΘ pluralitèr δύρα in Epigrammatis

Δύρα λυείν

34. Αὐτο-

34. Αὐτομάτως] Simplex hujus vocis Μαπῶς à Μαπὸς primam radicem habere videtur Μᾶν: Nam hoc à μέμαα, unde & 102. Μάπλω· quæ omnia habuisse videntur significationem sponte & temere ruendi atq; sine lege, sine consilio.

51. Φύτλη] Figura Verbalium in λη ex λω. sing. præt. pass. oriundorum. χινέθλη eodem habet se modo, tantùm quod mutet tenuem ante paragogen in aspiratam: nec aliter Doricum φυσίθλαν (unde *Canino* fistula) facit. Fluit & hæc terminatio à præsenti, ut in 227. δνιλὴ, & 359 περπολή.

Eadem est & apud Latinos Figura, ut *Medeor Medela, Tutum Tutela.*

55. Ἀνδρομέλλω] Figura μεθ ab Genitivo in θ, denominativa vox cadit.

57. Οὔνομα [Verbale videtur Ὄνομα ex Ὄνομαι, Ὀνδοσμαι F. M. Ὠνόμαι Pr. passivum: idq; in deperdita significatione, quæ tamen videtur fuisse *compello* simpliciter, licet jam in deteriorem partem tracta reprehensionem adjiciat.

60. Ἄμμιγα] Adverbium Verbo ortum in præteriti medii primâ sing. Μίγμαι Genuina ratio in Ὄλλυμι. [

78. Χειμαιρέω] χειμαιρεῖν à χειμάω. figura derivationis (quoad novi) solitaria.

87. Εὐχελάδας] Εὐχετάομαι, est Figura frequentativorum. Paria sunt Μέλφω Μελεπᾶν, & Εὐχέλας, Εὐχετᾶς. Est item Figura frequentativorum apud Latinos in *ito*, ut *Ago, Agito.*

228. Ταυδεὸς] Crasis committitur in Genitivis hisce α producta tantum. Ita in Dativis, ut — — —

βαθὺ. Τεζαναῖ] Nominativis item cum Accusativis & singularibus & pluralibus Neutrius generis idem accidit.

ΠΑΡΑ. Ἦν δ' αὐτὰς ἀφίπτερος πις ἀεικὲλα μηχανόωντο] Μήδεα & Μηχανᾶς, & Δρᾶν apud Poëtas Accusativum & Rei & Personæ regunt.

146. Γαιμηλίοι] Figura denomin. In ηλίθ.

149. Ἔπασσιν] Fit ὀπάσσιν ab ὄπη & ἀνέω inusitato. Aor. secundum ejus est ἔπασον· unde Homerica ὀπάσσα & ὀπασσῖν, & si fortè ὄπασόν· & ut ἔασον non inveniatur, est tamen apud *Pindarum* ἀνέσαι. Infinitivum ab ἐασόμενος fit ἀνέω per πελινδρομίαν Temporis & Metathesin literarum ab ἔλω.

Ἔπω, Ἔχω, Σπέω.

Ἔχω, Ἔξω, Σχέω. Hinc 359. ἀπεχόμενος.

Ἅπτω, Ἅλω, Σπάω. Sensu etiam conveniunt, nam Ἅπτεσθαι est manus admoliri, & Σπᾶν est manus inferre. Violentas adhibere manus. Simili

Simili modo non planè gemino: Ἔπω, Ἕψω, Ἴαπω, Ἰπτῶ, ψω, Ἴσσω dicitur & à Σχῶ, Ἰχῶ, ut patet per Ἐνίαπω, Ἐνίπτω, ψω.

(Ἐνίαπω. Est etiam 159. Ἀπαχῶ)

Ὄπτω, Ὄψω, Ὄσσω.

150 Ἀδμὴς] quasi Ἀδαμὴς. Figura Verbalis in ης à primâ præt. med. & ἐυλαβὴς. Vossius tribuit Verbalia in ης Aor. 2. Act. ut Ἐλλιπὴς. Neque id solum, sed & in η, vel εα & Θ. Ego libens non appono multa huic tempori Verbalia. De reliquis facilè transeunt in præt. med. de hâc terminatione hæsito. Quædam cadere videntur à præsenti, ut Εὐσεβὴς. 349. Εὐσεβὴς & siqua alia.

Quædam æquè quadrant præ Medio, ut Εὐλαβὴς Ἀδμὴς, & siqua alia.

Quædam inclinant in Aorist. secundum, ut Ἐλλιπὴς, Ἐμφανὴς, siqua & alia: nisi alitèr salvari res possit: nisi antiquitùs præt. med. usa fuerint vocalibus penultimis Aor β: sicut utuntur Characteristicâ ejusdem.

151 Ὁμόζυγος] Ὁμόζυξ fieri arbitror per Syncopen recti ὁμόζυγος, non verò γος fieri à Genitivo, σῦ ξ per παλινδρομίαν casuum.

161 Πυλῶνες] Denominativa in ων etiam sine significatione continentis, ut πλαπαιῶν, Οἰνών.

183 Βοστὰς νῶν ἐξαπαπῶσι] Syntaxis non differt ab Hesiodea: Ἔργα.

Μηδὲ γυνὴ σε νόον — ἐξαπαπήσει.

187 Ἐφετμέων] Ἐφετμὴ puto ab Archaico Ἔφεσμαι (quod Ἕπομαι nunc) σ abeunte Atticè in τ. Sic Αὐτμὴ ab Ἥσμαι Verbale primæ præt. Pass. sic in μος terminatis Ατμὸς videtur factum ab Ἧσμαι.

190 ΠεναλέΘ] ΔγεΘ penacuta paragoge Figura ex prima præsenti Activi.

Πινῶ	ΠεναλέΘ
Διψῶ	ΔιψαλέΘ
Θαφῶ	ΘαφαλέΘ
Ἔργω	ἈργαλέΘ
Θήγω	ΘηγαλέΘ.

210 Ἠγεμὼν] Verbale in μων cum penult. brev. & acuitur ultimâ.

228 Λείψανα] Λείψανον Verbale in ανον ortum ex secunda præt. Pass. Puto φάσγανον oriri ex Metathetico præsenti φάσγω pro

pro σφάζω, & quod σφάζω sit Æolicum derivativum ab ἔσφαγα.

260 Κύειον] Nunquam reperi vocem hanc nisi primâ longâ, & Κύρος unde fluit. Sophocles producit: producit & Author Ecclesiasticus qui Calendarium scripsit. Apollinarius non habet per totos Psalmos ubi nihil frequentiùs LXX. interpretibus. Eadem ratio in 80 ἀκυρῶ.

245 Πᾱνινάχειπος] Ἀγείρω, pro Ἐγείρω, & Ἀργαλέος ab Ἔργας pro Ἐργαλέος dici videntur εὐφυεστμία vulgari.

Ib. Νίσσομαι] Puto Æolos pro Νέομαι dicere Νίομαι. Salmasius ait pro ποδέω proferre Κοφίω.

361 Οἷαν λάβοι μήτ' ὄμμα μήτ' ὦς, μήτε νῆς] Plutarchus ex Empedocle phrasin huic similem citat. Canit enim Siculus Philosophus de principiis, ut opinor, quod essent.

—μήσ' ἐπίδεκτά ποτ' ἀνδράσι, μήτ' ἐπάκουσα,
Μήτε νόῳ σφέλπτα ———

362 Ἄρωγος] an Verbale primæ præt. med. Nam ut Vossius. Ῥήσσω Ἔρρωγα Ῥῶξ (puto à ῥωγός) sic Ἀρέγω Ἤρωγα. Ἄρωγος.

Neque veridissimile est, ut η abeat in ω, cum ε abeat in ο.

Apologia.

Hic pauca subnectenda censui, quæ ut digito monstrem, atque alios quasi moneam, meâ maximè, interfuturum est. Erit fortasse qui vocem prudentèr procusam, qui ancipitia versûs, qui frequentem Crasin vitio daturus sit, sed meo sensu me involvo. Antiquorum monumenta prætendo & invidiæ oppono. Ausus sum verba quædam enovare: quæ ipsa res & est antiqua & per quodvis ævum traducta.

——— *Licuit semperque licebit.*

Si modestè, si aptè.

Specimini sint quæ subjiciuntur.

Οὐδενόθεν. Σταυρόπηξ.

Δαβιδόθεν. Φιλιώρ.

Ζύγκοινος. Ξυσωματῶμαι datur π: σύσσωμος & σωματῶμαι.

Περίσσυσις, Χειρόζυξ.

Ἰσόμοιρος.

Quod attinet ad ξωὸν puto συμμία reperiri in Synesio.

In metro sæpiusculè obsorpta particula Ἤ, videbitur apud Homerum quoque & alios antiquos. Ἠυδάχησ' ἐν τετηῖ, Iambus

Iambus est quam usurpat pariter Aristophanes in fine versus. Securum illud & parum rotundum — βασιλεὺς ὦς; respondet tamen Homerico — λαοὶ ὦς, & Virgiliano — Lupi ceu. Item — πλῆκτις ὦς & — κύων ὦς. Πλησσηνύσι ἥρωϊ. Talis Ectasis in Homerico τεκεῖ ᾧ & τόκεϊ ᾧ.

I Crasib. frequentiss. est Sophocles, & certè Crases particulas admittunt in carmen quæ versum & complent & concinnant. Hæc mea esse duxi ut submonerem; cætera sunt Lectoris ut faveat.

Chr. Wasius.

FINIS.